Julia Lung

Gramatica Uitării

Editie Online - 2011

ISBN 978-973-0-11319-8

Julia Lung

Gramatica Uitării

Julia Lung are destinul unui călător colecționar de sentimente.

Născută în 1968 la București, România, locuiește în prezent în Suedia, unde păstrează constantă pasiunea pentru literatură. A absolvit în 1996 Academia de Studii Economice din București, după care se decide să călătorească mai bine de zece ani prin lume, cunoscând îndeaproape locuri și oameni de pe toate continentele.

De îndată ce învață alfabetul, e fascinată de magia cărților. Studiază mai apoi câteva limbi străine pentru desfătarea de a citi în original autorii preferați. Talentul pentru scris îl exersează din adolescență, însă decide mult mai târziu să se dedice serios acestei mari iubiri.

Romanul "**Gramatica Uitării**" este inspirat din experiențe personale. Caracter meticulos și perfecționist, lucrează câțiva ani la această carte, corectând și refăcând de sute de ori, urmărită obsedant de respectul pentru cititor și de venerația față de literatură ca formă de artă.

Acest roman ludic și psihologic prezintă destinul unui bărbat ce învață să conștientizeze importanța iubirii. Schimbându-și dramatic viața de câteva ori, personajul central al romanului este preocupat obsesiv de întrebări esențiale, ce în final converg către un unic răspuns important. Adam, personajul principal, scriitor la rândul său, se adresează pe întreg parcursul romanului unei singure persoane, ceea ce ar putea să pară o încercare de apropiere de fiecare cititor în parte. Însă romanul se dovedește a fi ulterior un răvaș încapsulat într-o sticlă și aruncat într-o mare de oameni, în speranța de a fi recuperat de către un unic și special destinatar.

Autoarea reușește performanța de a nu da poveștii nici un detaliu de timp și spațiu, ceea ce dăruiește cititorului satisfacția intimă de a se regăsi printre rânduri.

Cuprins :

Capitolul I : O propunere surprinzătoare 3

Capitolul II : Zeii Iubirii 14

Capitolul III : Cărțile de Tarot 130

Capitolul IV : Ultimul capitol 139

Capitolul I

O PROPUNERE SURPRINZĂTOARE

Adresez aceste cuvinte cititorului, deși nu este o obișnuință în practica mea de editor, însă a fost o hotărâre pe care am luat-o împreună cu autorul acestei cărți.

* * *

Într-un mod cu totul surprinzător, am primit într-o zi a anului trecut o scrisoare prin care eram întrebată dacă sunt interesată de un manuscris al unui necunoscut aflat la prima încercare literară. Am răspuns politicos, dar destul de târziu, că publicarea de beletristică nu face obiectul de activitate al editurii ce-o patronam, am îndrumat debutantul către alte edituri și i-am urat succes. La scurt timp am primit o nouă scrisoare prin care mi se explica că autorul cunoaște foarte bine editurile pe care le recomandam, însă dorește în mod expres o colaborare exclusivă cu compania mea și nu dădea nici o explicație asupra insistenței. Siguranța cu care mi se adresa era puțin iritantă și abia atunci am remarcat semnătura, însă am considerat că nu putea fi decât o coincidență de nume și nu am mai dat curs corespondenței.

Nu a trecut mult și la redacție m-a vizitat un domn care s-a recomandat a fi avocatul celui ce-mi scrisese. Se afla în biroul meu pentru a-mi prezenta o propunere evazivă de contract între mine și respectivul debutant. Eram într-o perioadă de activitate redusă și aveam timp la dispoziție, așa că am încercat să lămuresc cât mai clar situația, dorind în același timp să oprim acolo orice altă abordare din partea celui ce venea cu propunerea.

Întâi de toate am insistat să aflu identitatea autorului, însă avocatul a reușit cu talente specifice să mă determine să îmi dau întâi acordul de principiu asupra unei colaborări, în cazul în care discuția noastră se arăta fructuoasă. Și astfel am spus `` da`` înainte să știu despre ce e vorba.

Aveam să aflu cu stupoare că nu era o coincidență de nume, semnătura scrisorilor aparținea chiar celui la care mă gândisem. Mi-am arătat nedumerirea, îl cunoșteam pe respectivul numai după reputație, de câteva ori ne întâlnisem la diferite evenimente, însă niciodată nu ne vorbisem direct și nici nu aveam măcar prieteni comuni. Însă știam cine e. Fusese un tip foarte activ în domeniul de care mă ocupam și eu, dar la un nivel mult mai ridicat. Chiar dacă se retrăsese de mulți ani din conducerea efectivă a afacerilor ce le avea, încă era acționarul principal al câtorva edituri mari și parcă îmi aminteam că unele erau fondate chiar de el. Așa că stupoarea mea era justificată.

Însă avocatul era mult prea abil ca să răspundă unor întrebări ce satisfăceau mai mult un interes personal și a condus discuția cu abilitate către zona strictă de afaceri. Nu am reușit să obțin nici o lămurire asupra deciziei de a nu folosi propriile edituri pentru publicarea cărții.

Am încercat să explic că afacerea pe care o conduceam eu era una modestă, mă ocupam în special de manuale didactice și de câteva colaborări sporadice cu firme de publicitate pentru tipărirea de materiale publicitare, editări care presupuneau un risc mic în vânzări, dar și câștiguri modeste. Nu îmi puteam permite financiar să pariez pe lansarea unui roman de debut și nici nu aveam pretenția că mă pricepeam la beletristică.

Interlocutorul meu părea pus la curent cu întreaga mea activitate și a trecut rapid peste explicațiile mele, nelăsându-se intimidat nici o secundă de încercarea mea de-a îl convinge că nici pe departe nu era locul potrivit pentru a împlini așteptările clientului său. De o manieră politicoasă, dar nerăbdător să trecem peste amănunte, a continuat să îmi explice termenii generali în care se dorea colaborarea mea. Și m-am trezit luând parte la o discuție explicativă privind un contract al cărui obiect concret încă nu-mi fusese prezentat, obligată să recunosc că propunerea era avantajoasă pentru mine, clientul său asumându-și toate riscurile financiare, însă și toate deciziile privind cursul colaborării noastre. Nu aveam pretenția că dețineam o afacere importantă, dar pentru mine și cei câțiva angajați ai mei era suficientă și eram obișnuită să iau singură decizii în ceea ce privea orice fel de contract, nefiind vorba niciodată despre ceva de amploare. De aceea prezența unui avocat care să dea așa o greutate discuției mă stingherea și mă intimida, mă făcea să mă simt cumva folosită pentru un scop care îmi scăpa. Eram manipulată cu profesionalism să ies

din monotonia activității mele obișnuite și să iau parte la ceva în care îmi era permis să mă implic fără să pot controla, dar tentația unui câștig fără riscuri îmi era prezentată în contrabalans față de motivele ezitărilor mele. Nu puteam să nu recunosc că era avantajos.

Așa că aveam pe birou un contract preliminar, pe care mi se recomanda să-l citesc pentru a mă lămuri mai bine și la ușă un domn ce pleca, fără să-mi dea posibilitatea de-a mai comenta în vreun fel situația nouă în care mă aflam, comunicându-mi-se simplu că voi fi contactată în curând pentru următoare discuții.

Și asta a fost tot. Nici vorbă de manuscris ori măcar de un eșantion care să-mi lase posibilitatea de-a mă lămuri asupra valorii sau cel puțin asupra categoriei, genului în care se încadra munca ce mi se cerea tipărită. Rămăsesem singură în birou, cu un copleșitor sentiment de manipulare. Câteva minute n-am știut ce să fac, apoi am deschis dosarul ce mi se lăsase, găsind că este singurul lucru ce-l pot face, măcar pentru moment. Nu aveam nici măcar o carte de vizită a unuia dintre cei doi care dăduseră buzna peste monotonia mea convenabilă.

Contractul era așa cum mi se explicase, nu presupunea riscuri din partea mea. Cel care dorea publicarea manuscrisului urma să plătească toate costurile unei prime ediții într-un număr foarte redus, dorind să păstreze pentru sine câteva exemplare, restul lăsându-mi-se să le dăruiesc apropiaților, colaboratorilor, așa cum se obișnuia. Însă mi se cerea să particip cu această carte la următoarea competiție pentru debut literar.

Era vorba despre un eveniment ce avea loc o dată pe an, organizat de o asociație guvernamentală, eveniment ce dădea ocazia unor necunoscuți de a face public eventualul lor talent. Câștigătorii tuturor secțiilor din concurs erau mediatizați și puteau spera la colaborări viitoare, cu edituri importante. Dorea să participe la secțiunea pentru roman a acestui concurs, bineînțeles semna sub pseudonim și urma ca eu să-l reprezint la concurs. Urmarea acestui demers era prevăzută așa: dacă nu câștiga concursul, îmi mulțumea pentru tot deranjul, facilitându-mi un contract generos și de lungă durată cu o fundație în vederea tipăririi unor abecedare. Dacă câștiga concursul, urma să tipărim o nouă ediție a romanului, însă într-un număr mult mai mare de exemplare și să mă ocup de campania de promovare a romanului, în termeni pe care aveam să-i discutăm ulterior. Ediția a doua a romanului, cea câștigătoare, să-i spun așa, urma să facă scopul unui nou contract și să fie negociată cu același avocat desemnat să-l reprezinte în continuare, iar partea financiară ce i s-ar fi cuvenit din vânzări autorului se dorea a fi donată în exclusivitate aceleiași fundații ce se ocupa de abecedare.

Așa cum am spus, colaborarea ce mi se cerea nu presupunea nici un risc pentru mine, însă nici nu-mi oferea satisfacția unei victorii proprii. Știam că, dacă romanul câștiga concursul, nu trebuia să-mi fac griji în privința vânzărilor, evenimentul organizat de respectiva asociație guvernamentală era bine mediatizat și câștigătorii preluați apoi pe toate canalele media, astfel încât era într-adevăr o șansă mare pentru ei de a se face cunoscuți. E drept că, în ce privește vânzarea de roman, norocul intervenea mai mult decât în orice alt gen de carte, până la urmă rămânea la cheremul gusturilor cititorilor să-i răspândească o faimă bună sau nu.

Trebuia să recunosc că-mi părea palpitant să încerc, era tentant să simt puțin gustul aventurii, să pilotez măcar o dată o activitate pentru care niciodată nu făcusem mai mult decât o muncă banală de aprovizionare. Așa că m-am hotărât să spun un ``da`` hotărât la următoarea vizită.

Pentru că nu mi se lăsase ocazia de a programa cursul lucrurilor viitoare, mă simțeam nemulțumită că va trebui să stau și să aștept ca un copil cuminte să fiu căutată, dar pentru că eram o femeie curioasă, n-am putut sta degeaba și am început o campanie discretă de a afla cât mai multe despre cel ce se ascundea în spatele acestei surprinzătoare propuneri.

* * *

În următoarele zile am devenit un adevărat detectiv particular, mânată de o curiozitate ce creștea o dată cu dificultățile ce le întâmpinam în a afla amănunte despre viața acestui bărbat, mai ales că nici nu aveam cunoștințe comune și nici nu puteam da detalii despre motivul investigațiilor mele. Dacă s-ar fi aflat despre indiscreția mea, era ruinată complet orice colaborare cu el, îmi era foarte clar aceasta din maniera în care fusesem abordată și din strategia plănuită de cei doi.

Însă o femeie curioasă nu e ușor de oprit, iar în epoca pe care o trăiam secretele nu puteau rezista prea mult. Așa că am reușit să aflu câte ceva despre el.

Primul lucru pe care l-am aflat a fost că fusese însurat pentru o perioadă destul de scurtă cu una dintre cele mai cunoscute prezentatoare de televiziune ale momentului. În urma divorțului, respectiva se recăsătorise rapid cu un faimos producător de televiziune și devenise peste noapte prezentatoarea celei mai penibile și mai populare emisiuni de divertisment. Emisiunea în cauză fusese lansată pe piață ca un fel de cadou de nuntă al proaspătului soț, care nu era nici el la primul mariaj, unul mai comic decât altul, dar, cum nu mă interesa personajul acesta, nici nu am căutat să aflu mai mult. În schimb, cunoșteam bine steaua de televiziune,

căci eu eram celibatară și locuiam cu mama, a cărei principală ocupație era vizionarea tuturor prostiilor de la televizor și de aceea, vrând-nevrând, în fiecare seară aveam parte în casă de prezența agasantă a fostei lui soții. Mama nu prea mai auzea bine și dădea televizorul la maxim, așa că îl auzeam din orice cameră, orice aș fi făcut.

Emisiunea era o paradă siropoasă de invitați surpriză, menită să-i determine la confesiuni lacrimogene, convingând publicul că orice prost poate fi luat în serios și justificând încrederea populară că ``nu ești prost destul până nu ești și fudul``. Prezentatoarea devenise celebră nu numai pentru frumusețea ei și pentru modul bombastic în care își alegea ținutele fiecărui show, ci mai ales pentru seninătatea cu care vorbea încontinuu numai prostii, atacând orice subiect fără cea mai mică ezitare, dar mai ales vorbind despre viața ei personală. Așa că se alese cu porecla ``fata care spune tot``. Emisiunea era încă pe val după câțiva ani, spre deliciul mamei și exasperarea mea. Însă chiar de la mama am aflat, ceea ce bineînțeles știa de la televizor, că în urma divorțului de primul soț, respectiva stea de televiziune nu se alesese cu niciun sfanț, ba fusese nevoită să plătească o grămadă de daune în urma scandalurilor pe care chiar ea le provocase cu ocazia acelui divorț. Dar, câștigând apoi o avere în televiziune, datoriile nu mai fuseseră o problemă, însă aceasta cred că nu era o informație reală, ci în primul rând o concluzie de-a mamei care nu prea avea preocupări și trata televizorul ca pe un membru al familiei. Așa că am virat cercetările spre tema divorțului, dar având grijă să mai găsesc și alte surse în afară de mama.

Presa perioadei respective se delectase din greu cu tot balamucul creat, pe vremea aceea numai el fiind celebru, autorul manuscrisului pe care îl așteptam eu acum cu nerăbdare. Si cred că abia cu ocazia acelui scandal numele ei devenise de neuitat. Fotografiile îl arătau ca pe un bărbat robust, atletic, tuns perie, îmbrăcat foarte corect, coborând din mașini ce nu erau la îndemâna oricui, cu un aspect general de bogăție asociată cu bun gust și seriozitate.

Divorțul, a cărui teribilă neînțelegere o făcuse desigur partajul, durase destul de mult și fusese câștigat zdrobitor de viitorul meu autor. Însă bârfele spuneau că aproape toți banii intraseră în buzunarele avocatului lui, care-și cumpărase la scurt timp după încetarea procesului un hotel de cinci stele foarte cunoscut, ce fusese falimentat de un prost de bani gata, băiatul unui senator vestit și care pierduse toți banii lui tăticul prin cazino-uri. Dar tăticul nu suferise prea mult, căci făcuse banii la loc în scurt timp. Bârfele spuneau că respectivul avocat întocmise actele de falimentare și apoi de licitație a hotelului printr-o firmă de avocatură care era a lui de fapt, însă niciodată recunoscută de el oficial, dar zvonul ăsta nu putuse fi probat legal și cum el era un avocat de succes și foarte scump,

achiziționarea hotelului nu mirase prea tare. Mă întrebam dacă era vorba despre același avocat care mă vizitase pe mine recent.

Aflasem tot din presa vremii că editurile pe care le deținea atunci personajul cercetărilor mele fuseseră zguduite financiar în urma divorțului patronului lor, dar datorită mediatizării scandalului își reveniseră destul de rapid. Însă cel mai tare fusese zguduit chiar el, care căzuse într-o depresie profundă ce culminase cu o tentativă de sinucidere, din care scăpase printr-un miracol, trezindu-se din comă când medicii nu prea mai credeau în recuperarea lui. Apoi nu am mai aflat decât că își lăsase brusc toate afacerile și plecase din țară pentru câțiva ani, fără să țină legătura în tot acest timp cu nici unul dintre vechii colaboratori.

Cu destulă greutate am aflat că tatăl lui fusese un cunoscut judecător, dar pentru că erau o familie discretă niciodată nu se făcuse caz de asta. Numele acestuia apărea și în câteva lucrări de specialitate ale Universității de Drept, iar mama spunea că judecătorul era de fapt o rudă foarte apropiată a lui, ce-l înfiase când era foarte mic, însă eu știam că nu trebuie să crezi toate prostiile de la televizor, chiar dacă mama s-a supărat rău pentru lipsa mea de apreciere față de baza ei de date.

De la Universitate am aflat că judecătorul fusese un om foarte sobru, deosebit de respectat profesional, despre care nu se știa mai nimic din viața personală, fiind extrem de retras și introvertit. Însă avusese o carieră de succes în tribunal și apoi la catedra unde se retrăsese în ultimii ani, ceea ce îl transformase dintr-un băiat sărac, crescut de bunici undeva într-un sat de munte, pe care cu greu l-am găsit pe hartă, într-un domn respectabil, cu o avere considerabilă, despre care nimeni nu se îndoia că fusese câștigată pe merit. Făcuse parte chiar din câteva comisii guvernamentale în calitate de expert în drept.

Din satul cu pricina nu rămăsese nimic, foarte demult o inundație teribilă a celui mai mare râu din zonă șterse de pe fața pământului puținele case ce existaseră și zona fusese declarată indezirabilă pentru noi construcții. Oricum nu mă mai interesa să aflu nimic în direcția asta. Judecătorul murise cu mult timp în urmă, așa că nu mă putea ajuta. Oricât am încercat, nu am reușit nicicum să aflu ceva despre soția lui, decât că fusese casnică și la fel de retrasă ca și el. Unii credeau că murise și ea, însă numai apropiații familiei puteau ști, adică aceia la care eu nu aveam acces. Am încercat să mai scot ceva de la mama, dar era supărată pe mine și nu-mi vorbea de câteva zile.

Când credeam că m-am împotmolit cu iscodirile, tot lipsa de ocupație a mamei m-a salvat. Șantajându-mă să cumpăr un televizor nou, modelul plat și uriaș care era în vogă și care costa o avere, a fost drăgălașă să-mi dea un indiciu, după ce s-a instalat triumfătoare

cu noua telecomandă în mână. În broșura cu programe TV, pe care o cumpăra și citea mai ceva ca pe cartea sfântă, apăruse anul trecut un interviu în care adorata ei stea de divertisment povestea despre o reîntoarcere în țară a fostului soț. N-a fost greu să găsesc articolul cu pricina, căci debaraua noastră era plină ochi cu toate numerele acelei broșuri prețioase, nimic nu se arunca, decât cu prețul unui infarct al mamei.

Și așa am găsit noi fotografii ale personajului meu, mult mai recente, în care apărea total schimbat, mult mai slab, cu părul lung si barbă, dar, să spun drept, mie îmi părea la fel de atrăgător și într-o ipostază și în alta. Acum era îmbrăcat foarte simplu, căutând parcă doar funcția de protecție a hainelor și cobora dintr-un taxi. Dar inspira aceeași virilitate și stăpânire de sine și, dacă ar fi știut mama unde-mi umblau mie gândurile, ar fi deschis iar subiectul îngrozitor al lipsei mele de inimă pentru că n-am fost în stare să-mi găsesc un bărbat care să mă ia de nevastă si să nu mai suporte ea rușinea de-a avea o domnișoară bătrână în casă, fapt care s-ar fi evitat dacă vreodată aș fi fost în stare să mă aranjez și eu puțin, ca orice tânără ce caută un partener și de aici mai departe. Așa că am tăcut mâlc și am citit articolul singură, sprijinită de ușa debaralei.

Pe următoarea pagină apăreau fotografii cu el ținând în brațe un copil cu pielea smeadă, păr lung și creț, slăbuț din cale afară, cu niște ochi mari, negri, ce privea speriat. Părea să aibă vârsta la care începe școala și articolul îl prezenta ca fiind copilul înfiat de el dintr-o țară îndepărtată, unde locuise mulți ani după ce plecase în urma scandalului cu divorțul. Însă copilul îi semăna atât de izbitor, încât am decis că nu trebuie să mai cred nici prostiile pe care le scriu ziarele.

* * *

Zilele următoare am fost prinsă în niște probleme pe care le-am avut cu aerul condiționat la birou și tot încercând să-l repar l-am stricat și mai tare, așa că am fost nevoită să iau ´´Pagini Aurii´´ și să caut o firmă de service care să nu mă jupoaie prea tare.

Însă am uitat cu totul ce căutam când am dat cu ochii de numărul de telefon al unui fost coleg de facultate, ce avea acum o firmă mică de publicitate. Mă întrebam dacă încă îi mai transpiră palmele ca atunci când venea să mă scoată la film sau în parc. Mama îl regretase teribil, căci fusese singurul pe care îl adusesem în casă. După campania nerușinată cu care încercase să mă determine să mă mărit cu el, nici că-mi mai trebuise să-i prezint vreun iubit de-al meu, ceea ce nu fusese un sacrificiu din partea mea, căci nu prea avusesem iubiți și puținii bărbați cu care ieșisem o dată, de două ori, nu prea erau de laudă.

Nu aveam nici o tragere de inimă să-l sun pe vechiul meu logodnic, cum îi spunea

mama, deși eu n-am considerat măcar o clipă că, dacă el m-a cerut de nevastă și eu n-am răspuns nimic, asta însemna că suntem logodiți. Dar mama părea să găsească o consolare în a fi fost măcar logodită dacă tot nu reușisem să mă mărit. Însă l-am sunat cu cel mai dulce glas, căci mi-am amintit că în facultate fusese angajat cu jumătate de normă la una din editurile personajului meu.

Așa cum am presupus, palmele îi transpirau în continuare, însă acum era din nou logodit și bineînțeles destul de arogant cu mine, care am răbdat ca o eroină două ore în care s-a lăudat încontinuu, iar la final mi-am plătit singură cafeaua, de-mi venea să-i trag o geantă în cap. Dar îmi promisese că se interesează și mă sună să-mi spună ce poate să afle de la foștii colegi de muncă. Noroc că nu devenise mai deștept între timp și nu a înțeles nimic din ce am încercat să mint, dar nici nu a pus întrebări, căci pierdea timpul și nu apuca să se laude cu toate prostiile pe care mi le-a spus despre el.

M-a sunat chiar a doua zi să-mi spună că personajul meu nu mai trecuse pe la redacția editurii de ani de zile, nemaiimplicându-se absolut deloc în conducerea directă a afacerilor sale, însă cineva îi spusese că ar fi posibil să fie de găsit la sediul unei anumite fundații. A profitat de ocazie să menționeze că se pregătește să plece cu noua lui logodnică într-o vacanță pe Coasta de Azur. I-am urat vacanță plăcută și în gând să-și rupă gâtul și am pornit imediat cercetările în privința fundației.

Într-adevăr, el era fondatorul unei asociații non-profit care avea drept scop alfabetizarea, din câte am înțeles. Deși nu funcționa de mai mult de un an, reușise să organizeze tot felul de evenimente mondene care aveau drept scop strângerea de fonduri din donații, iar banii se foloseau aproape exclusiv la tipărirea de abecedare în mai multe limbi, cărți ce erau trimise în țări foarte sărace, cu grad ridicat de analfabetism. De asemenea, se mai ocupa cu încurajarea de noi talente literare, organizând concursuri cu premii pentru a stimula începutul de drum al debutanților sau oferea premii câștigătorilor unor competiții literare organizate de alte asociații.

Am concluzionat că decența era motivul pentru care nu participa în nume propriu la concursul de debut și nu-și folosea propriile afaceri pentru a publica. N-am simțit nevoia să merg mai departe pe această pistă, îmi era suficient să-l consider un om serios și imparțial, deși încă nu înțelegeam cum de mă alesese tocmai pe mine ca să-l ajut, dar poate că pur și simplu luase și el ´´Pagini Aurii´´.

Îmi părea rău că nu reușeam și pace să-mi amintesc numele avocatului ce mă vizitase, avea dreptate mama să-mi spună că umblu cu capul în nori, deși n-aș fi recunoscut nici moartă în fața ei. Domnul se prezentase, bineînțeles, dar eu fusesem atât de

surprinsă, încât nu-i reținusem numele și apoi mă aiurisem de tot, încât l-am lăsat să scape fără să bag de seamă că nu-mi dăduse cartea de vizită, truc ce-l folosise precis ca să mă lase într-o așteptare ce sporea misterul asupra manuscrisului și o dată cu el și interesul meu.

În aceeași zi, pe când îmi verificam poșta electronică, un păianjen mare cât o alună mi s-a arătat fără niciun avertisment în fața ochilor, alunecând mut de pe un fir invizibil direct pe tastatura laptop-ului meu. Am sărit ca arsă și am știut că urma foarte curând să văd pe cineva care îmi va atrage atenția într-un mod deosebit. Semnul ăsta nu mă înșelase niciodată. Și așa a și fost. A doua zi, tot fără să mă anunțe, avocatul m-a vizitat la birou ca să afle ce răspuns îi dau în legătură cu propunerea făcută. Numai că de data asta eram pregătită și hotărâtă să nu-l las să scape cu una cu două. De cum l-am văzut intrând, mi-am luat cel mai profesional zâmbet, împreună cu cel mai dulce glas și am comandat secretarei două cafele, fără să-l întreb dacă bea și, imediat ce a încercat să spună ceva, l-am luat ușor de braț și l-am împins delicat, dar ferm către colțul cel mai retras al încăperii, unde aveam o canapea mică și o măsuță. Am avut grijă să strecor capul pe ușă și să-i spun din gesturi secretarei să nu mă deranjeze nimeni și l-am determinat să se așeze pe canapea astfel încât să nu poată ieși de acolo decât dacă mă ridicam eu. Că doar nu degeaba eram fata mamei.

Venise pregătit să rezolve repede afacerea cu mine, dar nu i-a mers. Am tras de timp până au venit cafelele, vorbind repede și candid despre tot felul de aiureli politicoase și l-am lăsat să deschidă subiectul contractului abia după ce am fost sigură că s-a lămurit că nu are de-a face cu o ageamie în ce privește războiul nervilor. În continuare am discutat fiecare paragraf al contractului, însă am avut grijă să trag de timp încontinuu, încercând să plusez voalat, cu întrebări indirecte în speranța că voi scoate de la el ceva în plus decât spunea contractul. N-am aflat mai nimic, a rezistat ca o stâncă. Însă ceva din atitudinea lui m-a lămurit că nici el nu prea cunoștea motivele clientului său. Până la urmă a trebuit să spun clar că sunt interesată de colaborare și de acord cu toți termenii propuși. Imediat a pus în fața mea forma definitivă a contractului ce trebuia semnat de ambele părți, împreună cu documentele care atestau împuternicirea lui de a semna în numele clientului său. Atunci n-am mai rezistat și i-am spus pe șleau că vreau să-l întâlnesc în persoană pe autor. Mi-a răspuns pe cel mai sec ton că respectivul se află în străinătate și nu dorește să se întoarcă, deoarece nu consideră necesară prezența sa pentru demersurile ce le întreprinde. A trebuit să-l las să plece, după ce am semnat și m-am asigurat că am cartea lui de vizită. Mi-a comunicat că se va întoarce în câteva zile pentru a-mi aduce manuscrisul.

Nu credeam să fie vorba despre același avocat care îl ajutase pe autorul meu la divorț, în urmă cu câțiva ani. Nu era deloc un tip simpatic, dar nu avea aer de ticălos lacom și lipsit de scrupule, ci mai degrabă de șef de promoție, doxă de materie, dar

incapabil să joace poker. Cea mai sigură treabă era să-i pasez mamei rezolvarea acestui caz colateral. Știam că are o prietenă bună la apartamentul de lângă noi, care deține un ginere foarte cunoscut în tribunal și dacă femeile astea două nu reușeau să afle ce-i cu avocatul meu, atunci nimeni nu ar fi reușit. Dar pentru asta a trebuit să-i spun mamei toată tărășenia cu manuscrisul.

În două zile mama știa tot, de cât timp profesează, cum și-a construit o carieră rapidă și invidiată, cum se vorbește despre el în tribunal ca despre un tip foarte scorțos, dar deosebit de loial clienților săi, cum îl bârfesc colegii că e un troglodit pentru că nu participase niciodată la vreo petrecere de-a lor, dar mai ales ca e neînsurat, ceea ce mi-a dat o bruscă durere de cap, cu care am fugit la mine în cameră ca să scap.

Deci nu era același cu avocatul divorțului. Am răsuflat ușurată, preferam să am de-a face cu un mistreț introvertit decât cu o cobră mondenă.

* * *

Cam de o săptămână dura războiul pe care îl purta un meșter tipicar cu aparatul de aer condiționat de la birou. A reușit, cu răbdare și abnegație pentru meserie, să facă praf aproape toți pereții, a chemat între timp și un coleg cu care s-a sfătuit îndelung și fără rezultat, astfel încât atunci când a apărut avocatul cu manuscrisul mai că nu voia să mi-l dea de frică să nu sfârșească sub un morman de moloz. Eu eram pe jumătate isterică și am uitat cu totul de bunele maniere, aproape smulgându-i mapa din mână. Însă tot el m-a scos din impas, ca un domn, explicându-mi foarte calm că într-o astfel de situație ar fi mai bine să mă conducă acasă cu mașina, asigurând și protecția manuscrisului, dar și pe cea a meșterilor, căci nu mai aveam mult și-i omoram cu mâinile mele. Întotdeauna mă zăpăcesc în fața oamenilor extrem de serioși, așa că m-am lăsat condusă ca o mielușea spre mașină. Tot drumul nu a scos o vorbă și nici eu nu am găsit nimic de spart tăcerea aceea scorțoasă, deși am căutat încontinuu, dar se pare că meșterii îmi găuriseră și mie capul. Ne-am luat la revedere ca la cartea de bune maniere și am coborât.

I-am explicat mamei că am nevoie să mă lase în pace ca să citesc, dar a trebuit să jur că i-l dau și ei după aceea, ca să nu moară de curiozitate. Tocmai se consultase cu o prietenă expertă în tarot și vestea cu care veneam eu azi acasă cică era aducătoare de două mari surprize, una mai teribilă decât alta, ceva ce nu mai ieșise în cărți de când am fost admisă la facultate. Așa că dacă nu-i dădeam și mamei să citească însemna să-mi caut altă casă, căci acolo nu mai aveam trai. Eu știam că viața e un chin fără capăt și că n-are rost să lupt în zadar, așa că m-am resemnat să citesc eu o pagină și ea alta.

Noi am citit până s-a luminat de ziuă, fără să mai știm de nimic și în zilele care au urmat numai despre carte am vorbit. E momentul să vă las și pe voi să citiți.

Apoi veți afla și cât de magice au fost cărțile de tarot.

Capitolul II

ZEII IUBIRII

"Aproape de tine este aproape de mine
Şi departe de toate este absenţa ta..."

Pablo Neruda

Înainte să scriu am tot încercat să-mi povestesc și să-mi repovestesc mie însumi întâmplările acelei scurte perioade în care am fost alături de Ea. O nevoie uriașă de-a demistifica toate acele momente se așeza înaintea dorinței de-a le scrie, însă n-am reușit. Tot fantastice îmi vin acele clipe în memorie și nu le pot traduce în fapte cunoscute. Eu le-am trăit cu toată puterea mea de percepție, la o intensitate neegalată de nimic înainte sau după prezentul lor. Și tot eu mă aflu acum captiv într-un scepticism ce mă împiedică să înțeleg cum te-aș putea convinge pe tine de adevărul memoriei mele. Toți atomii mei străluceau atunci de perfecțiune, tot ce eram reprezenta nivelul maxim al calităților mele și tot eu mă întreb acum, pur și simplu, dacă într-adevăr am putut fi vreodată atât de grozav. Și toate astea pentru o ființă umană. Sau datorită ei.

Poate e așa pentru că îmbătrânesc și de aceea mă părăsește credulitatea. Poate că realitatea este jocul cel mai complex pe care ni-l oferă viața. După ani de frământări am ajuns la concluzia că paradisul și iadul își joacă rolurile concomitent în noi și tot în noi se iau toate deciziile acestui joc.

Nu-mi rămâne decât să povestesc așa cum îmi amintesc că am trăit.

* * *

Nu pot spune că ne-am întâlnit cu ușurința cu care părea că ne cunoșteam dintotdeauna pentru că ar trebui să dau destinului o importanță pe care la vârsta mea încă nu i-o pot da. Am fi putut trece unul pe lângă altul, depărtându-ne apoi pentru totdeauna sau am fi putut la fel de bine să mergem unul pe lângă altul fără să ne vedem. Însă nu s-a întâmplat așa. Ne-am întâlnit într-un mod firesc, nimic excepțional nu modifica banalul vieților noastre în acel moment. Singura surpriză era entuziasmul pe care îl provoca fiecăruia prezența celuilalt. Ne-am acceptat fără excese, cu o simplitate nealterată de nici o rezervă a necunoscutului. Totul între noi venea fără luptă, nimic nu împiedica apropierea noastră. Nu au fost sentimente negative care să diminueze câtuși de puțin bucuria cu care împărțeam fiecare compania celuilalt. Și nu au fost inhibiții. Ne consumam prezentul de parcă venea din întregul nostru trecut și avea în față un drum nesfârșit. Ne plăceam într-un mod atât de firesc, încât nu era nimic de justificat.

Mi-e greu să povestesc coerent pentru că sunt extrem de obosit după atâția ani în care mi-am tot povestit și repovestit mie însumi o istorie plină de trăiri aparte de faptul comun.

Îmi amintesc că-i vorbeam încontinuu, cu o însuflețire care mă elibera de toate constrângerile maturității. Îi povesteam despre orice cu entuziasmul inocent pe care trebuie să-l fi avut doar în copilărie și Ea înțelegea tot ce-i spuneam înainte să sfârșesc. Îmi vorbea și Ea la fel de mult despre orice, fericită că înțeleg înainte să mă ducă la capătul poveștilor ei. Vorbeam încontinuu amândoi, ne întrerupeam și preluam fiecare povestea celuilalt, avizi să ne sorbim din gură cuvintele, într-o dinamică perfectă a conversației, cu o bucurie de a comunica de parcă atunci descopeream fiecare miracolul de-a ne face înțeleși.

* * *

În ziua în care a plecat am rămas mut. Nu am fost în stare decât să o privesc cum explică, cum gesticulează, cum plânge, cum promite, cum râde, cum se frământă, fără să pot aduce în minte vreun gând coerent. O priveam paralizat și mut. Mintea mea era goală de orice proiecție către viitor. Și după aceea nici nu am mai vorbit cu adevărat vreodată. Mi-am consumat cuvintele în gânduri.

Ultimul moment în care i-am mai văzut chipul a fost în întuneric când, răpusă de o oboseală cumplită, îmi spunea prin somn:

-Ne întâlnim în viața următoare. Simt asta de pe acum.

Eu tăceam privind-o cum doarme și îmi aminteam cum, la un moment dat, se încheiase între noi o discuție aprinsă despre o situație fără acomodări. Ea întrebase la capătul oricăror căutări a unei singure soluții salvatoare:

-Poți să mă aștepți?

Iar eu răspunsesem imediat, cu toate raționamentele încordate la maxim:

-Cât?

Ultima dată când i-am văzut chipul era întuneric și dormea. Însă nu-mi amintesc ce i-am spus ultima dată. Căci atâta am vorbit cu Ea în gând după ce a plecat încât nu mai știu ce am trăit și ce mi-am imaginat.

* * *

În prima noapte în care trupul ei gol s-a contopit perfect cu toate dorințele mele am descoperit că dragostea este o minune aparte de toate celelalte cunoștințe cu care te poate îmbogăți viața. Lipit de trupul ei simțeam că sunt alcătuit exclusiv din gust, miros, pipăit, adulmecând clipa prezentă cu o intensitate nesfârșită ca și când prezentul nu cunoscuse trecutul, iar viitorul era o noțiune golită de sens. Conștient de simțurile mele ca și când doar pe ele le aveam, orb și surd la orice factor rațional, eram infinit mult mai sensibil prin propria-mi piele decât fusesem vreodată cu ajutorul minții mele. Iar Ea venea în întâmpinarea mea la fel de sălbatică și liberă ca și mine.

Eram apoi singur în pat și visam că o iubesc din nou cu aceeași intensitate primordială și, fără să mă mișc, fără să clipesc, doar respirând egal în somn, am retrăit toate senzațiile uluitoare pe care dragostea mi le picura prin piele direct în străfundurile mele, acolo unde eram doar eu, dincolo de orice altă informație a vieții prezente, retrăind încă o dată balansul perfect al iubirii.

Când am deschis ochii era întuneric iar trupul meu se afla într-o poziție perfect relaxată, stând pe spate. Însă eu eram deasupra trupului, în aceeași poziție de perfectă relaxare, într-o dedublare de un echilibru imposibil de egalat în fizica vieții pe care o cunoaștem. Am stat așa timp îndelungat, bucurându-mă pur și simplu de starea de pace deplină pe care o aveam cu simțurile și cu mintea mea. Eram tot eu, dar într-o formă perfectă, conștient de lipsa totală a oricăror legi de constrângere, eram eu la modul absolut, într-un prezent infinit. Certitudinea că timpul are pentru mine o formă nelimitată a venit ușor, învăluindu-mă fără grabă și dându-mi convingerea că și puterea mea este absolută. Simțeam că pot face orice, fiind suficient doar să vreau, simțeam că timpul și spațiul sunt două

coordonate ce-mi sunt dăruite să le folosesc fără limite. Era suficient să doresc ca să pot călători oriunde, într-un spațiu nelimitat ce-mi era cunoscut într-un mod vechi de când lumea, obișnuit să călătoresc așa, prin timp și spațiu, de la originile lumii. În același timp, tot ce-mi dădea acea putere nelimitată îmi era necunoscut, ca unui nou născut. Imensitatea acelui spațiu cunoscut și necunoscut în egală măsură, prin care puteam călători nelimitat, mă atrăgea ca un magnet, mă fascina chemarea de a-mi exersa puterea deplină a dorinței și am rămas așa, în echilibru, gustând tentația de-a zbura. Aș fi putut merge în orice direcție a timpului și spațiului, dar cred că nu m-aș mai fi întors, nu pentru că drumul înapoi nu s-ar mai fi distins într-o așa imensitate de posibilități, ci pentru că ceea ce aveam acum era atât de mărunt și de anost încât n-aș fi dat infinitatea pentru un timp închis între limite.

M-am speriat și m-am oprit înainte să plec. Spaima a venit din trup, însă m-a copleșit în întregime și dublul meu care se afla deasupra trupului a fost răscolit de o dorință impetuoasă de-a se întoarce în trup. Însă stătusem prea mult în afara lui și starea de echilibru în care mă suspendasem deasupra lumii îmi anihilase simțurile și nu mai aveam resurse de-a mă întoarce. Teama că mă pierd urca vertiginos. M-am gândit că trebuie să mă leg de fizica și chimia trupului meu, încercând să-l simt ca să mă pot întoarce în el. Am căutat să-mi simt palmele, părând cele mai utile, dar nu-mi aparțineau, am încercat să-mi simt picioarele care m-ar fi putut duce înapoi, dar nici ele nu ascultau de voința mea. Înfrigurat, m-am concentrat asupra ochilor și asupra urechilor prin care aș fi putut percepe din nou ceea ce fusesem, am continuat să comand simțurilor să se trezească și, după un timp lung în care n-am abandonat încordarea, am reușit să mă unesc din nou cu trupul. Am simțit perna, cearșaful, aerul din cameră, am reușit să-mi mișc picioarele și să strâng pumnii, să-mi ridic pleoapele către întunericul încăperii. Mi-am ascultat bătăile inimii timp îndelungat, apoi am căzut într-un somn adânc, fără vise.

* * *

După ce am cunoscut-o pe Ea am înțeles că viața pe care o trăisem până atunci se alesese din întâmplare sau din neglijență. După ce a plecat am vrut să mă uit cu cavalerism înapoi și să regret eventual destinul potrivnic care ne despărțea, însă vedeam doar prețul meschin pe care îl aveau viețile noastre separate și pentru care nu se găsise curajul de-al plăti. Nu-mi amintesc care dintre noi a spus că ne-am întâlnit prea târziu, însă nu era adevărat. Era vorba doar despre a da o culoare romantică ipocriziei cu care instinctiv ne apăram viețile noastre de dinainte de-a ne cunoaște de parcă ar fi fost niște proprietăți a căror pierdere avea un preț prea mare pentru curajul nostru. De parcă ne îngrozea saltul ce-l aveam de făcut pentru a trăi liberi, fără concesii, în tumultul unei iubiri ce depășea faptul comun. Acum

cred că de fapt ne întâlnisem prea devreme, pe atunci încă nu crescuserăm îndeajuns ca să facem față sentimentelor tulburătoare ce ne copleșiseră. Într-un mod sau altul, întâlnirea noastră era defazată în timp. Noi eram două forme ce se îmbinau perfect, dar Zeii Iubirii ce guvernaseră întâlnirea noastră erau niște divinități incapabile și neatente. Folosiseră un cadru nepotrivit.

* * *

Îmi amintesc totul despre Ea, o cunosc aparte decât orice altă prezență umană ce m-a însoțit la un moment dat, însă totul îmi revine în memorie cu salturi ce nu le pot controla, din prezent în trecut, apoi brusc în viitor, din real în fantastic, din vis în alt vis și toate într-o lumină pozitivă, indiferent de cât se străduiește mintea mea să traducă povestea în termeni realiști. După ce a plecat n-am mai întâlnit-o niciodată, nu i-am mai vorbit și nici măcar n-am mai putut-o zări de departe. În anii ce s-au scurs de când n-am mai văzut-o am avut ca hrană zilnică frustrarea în toate formele, însă asta n-a avut nici o importanță pentru mine, tot ce a contat a fost nerăbdarea de-a o reîntâlni.

Când eram împreună nu existau detalii, nu avea loc între noi nimic mărunt, toate gesturile, vorbele, faptele erau reduse la esență, tot ce comunicam era sintetizat încât nu se risipea nimic și transmiteam direct esența lucrurilor. De aceea povestea pe care ți-o spun acum este concentrată pe idei, căci mi-am tot spus-o înainte, până am eliminat toate informațiile derizorii.

* * *

Am speranța că vei avea îngăduința să parcurgi povestea acestor ani de la haosul în care m-am zbătut la început, până ce viața m-a luat pe sus cu întâmplări spectaculoase și m-a purtat apoi către deznodământul acestei povești.

Genunchiul

Îmi amintesc mâna ei pe genunchiul meu. A fost primul moment de atingere. Pornisem către Ea dintr-un impuls spontan, fără să premeditez, de fapt mergeam pe drumul acela cu altă țintă și, brusc, un gând poznaș m-a făcut să mă abat către locul unde bănuiam că aș putea-o găsi. Nu știam exact unde e, dar bănuiam c-o pot găsi cu eforturi mici. Și așa a fost.

Iat-o surprinsă, zâmbindu-mi. Era atât de simplu să-i vorbesc, de parcă o făcusem mereu. Însă era prima dată când îi vorbeam fiind singuri, fără nimeni în jur. Simțeam o emoție ușoară, dar nu mă incomoda, mult mai puternic simțeam ușurința cu care împărțeam amândoi același aer. Îmi zâmbea uitându-se fără sfială în ochii mei și o simțeam încântată de atenția mea. La fel îi zâmbeam și eu. Era prima dată când o întâlneam doar pe Ea, fără nimeni altcineva, era prima dată când o căutam și a fost prima dată când m-a atins. Și-a pus mâna pe genunchiul meu, oprindu-mă atât de delicat să mai vorbesc pentru un minut, fiind nevoită să rezolve ceva exact atunci. Gestul ei a fost de o tandrețe cuceritoare. Am simțit imediat cât de ușoară ar fi viața mea dacă aș împărți-o cu Ea, cât de simplu ar fi tot ce am avea de făcut, cât de deplin s-ar împlini tot ce am dori împreună. Toate astea, jur, le-am simțit imediat ce m-a atins. Două energii egale, străine până atunci, s-au întâlnit într-un moment perfect și s-au acceptat deplin, fără nici o rezervă. Eram la fel de liniștiți amândoi, zâmbeam mulțumiți de momentul prezent. Mâna ei a întârziat pe genunchiul meu puțin mai mult. Clipele au fost suficiente ca să înțeleg că va accepta tot ce aveam să-i cer, înainte chiar ca eu să fiu conștient de ce vreau de la Ea. Atingerea ei a durat exact cât era nevoie ca mie să-mi fie clar că îmi voi elibera mintea de orice gând comun și doar după Ea voi alerga de acum înainte. Mi-a fost frică atunci pentru ultima dată. A fost un moment scurt și aprins. Atunci am lăsat în urmă tot ce trăisem până în acel moment.

Am plecat de lângă Ea triumfător. Simțeam cât sunt de satisfăcut de ce aflasem fără cuvinte. Toată lumea era a mea, eu eram suveranul ei, iar Ea prada cea mai râvnită pe care o puteam avea. Eram fericit! Sufletul mi-era plin pe de-a-ntregul. Nu-mi mai trebuia nimic, aveam tot ce-mi trebuise vreodată. Simțeam că umblu gol de orice constrângeri și eram perfect împlinit de eliberarea mea. Lăsasem în urmă tot și umblam gol și liber. Eram tânăr, frumos și stăpânul absolut al întregii mele vieți. Eram perfect și Ea era perfectă pentru mine.

Portretul

Nu am crezut niciodată în întâmplări ciudate aplicabile vieții mele. Am prieteni pe care-i respect și cred în discernământul lor. Ei mi-au povestit lucruri stranii ce li s-au întâmplat. De-asemenea am citit sporadic și despre fapte povestite de necunoscuți. Mi s-a părut întotdeauna interesant, dar nu m-a convins nimic, niciodată până la a mă tulbura. Eu n-am putut sincer să spun despre mine că am avut vreodată vreun „déjà vu", vreun vis premonitoriu ori vreun semn de orice fel care să-mi încurce raționamentele. Nu sunt un tip cu desăvârșire logic, nu exclud o explicație doar pentru că nu e conformă cu știința mea, dar sunt departe de a fi înclinat să mă preocup de paranormal în orice formă ar fi acela.

Îți spun asta ca să înțelegi mai bine cât am luptat să pot traduce în lumea mea reală tot ce trăiam, odată ce trăirile mele nu mai puteau fi negate, odată ce abandonasem epuizat calea inițială de-a crede că pot să uit, că inteligența mea și caracterul meu puternic mă vor salva. Acum e târziu, sunt mult prea obosit să mă mai lupt cu mine în vreun fel. A fost apoi o lungă perioadă în care am încercat să-mi explic ce mi se întâmplă, dar am eșuat și pe calea asta. Și nu sunt doar obosit dincolo de orice limite, este și faptul că nu am nici cea mai inocentă încredere că cineva ar putea înțelege povestea mea. De aceea ea a fost întotdeauna un secret desăvârșit. Nu am spus nimănui nimic, oricât de intim ar fi fost acela cu mine.

Am fost întotdeauna îndrăgostit de conversație, cele mai grozave momente din viață au fost comunicările cu prietenii mei. Nu m-am dat niciodată înapoi nici de la a vorbi cu un străin, dacă ceva îmi părea interesant la el. Îmi plac oamenii, mă fascinează. Îmi place să le vorbesc, să-i îndemn, să-i încerc. Nici un gust nu are pentru mine ceva ce nu pot împărți cu un alt om. Când voi ajunge pe lumea cealaltă, am o listă completă de lucruri pentru care le voi mulțumi zeilor că au avut

divina generozitate de-a mă bucura cu ele. Unul dintre punctele listei mele, categoric, va fi varietatea fascinantă de oameni pe care am avut șansa să-i întâlnesc. Însă nu mă poate bucura decât un om cu care pot vorbi, care îmi dă cel mai mic detaliu ce mă poate determina să-l ascult.

Dar niciodată, în nici un fel nu am fost tentat să vorbesc cuiva despre Ea. Toată această poveste mi-a umplut sufletul și mintea într-atât încât mi-a dat o senzație de suficiență ce a întors pe dos până și trăsăturile mele cele mai definitorii.

* * *

Trebuie să-ți povestesc puțin despre Ada, ca să înțelegi ce urmează.

Nu am crezut că va percepe că ceva grav se întâmpla cu mine. Bineînțeles, erau o grămadă de semne domestice care spuneau că ceva mă preocupa. Dar n-am crezut că va avea vreo intuiție, că va fi în stare singură să înțeleagă ceva. Oricum, eram atât de scufundat în chinurile mele că nu eram cu adevărat atent la nimic din viața noastră. Nu mi-am închipuit că trebuie să am grijă să mă păzesc de Ada. Ceea ce trăiam eu era atât de opus vieții ei, resursele pe care le uzam eu erau atât de străine ei, lumea în care mă dedublam era așa departe de ce cunoștea ea, încât nu am avut nici o clipă vreo grijă că ar putea Ada să mă împiedice, să mă deranjeze cu ceva. Cu ea îmi era atât de ușor să-i dau ce vrea ca să mă lase în pace, să pot rămâne singur în mine, încât energia consumată astfel nu o resimțeam, era o pierdere calculată. Urma să învăț, însă, că nu e întotdeauna nevoie de calități superioare ca să percepi un pericol ce se ascunde profund. Ada aflase ce e cu mine instinctiv, când a simțit că ceva ce considera a fi proprietatea ei era în pericol să dispară. Și atunci toate beneficiile ei mărunte și suficiente s-ar fi spulberat. Ea nu a înțeles nimic, nici nu ar fi avut cum, nu era din lumea ei, doar a adulmecat primejdia de-a pierde ceva și asta a fost suficient ca să distrugă ce nici n-avea nevoie să înțeleagă.

* * *

Cu totul întâmplător am văzut într-o zi un om care se juca făcând portrete în miniatură. Desena cu creionul pe mici bucățele de hârtie, decupate într-un oval ca de medalion, fel și fel de chipuri. Era o după-amiază splendidă de sfârșit de vară, arșița se mai îndulcise și soarele se filtra printre frunzele ce deveneau mai rare. Razele cădeau pe micile desene și licărul luminii le făcea să pară vii. M-am oprit cu gândul aiurea să privesc peste umărul lui și habar n-aveam de ce îmi întrerupeam plimbarea. Mai erau câțiva curioși. Îmi amintesc că întâi am remarcat pălăria demodată ce-o purta omul ce desena și apoi chipul lui senin. Era bătrân și avea o față ridată ca o smochină uscată. În ochi însă îi juca un licăr poznaș, ușor ironic,

de om tânăr și îndrăzneț. Am zâmbit ușor și m-am gândit că poate fi un om interesant. M-am aplecat puțin asupra desenelor lui, dar eram destul de absent. Erau chipuri de femei tinere, desenate estompat și părea destul de interesant că nu puteau fi încadrate într-o rasă, vârstă sau modă.

Atunci am încremenit. Unul dintre portrete semăna cu Ea. Nu puteam spune că e chipul ei, dar era ceva în ochi, în păr, în linia buzelor. Am reacționat isteric, habar nu am ce-am făcut, ce-am spus, îmi amintesc doar cum bietul om, speriat, încerca să mă domolească:

-Domnule, dar nu e nevoie să-mi plătiți, Doamne ferește, nu cer bani, eu desenez din plăcere, nici nu are vreo valoare ce fac. Nu mi-am închipuit vreodată că desenele mele ar putea avea vreo însemnătate cât de mică, vă rog, puneți portofelul în buzunar, ați scos toți banii, umblă tot felul de derbedei prin parc...

Nu avusesem niciodată vreun instrument care să mă ajute să recompun chipul ei altfel decât din memorie.

Am ascuns micul desen în bibliotecă, într-o carte care cu siguranță nu putea deveni o țintă de interes pentru Ada, de fapt biblioteca întreagă era un loc doar al meu, ea nu avea nici o curiozitate într-acolo. Căutam foarte rar să privesc miniatura și doar pentru câteva secunde. Era mult prea dureros ca să pot suporta. Însă faptul de-a ști că am în casa mea un obiect cât de mic care să aibă legătură cu Ea, îmi dădea un surogat de siguranță.

Într-o noapte am visat că încercam să reproduc micul desen din memorie. Încercam cu mâna mea să-l redesenez, căci îl pierdusem. Nu știam să desenez și mă chinuiam înnebunit să reușesc. Ștergeam și o luam de la capăt într-una, plângând, cu tâmplele bătându-se, îngrozit că am să-i uit chipul. O linie, o curbă, o geană, nu, Doamne, nu era așa, îmi tremură mâna, cum îmi spunea profesoara de desen că se pornește un portret, erau ochii sau gura? nu, Doamne, ce mă fac? o s-o uit înainte să sfârșesc, erau ochii, erau ochii...

M-am trezit leoarcă de sudoare, plângând cu adevărat. Am rămas cu ochii țintă în tavan până dimineața, rememorând zâmbetul ei, culoarea ochilor, mirosul părului și, mai ales, readucând lângă mine râsul ei cuceritor. M-am alintat cu aceste amintiri până în zori și cred că atunci chipul meu avea masca identică a unui drogat.

Gustul cafelei amărui și apa rece din duș mi-au pompat sângele ce se oprise în vene și am început ziua ce era la fel cu celelalte și consuma doar automatisme din mine. Peste zi, un prieten care mă contrazicea pentru o părere asupra unui roman m-a făcut să caut în bibliotecă ca să-i citesc un pasaj. Preocupat de argumentul lui care mi se părea enervant, am dărâmat câteva cărți, grăbindu-mă.

Biblioteca mea îmi spunea, săraca, demult că e supra-aglomerată și eu îi tot promiteam să mai adaug rafturi. Când am văzut cartea aceea, pe care atât de rar o atingeam, cum a căzut cu foile deschise și cu fața în jos, un vânt rece mi-a suflat în inimă. Am ridicat-o tremurând și sângele mi-a fugit din cap către picioare. Desenul era mâzgălit, batjocorit definitiv.

Am știut că numai Ada putuse s-o facă. În momentul acela aș fi fost în stare s-o omor fără să mă uit înapoi.

Ziua Ei

Mi-am amintit dintr-o dată că a doua zi era aniversarea ei. Făceam atâtea eforturi s-o uit, atâtea exerciții de a învăța să îmi anihilez emoțiile, atâtea constrângeri chinuitoare de a-mi alunga gândurile ce porneau către Ea năvalnic, gânduri ce nu se mai încăpeau pe sine, prea pline de trăiri, încât reușeam uneori să ajung într-o stare de hibernare a minții, de moliciune intelectuală, stare în care mă simțeam mut și tâmp. Dacă viața mea se încurca cumva în meschine probleme de rezolvat, reușeam chiar s-o uit mai multe zile la rând. Nu era de fapt o uitare reală, căci dacă mintea nu mai gândea, rămânea în piept o apăsare ce mă sugruma suficient ca să știu care mi-e chinul.

Oricât am căutat, n-am înțeles niciodată cum mă pot ajuta singur să uit. Am încercat înnebunit să verific de nenumărate ori cărți celebre despre iubire, sperând să aflu din chinul altora ceva ce m-ar fi putut ajuta. Părea că nimeni nu știe să spună cum uiți. Am făcut tot ce am considerat că trebuie să facă un om rațional și responsabil. M-am angajat în viața reală în proiecte grele, care mă solicitau permanent. Am făcut angajamente de la care nu se putea da înapoi. M-am implicat în orice mă putea obliga să mă comport demn și responsabil. Am tras de mine fără milă și, când am înțeles că mintea mea rămâne liberă oricât i-aș impune altceva, am încercat să mă extenuez fizic cu orice mă putea face să cad din picioare orb și paralizat de efort. Însă nici asta nu a fost calea de-a o uita. A rămas veșnic în mintea mea, ca un parfum magic, memoria ei m-a urmărit oriîncotro am apucat-o.

Nimic nu a mai fost cu mine la fel ca înainte de-a o cunoaște pe Ea. Chiar și în perioadele în care îmi părea că o uit, amorțit de atâta efort nebun de-a deveni rațional, tot o simțeam prezentă în mine, aveam picurată în suflet esența sufletului ei. Astfel încât Ea a fost pentru mine mereu prezentă, fără să știu nimic de Ea, fără să știu măcar unde e.

Deci, mi-am amintit brusc că a doua zi, de fapt, era ziua ei. Gândul mi-a bătut ca un clopot în cap. Totul s-a șters de parcă nici nu fusese, toate eforturile atât de lungi și grele de-a o uita, toate minciunile pe care mi le spuneam ca să mă conving că Ea nu există. Toate s-au șters într-o clipă. Un vânt năprasnic a suflat în inima mea și m-am trezit cu toate emoțiile sângerând ca atunci când a plecat.

Și în noaptea ce-a urmat am visat că mă aflam în întuneric față în față cu Ea. Ne priveam foarte atent. Niciunul dintre noi nu a scos o vorbă. Fața ei era total imobilă, fixând atent ochii mei. Nu eram decât noi doi în întuneric și nu era nevoie de cuvinte, nu era nimic de spus. Amândoi știam perfect tot ce aveam nevoie să știm. Nimic nu conta în afară de momentul prezent, trecutul și viitorul nu existau. Ochii ei mă fixau cu o intensitate ce depășea orice limită a lumilor noastre, atentă la mine cu fiecare celulă, acordându-se perfect cu intimitatea mea. Nu rămânea nimic nedăruit, neîmpletit în doi. Am întors puțin capul către dreapta. Desăvârșit de senin i-am spus lui Dumnezeu: uite, Doamne, suntem la fel amândoi, eu și Ea, nu e absolut nici o diferență între noi doi. Suntem la fel!

***

M-am trezit în noapte și am stat mult timp perfect treaz și nemișcat, cu ochii în umbrele camerei, simțindu-mi trupul străin. A durat mult până am reînceput să gândesc. Mintea mi-a stat într-un repaus deplin un timp îndelungat. Lumea în care trăiam începea să devină neplauzibilă, dar încă nu aveam curaj să mă gândesc la asta decât pe întuneric. Momentele în care mă simțeam aparte de trupul meu, începuseră să devină și ele tot mai dese. Primele momente ale dimineții când, tulbure încă de somn îmi făceam toaleta, erau momente confuze. Surprindeam în oglindă flash-uri în privire care nu erau din această lume. Prin ochi mai erau încă deschise în acele momente ferestrele celeilalte lumi. Deși doar pentru câteva clipe, simțeam clar că eu sunt aparte de corpul meu, că mintea și trupul nu-mi sunt unite, că identitatea mea balansează între două lumi. Se tulburau cele mai intime instincte ce mă defineau ca ființă umană. Îmi simțeam corpul, era al meu, îl cunoșteam, însă mintea mea nu era conectată cu el, nu depindea de el, astfel încât nu mă puteam identifica, instinctele nu recunoșteau informațiile.

Mi se făcea pur și simplu frică. Mă scuturam până aduceam înapoi în oglindă pe cel care preferam să fiu, cel pe care-l cunoșteam bine și care nu mă speria.

Poate că dimineața eram confuz și ușor impresionabil, poate că visele erau de vină, așa gândeam. Însă începuseră să devină tot mai dese momentele de peste zi în care brusc mă simțeam străin de trupul meu. Și mă cuprindea o imensă oboseală de a mai avea grijă de acest trup cu toate slăbiciunile și pretențiile lui : igienă, odihnă, hrană, energie, protecție... De dimineața până seara aceeași grijă, aceleași ritualuri, toate aproape la fel de atâția ani. Îmi părea că trăiam doar pentru acest înveliș, toată energia îmi era folosită pentru a satisface pretențiile lui iar el îmi devenea tot mai străin. Nu mai știam unde sunt eu, în acest trup sau în altă parte, aș fi vrut să mă pot opri, să pun capăt monotoniei și superficialității în care mă angajasem în viața pe care o aveam, aș fi vrut să trăiesc cu adevărat pentru mine, dar nu mai știam unde sunt, în ce parte a mea.

Alții

Apoi am căutat să aflu dacă și alții trăiseră ceva similar. Aveam bănuiala că, dacă aș reuși să dau la o parte convențiile, aș putea afla poveștile adevărate ale altora. Cu multă precauție, cu ajutorul alcoolului, al muzicii și al nopții, cheltuind mult timp, desfășurând nenumărate strategii, am reușit să determin majoritatea prietenilor la discuții fără rezerve despre iubire. Așa cum bănuiam, un sentiment uluitor, unic, o trăire profundă fără bariere, o dăruire completă a sinelui în fața iubirii nu fuseseră date decât puținilor dintre muritori. Toți cei care au avut de povestit trăiri depline de iubire aveau trăsături comune. În primul rând nu erau oameni superficiali. La cea mai sinceră numărătoare trebuie să admiți că cei mai mulți oameni domină în viață prin superficialitate. Apoi am observat că aveau o altă trăsătură comună, credeau în minuni, adică în lucrurile atât de rare în care ceilalți nu pot crede: vis, speranță, abnegație... Și, nu în ultimul rând, erau mai mult înclinați spre bine decât spre rău. Trebuie să recunoști, nu suntem toți la fel de aproape de aceste valori.

Am încercat să mă includ apoi pe mine în această extrem de selectivă categorie de oameni. Să mă văd la fel cu ei. Aveam speranța că, adăugându-mă

unui grup, aș putea să diminuez pustiul singurătății pe care o trăiam. La finalul acestui experiment tot nu puteam spune că găsisem o cale de-a mă salva, o ieșire de orice fel.

* * *

Dar nu voiam acum să îți vorbesc despre mine, ci despre poveștile altora.

În acea perioadă de căutări prin intimitatea tuturor celor pe care îi aveam aproape, am aflat tot felul de povești. În primul rând, nu era nimeni care să nu se laude că iubise. Da, toți povestesc despre iubire lăudându-se. Fiecare pretinde că și-a dăruit sufletul și asta îl face să se simtă superior, însă aproape toți, în contrapartidă, pun același patos în a descrie cum au fost dezamăgiți. Făcând toate eforturile de-a rămâne lucid, am observat cât de greu e ca sufletul să fie dăruit. Mai toate poveștile îmi păreau de fapt exprimări ale iubirii de sine și reflecția acestui uriaș sentiment în ceea ce se putea obține pentru a-l întări.

Să nu înțelegi greșit, n-am judecat pe nimeni, din contră, am înțeles perfect că avem cu toții măsuri diferite. Însă nu mă poate obliga nimeni la compasiune doar pentru că am în față neputința.

Dar am avut parte și de povești surprinzătoare care m-au făcut să înțeleg că viața este cumplit de lungă și cu adevărat greu de trăit. Și am mai înțeles că, după acest drum teribil, goi-goluți pe lumea cealaltă vom număra doar clipele în care am iubit. Restul zilelor vor fi doar poduri lungi și întunecate.

***

Așa am aflat că până și fratele meu, stâlpul meu de integritate, modelul pe care îl admirasem de când mă știam, la cei șaizeci de ani ai săi, putea vorbi despre o unică iubire consumată în urmă cu aproape patruzeci de ani, ca și când ar fi fost ieri. M-am cutremurat! Timpul, neplăcerile umilitoare ale bătrâneții, preocupările domestice, supraviețuirea în toate formele ei de-a lungul acestor ani, nu putuseră stinge scânteia din ochii fratelui meu care îmi spunea o poveste pe care nici nu o bănuisem, ce avusese loc când eu nici nu existam încă. Diferența de vârstă dintre noi, care ne dă o legătură tată-fiu, nu lăsase loc până atunci niciodată unei astfel de discuții. Îmi amintesc cu ani în urmă, pe terasa casei lui, într-o seară de vară, nici nu mai știu în ce context, îi spusesem:

-Povestea despre sufletul pereche, sau orice legat de asta, pe mine mă reduce de fiecare dată la tăcere. Nu pot contesta adevărul, dacă există și nici nu pot participa cu argumente. Nu m-am gândit de prea multe ori la ideea asta, dar nici nu mi-e indiferentă. Însă eu nu pot spune, deși am avut nenumărate iubite,

că am întâlnit femeia vieții mele, așa cum spun alții care vorbesc despre marea și unica iubire.

Fratele meu a tăcut un timp mai lung și asta m-a mirat atunci, îmi aduc aminte. Nu era nici un moment dramatic și nici nu spusesem un lucru prea profund.

-Ăsta e un gând otrăvitor, scoateți-l din cap, ești un bărbat însurat acum, mi-a răspuns el cu o voce blajină și gravă, așa cum îmi vorbea întotdeauna despre lucrurile importante.

N-am mai spus nimic și mi s-a făcut rușine. Mă enerva și faptul că mă simțeam din senin intimidat, fără să înțeleg de ce.

Nu avea să treacă mult, însă nu puteam nici măcar s-o bănuiesc atunci, în acea seară de vară, și toată viața mea să fie complet bulversată de iubire și să-mi amintesc acea discuție ca pe o premoniție.

* * *

O altă poveste foarte pe scurt relatată, dar care m-a năucit pur și simplu, a fost a unei mătuși foarte bătrâne, ți-am mai spus, în familia noastră sunt diferențe mari de vârstă, arborele genealogic a sărit la un moment dat peste o generație. O țărancă muncită, care avea cinci copii și nenumărați nepoți, mi-a spus simplu că a iubit un băiat din același sat, dar familia, cum era atunci nenorocita istorie a vremii, a măritat-o cu un altul pe care l-au considerat mai potrivit ca avere. Și tot așa de simplu mi-a spus că toată viața ei l-a iubit pe celălalt, de care n-a avut parte, care s-a însurat tot în sat, a avut copii, a îmbătrânit și el. Ca să îmi certifice definitiv dovada ei de iubire mi-a spus în final:

-Crede-mă, suntem amândoi bătrâni acum, dar de fiecare dată când îl întâlnesc singură la fântână îmi sare inima din piept.

S-a uitat la mine și pentru prima dată cred că am văzut-o cu adevărat. I-aș fi căzut în genunchi să-i cer îndurare pentru superficialitatea mea de intelectual, pentru tinerețea mea și pentru tot ce trăisem până atunci arogant.

* * *

O altă poveste adevărată, nealterată de instincte de autoconservare, era a unei bune prietene, poveste pe care o văzusem cu ochii mei, căci ambii iubiți îmi erau prieteni, însă nu fusesem niciodată atent cu adevărat la evenimente atunci când s-au întâmplat. Prietena mea îmi povestea că în urma unei despărțiri forțate de iubitul ei, familiile intervenind brutal cu orgolii financiare și rasiste, fusese trimisă la rude

îndepărtate, într-o altă țară, fără nici o posibilitate de a comunica iubitului locul unde se află. Au trecut apoi luni de disperare și terapii în familie.

-Îți jur, îmi spunea, că în momentul în care am dat cu ochii de el în fața casei rudelor mele unde eram exilată și am văzut pe fața lui ce eforturi disperate făcuse ca să mă găsească, am amuțit de emoție și am simțit brusc o căldură și-un tremur teribil în tot corpul. În câteva zile aveam să constat că albisem aproape complet.

* * *

La un moment dat începusem să mă întreb dacă nu cumva pasiunea este o însușire dăruită mai des femeilor decât bărbaților. Sau poate ele doar reușeau s-o trăiască mai aprig.

* * *

Am văzut odată o femeie desfigurată de iubire. O cunoșteam din copilărie, o fată frumoasă după care alergau toți băieții. Eram plecat din țară și, în numele unei vechi prietenii, mi-a cerut ajutorul. A venit să stea la mine un timp, sperând ca printr-un autoexil să își mai revină, să uite o iubire ruinată. Nu am recunoscut-o în aeroport. Nici măcar când m-a strigat pe nume nu am recunoscut-o. Faptul că plânsese până la refuz și că îndurase nenumărate nopți de insomnii putea fi o cauză suficientă ca să arate rău, dar ea era pur și simplu desfigurată de durere. Mă uitam la ea șocat și nu înțelegeam cum poate o fată frumoasă să devină pur și simplu urâtă fără nici un accident fizic. Toate elementele chipului ei erau identice, însă nu mai alcătuiau aceeași imagine. În ochi nu avea decât întuneric. Cât a stat la mine a încercat să se comporte ca un musafir decent și nu m-a încărcat cu nimic din nefericirea ei, iar eu am încercat să folosesc toate trucurile terapeutice pentru a-i înseninа vacanța. A plecat la fel de urâtă precum venise. Urma ca după un an să fiu părtaș la un moment cu totul accidental în care ea s-a întâlnit cu fostul iubit. Surpriza a transformat-o într-o secundă. Am văzut cu ochii mei cum strălucea pur și simplu cu toată ființa ei, cum tremura, cum radia căldură, cum îi ardeau ochii. Era dintr-o dată uluitor de frumoasă. Atunci am înțeles ce a vrut divinitatea când a așezat de aceeași parte iubirea cu frumusețea. Pentru câteva clipe am simțit vibrația unui miracol și am promis că n-am să uit.

* * *

Un prieten care îmi păruse mereu un tip timid, retras și neîncrezător, mi-a dat detalii despre pasiune care m-au făcut să-l prețuiesc pentru totdeauna. Știam despre el că se însurase devreme ca să scape de familia extrem de severă din care provenea, că are trei copii, unul mai grozav ca altul, o nevastă exaltată care îl încerca mult și o grămadă de probleme financiare. Nu era un bărbat frumos și avea

un comportament complexat în fața femeilor. Își făcea greu prieteni și de cele mai multe ori era prost înțeles de cei din jur. O slăbiciune umană ne face să asociem cel mai adesea un chip frumos cu un suflet nobil și, probabil în virtutea unui raționament atât de prostesc, ultimul lucru pe care l-aș fi bănuit despre el era că iubise atât de pătimaș pe cât mi-a povestit:

-Nu apuca ușa să se închidă în urma mea și eu deja eram lângă telefon și formam numărul ei. O zi întreagă la muncă nu așteptam decât să ajung acasă ca s-o pot suna. Nu aveam nevoie de cuvinte, de cum spuneam „alo", ea îmi răspundea: „Ușa e deschisă, vino". Trebuia să pierd câteva minute cu un duș, dar nu aveam putere să aștept nici măcar câteva secunde până ce apa încălzea țevile și mă spălam cu apa rece pe care nici n-o simțeam de fapt. Nu puteam merge către ea, ci alergam ca un nebun, primele momente când intram în casa ei nici nu puteam vorbi până nu-mi trăgeam sufletul. Dacă din întâmplare o vedeam pe stradă, îmi scădea tensiunea, simțeam cum mă înmuiam și nu mai puteam vorbi, amuțeam pur și simplu. Nu puteam rămâne cu ea peste noapte și scurtul timp petrecut împreună trebuia condensat la maxim, până și ceea ce ne spuneam era redus la esență. O dată a adormit în brațele mele și eu nu m-am mișcat câteva ore, până s-au ivit zorii și a trebuit să fug. Poate n-ai înțeles, am stat nemișcat câteva ore, nici n-am clipit ca să n-o trezesc, nici un mușchi nu m-a trădat. Știam care sunt zilele în care mă poate suna ca să ne vedem, dar nu știam orele, astfel încât așteptam îmbrăcat, aranjat și complet pregătit să ies pe ușă. Stăteam ore întregi așa, întins pe pat cu ochii în tavan. Niciodată nu m-am plictisit așteptând și nici n-am mai avut în viață momente de un extaz asemănător. În clipa în care suna telefonul săream ca un arc. N-am fost un bărbat atrăgător niciodată, dar știu precis că atunci când eram cu ea eram un om frumos.

Ada

Dacă aș fi încercat să mențin un fir cronologic al acestei povești aș fi eșuat în a-ți transmite tocmai esența ei, tensiunea în care am balansat. Eu însumi așa am resimțit anii aceia după ce Ea a plecat, de parcă trăiam într-un timp fluctuant. Cred în continuare că nu vedem lumea cu ochii anatomici ci cu cei ai minții, fiecare atât cât îi poate deschide.

* * *

Stau pe marginea patului cu mâna în părul ei frumos și o privesc cum doarme. Pare să nu se sature niciodată de somn. Iar eu frământ casa în fiecare noapte. Către dimineață, cu ochii roșii de nesomn, sfârșesc pe terasă în băutură și țigări. N-am cum să găsesc ce caut și insomniile nu mă mai sperie, mă las în voia lor, gândindu-mă că probabil același gust îl are și singurătatea. E ca o insomnie.

O privesc pe Ada, această fată telurică și mulțumită cu sine pe care am luat-o de nevastă. E atâta suficiență în lumea ei, atâta naivitate și lipsă de adâncime, încât reușesc să mă amăgesc din când în când că viața cu ea e reală, palpabilă și că o pot trăi.

Ieri a plâns la un film și a readus în discuție dorința de a avea copii. Nu mă mai pot implica în discuții serioase cu ea, îmi lipsește cu desăvârșire interesul. La început căutam să îi explic ce gândesc, crezând sincer că dacă reușești să expui ceva perfect clar și logic, poți determina orice tip de minte să priceapă argumentul tău. Am învățat în timp că oamenii trăiesc în lumi diferite, unele sunt chiar complet separate de altele și nu există nici un limbaj între ele. Apoi am crezut că puterea exemplului personal impune și convinge din respect. Tot astfel am văzut în timp că lecția a fost de fapt pentru mine, să înțeleg că nu poți amesteca vieți diferite din structură. Așa încât îi aud comentariile cu gândul aiurea și mă uit la plânsul ei fără nici o emoție. Știu că la ea plânsul e nevrotic, trecător ca orice toană, lipsit de sentimente reale. E o miorlăială cauzată de ceva din prezent și dăinuie cât cauza ce-a provocat-o.

Odată m-a bușit râsul, într-un moment asemănător. Mi-am imaginat brusc un copil ca mine născut de ea. Ce tragicomedie! M-a potolit din râs nu accesul ei de furie, ci gândul curat și liniștitor că suntem rase ce nu se pot amesteca, explicându-mi astfel faptul că de aceea nu rămâne gravidă, deși anatomic am fi apți amândoi pentru procreare. Până la urmă mi s-a făcut milă de ea, i-am spus ce voia să audă și am așteptat să mă lase în pace. Pentru Ada dorința de a avea un copil e ca orice

altă dorință măruntă, la fel cu achizițiile pe care le face încontinuu, fără discernământ, haine, creme, unghii false, excursii, bijuterii, e parte din pofta ei de viață. Ada e nesătulă veșnic, îi trebuie orice se poate cumpăra și banii mei sunt perfecți pentru asta. Nu îmi cheltuie banii din meschinărie, o știu și o accept fără să-mi aducă vreun afront de orgoliu, ci îi cheltuie din prostia naivității ei, din incapacitatea ei de a-și asuma vreo răspundere, din pofta ei infantilă de viață bună și ușoară. Banii sunt ultimul lucru care mi-a mai rămas. Și cu cât această realitate e mai limpede pentru mine, cu atât îmi pasă mai puțin de soarta lor.

Ada se satură de achizițiile ei la fel de ușor precum le comandă. Nu poate duce nimic la bun sfârșit. Nici măcar poftele. Abandonează neglijent orice cumpără, casa e plină de obiecte inutile pentru mine și plictisitoare deja pentru ea care a găsit altceva de dorit. Nu are resurse pentru nici o luptă, orice drum la ea e abandon prematur. Dacă își propune ceva, e din invidie, încercând să copieze succesul altuia, niciodată din admirație, ci din pizmă, iar ambiția ei e atât de anemică încât o părăsește în câteva zile. Ea însă e senină, nu o chinuie niciodată umilința eșecului. Și trece mai departe la o nouă zi, la fel cu cele dinainte. Nu-ți oferă nici o surpriză. Totul e atât de previzibil la ea! Ada însă e orgolioasă, ea crede că e nedreptățită și înadins neprețuită de mine.

-M-am săturat să mă simt inferioară lângă tine! mi-a spus odată bățoasă, pe vremea când îmi băteam capul cu ea.

Câteva secunde m-a lăsat fără replică. Mi-a venit s-o pleznesc și m-am abținut cu greu. Aveam așa o sete să trag o palmă zdravănă prostiei ăsteia nemăsurate căreia îi permisesem să-și facă cuib în viața mea. Dar asta i-ar fi justificat prostia și ar fi pus în micime inteligența mea, însemna s-o iau în serios, să-i dau importanță înfuriindu-mă. I-am răspuns blajin:

-Cum aș putea să fiu mai puțin decât sunt?

Îmi aduc aminte că într-o noapte, după ce făcusem amor, motiv suficient pentru ea ca să se simtă de preț în viața mea, aveam o discuție oarecare și am intervenit corectându-i gramatica dintr-un reflex, fără premeditare. S-a ridicat în capul oaselor, agresivă:

-Adică mă faci proastă?

Atunci furia m-a copleșit. Pe vremea aceea, Ada încă stârnea emoții în mine.

-Dar tu ești proastă, draga mea, nu te fac eu.

* * *

Stau pe terasă singur în noapte, aproape beat. E o beție ciudată pe care nu știu dacă mi-o provoacă doar alcoolul, probabil și nenumăratele insomnii. Urmăresc fumul țigării și mă gândesc că nu înțelege nimic cel ce mă acuză de cinism sau de autoflagelare. Sunt golit de orice orgoliu. Mă uit la viața mea ca un străin. Mă întreb cum sunt cu adevărat alte cupluri, cum e viața lor dincolo de ușa de la intrare. Oare au și alții măcar clipe răzlețe când se privesc așa, cu ochii goi, lipsiți de minciună? Băutura și singurătatea mă fac să mă întreb despre alții, dar în fapt n-am nici o curiozitate. Nu cred decât în foarte puține exemple ale altora, în general nu văd decât minciuni convenabile în viețile ce se intersectează întâmplător sau nu cu a mea. Toți oamenii îmi par singuri, cu extrem de puține excepții. Încep să înțeleg singurătatea ca pe un fapt cu desăvârșire uman.

Dacă n-aș avea atâta băutură în cap, poate mi-aș aminti cum a plecat Ada. Oare am dat-o eu afară? Am reușit până la urmă să mă smulg din rușinoasa slăbiciune de-a duce acea căsnicie? Am fost mereu incapabil să renunț la o bătălie, odată pornită. Chiar și atunci când îmi era mai mult decât clar că trebuie să mă opresc, pierzând mai mult dacă continui decât dacă abandonez. N-am știut să-mi spun „nu”, nefiind omul care să se dea bătut. Dar asta era demult, pe vremea când aveam energia și determinarea de-a trăi, când aveam dorințe și plăceri.

Ori am devenit atât de singur și de străin mie însumi încât până la urmă m-a lăsat Ada, nemaivăzând în mine partenerul jocului ei de-a viața?

Habar n-am acum, nu-mi amintesc. Știu precis doar sentimentul total de ușurare pe care l-am avut imediat ce a plecat. Am încuiat toate porțile în urma ei, categoric și dur oricărei încercări de a da înapoi, cunoscând perfect caracterul dependent al Adei. A fost întotdeauna dependentă de energia mea, de puterea mea, incapabilă să trăiască singură, să decidă, să valorifice. Duritatea cu care am tăiat orice cale de a mă mai atinge cumva viața ei nu a fost din cinism sau orgoliu, ci pur și simplu dintr-o higienă pe care simțeam că trebuie s-o aplic vital minții și sufletului meu.

Mă îmbăt fără să simt măcar gustul băuturii, nici beția nu-mi mai dă vreo plăcere, nu mai am nici un gust uman. Fumez și privesc stelele. E o noapte senină și rece.

Divorțul

Furtuna divorțului s-a declanșat cu o violență care m-a surprins până și pe mine. Totul a început într-o seară când Ada băuse câteva pahare și alcoolul i-a ridicat veninul la rang de curaj.

Fuseserăm invitați la cină în casa unor prieteni. Câțiva dintre invitați îmi erau necunoscuți, însă gazda, care îmi era prieten vechi, ne strânsese pe toți ca să discutăm despre o idee a lui de-a investi într-o editură online și mai toată seara ne-am petrecut-o discutând despre această propunere. Unii erau interesați de idee iar alții, printre care și eu, se arătau sceptici că ar ieși bani din afacerea asta, dar tocmai ăsta era scopul întâlnirii, să ne lămurim dacă merita să încercăm sau nu.

O vedeam pe Ada de partea cealaltă a mesei, fardată, cochetă, încercând, ca de fiecare dată în public, să îmi demonstreze succesul ei asupra bărbaților, cât și admirația pe care o stârnea femeilor. Cu un zâmbet lipit permanent de față, vorbea încontinuu, glumea, îi întrerupea pe toți, căuta să schimbe muzica și subiectul discuției, se mișca mult și cerea îngrijorător un pahar după altul. Arăta strălucitor și dădea culoare serii. O priveam fără cel mai mic interes. Se îmbrăcase exact cum consideram eu că e mai nepotrivit, înadins ca să mă enerveze, cu toate că, înainte de-a ieși din casă, îmi scăpaseră câteva remarci. Mă enervasem apoi și mai tare pentru că n-am tăcut și i-am dat ocazia să îmi arunce în ochi argumentul ei cel mai cretin, „da, e deplasat cum mă îmbrac pentru că ești tu gelos și posesiv", răspuns care mă punea pe aceeași treaptă de inteligență cu ea. Purta pantaloni bej din piele de căprioară, atât de perfect lipiți de corp încât mie îmi păreau niște capcane sinistre, însă numai mie, căci numai eu eram bolnav, așa cum ar fi crezut orice prieten al meu, să mă uit la trupul ei fără nici o dorință. Cred că nu a fost în seara aia ochi care să nu fi stat lipit de dosul ei. Și, bineînțeles, alesese și un decolteu pe măsură, în care și-au exersat imaginația toți bărbații din încăpere. Purta o centură lată, extravagantă și plină de strasuri, cercei mari, prea mari și un machiaj de club de noapte, după părerea mea. Înaltă, senzuală, sigură de puterea ei de seducție, decorată după ultimele curente în modă, era un spectacol apariția ei. Mă uitam la ea și nici măcar nu-mi aminteam de când nu mă mai culcasem cu ea.

Nu făceam eforturi s-o ignor, asta venea natural. Ada pur și simplu nu făcea parte din lumea mea. Trăiam cu ea ca și când între noi era veșnic un panou de sticlă prin care doar o vedeam mișcându-se și care mă proteja de neplăcerea de-a trăi direct cu ea. Nu-mi băteam capul prea mult, nu aveam nici timp, nici energie

pentru așa ceva. O lăsam să facă ce vrea, fără să-mi fac griji sau să-mi pun întrebări. Știam vag că are și ea preocupările și planurile ei, cercul ei de prieteni, vizitele la maică-sa și un magazin mic împreună cu o prietenă care mă plictisea teribil de câte ori o întâlneam, unde făceau comerț cu decorațiuni interioare și alte podoabe.

Nu reușea nimic să mă scoată mai tare din sărite decât comentariile vreunui cunoscut despre frumusețea ei. Atunci mă simțeam insultat direct, ca și când se arăta cu degetul asupra mediocrității de-a alege o nevastă frumoasă și proastă și cu atât mai tare mă enervam dacă ea era de față, căci lua situația drept un compliment, iar iritarea mea o traducea, bineînțeles, drept gelozie. Acum îmi dau seama că exageram. Ada chiar era frumoasă și era firesc să fie admirată. Era paranoic să cred că toată lumea gândea negativ despre alegerea mea. Și poate că nu era nici atât de proastă precum o găseam eu, însă atunci eram atât de otrăvit de amarul iubirii mele imposibile pentru cealaltă, încât orice era despre Ada, nu era decât de nesuportat pentru mine.

Încercam să îmi amintesc cum o vedeam când am cunoscut-o, cum era lumina ei când m-am însurat cu ea, pentru că ajunsesem într-o stare de mirare continuă în ce-o privește. Nu pricepeam cum ajunsese lângă mine, în casa mea, ce căuta în fiecare noapte în patul meu, de ce mă puneau oamenii permanent în relație cu ea. Îi suspectam pe toți din jur că mă ironizează de câte ori mă întrebau de ea și luam foc brusc dacă mergeam undeva singur și eram întrebat de ce n-am adus-o și pe ea.

În acel an, la aniversarea zilei mele de naștere avusese tâmpita inspirație de-a scrie pe tortul surpriză, comandat chiar de ea, „La mulți ani, Ada-m" și pentru că nimeni nu înțelesese de ce îmi ortografiase așa numele, a explicat:

-Este varianta masculină a numelui meu.

Am avut o replică atât de crudă și de rapidă, încât i-au trebuit câteva secunde bune până a reușit să respire și să fugă din încăpere plângând. Scena a fost extrem de dură și, pentru că nimeni nu a reușit să îndulcească la timp momentul, în mai puțin de o oră, toți plecau cu diferite scuze. Noroc că fratele meu și Mamina plecaseră deja, fiind târziu pentru ei și nu mi-a fost cu adevărat rușine. Am rămas singur pe terasă și m-am îmbătat liniștit.

Cea mai afectată vizibil de divorț a fost Mamina, pentru că ea aștepta nepoți, nicicum să fie singură la bătrânețe și, pentru că nu era o femeie pretențioasă, chiar o plăcuse pe Ada și fusese mulțumită cu prestația ei de noră, iar acum îmi dau seama că probabil și Ada o regretase sincer pe Mamina, fiind singura care nu-i

ceruse mai mult decât putea da. Fratele meu, în schimb, se întristase profund în primul rând pentru că mariajul era pentru el un contract suprem. De la așa ceva nu se abdica. El considera a fi o neseriozitate de neiertat să duci mariajul în pragul divorțului. Căutase întotdeauna să mă învețe în primul rând să nu mă dau bătut. Pentru el era echivalentul unei bătălii pierdute. Și cred că se simțea rușinat pentru că nu mă educase eficient.

Deși eu consideram că fuseseră nenumărate semne, prietenii au fost totuși foarte surprinși de vestea divorțului. Pentru că nu povestisem nimănui nimic despre amarul meu și pentru că nu dădusem nici o explicație despre stările mele de nervi sau de melancolie, nici nu aveau cum înțelege când și de ce se ajunsese acolo.

Eram atât de furios pe toți care încercau să mă convingă la o reconciliere cu ea, încât mă întorceam către Ada cu și mai mult dispreț. Un prieten mi-a spus:

-Îmi amintesc cum îmi spuneai că nu ai ce să-i reproșezi, că e dulce, frumoasă și atrăgătoare, că îți e de ajuns așa cum e.

Mă uitam la el tâmpit și mă întrebam dacă chiar așa fusese, dacă într-adevăr o văzusem eu vreodată așa, dacă chiar fusesem eu vreodată atât de superficial sau dacă prietenul meu, cumva, nu mă cunoscuse niciodată.

* * *

Așa că, în seara aceea, după ce întorseserăm pe toate părțile ideea editurii online până o epuizaserăm și atmosfera se degajase de discuția serioasă, atenția s-a întors către femeile prezente, soții, partenere și abia atunci am observat că Ada avea o privire sticloasă, agresivă. Odată ce nu mai aveam nimic de discutat, eu nu prea mai aveam chef să rămân și mi-am exprimat intenția de a pleca. Imediat a venit și reacția ei:

-Și pe mine nu mă întrebi dacă am chef să plec?

Atunci, bineînțeles, toți cei prezenți s-au grăbit să insiste să mai stăm, astfel încât a trebuit să renunț, ca să nu par lipsit de politețe față de gazde, însă eram deja nervos și nimic nu mi-a priit în continuare. Mă irita îngrozitor orice venea negativ din partea ei, nu suportam să mă contrazică câtuși de puțin, să mi se opună în cel mai mic lucru, orice " nu " din partea ei îmi părea o obrăznicie de nesuportat și, dacă asta se întâmpla în public, îmi strica toată ziua și mă făcea să resping disprețuitor orice încercare de apropiere care ar fi venit apoi de la ea, căci de fapt n-o mai puteam suporta alături.

Acum privesc la viața mea de atunci de parcă ar fi trecutul altuia și văd clar c-o uram și-o disprețuiam în egală măsură, acuzând-o instinctiv că-mi fură timpul pe

care numai cu cealaltă aș fi vrut să-l petrec. Ea nu era vinovată cu nimic. Bineînțeles că nu din pricina ei nu aveam eu parte de iubirea după care tânjeam bolnav, însă nu aveam încotro să-mi îndrept toată ura ce mă mistuia, toată frustrarea și umilința, toată impotența ce-o resimțeam pentru că nu aveam parte de cealaltă. Și atunci vedeam în Ada reflecția negativă a tuturor viselor mele fără alinare. Simțeam că dacă n-aș fi trăit viața asta mediocră pe care o aveam, aș fi trăit-o pe cealaltă, cea perfectă, însă eram captiv într-un prezent dezonorant. Mă gândeam că timpul făcuse un nod în jurul meu și, dintr-o eroare, Zeii Iubirii îmi dăduseră ocazia să zăresc pentru o clipă forma perfectă pe care ar fi putut-o avea viața mea. Însă nu-mi era încă permis s-o trăiesc. Mi se permisese doar să înțeleg că, dacă aș fi avut-o pe cealaltă ca parteneră, cea care-mi era perfectă, atunci nu aș fi fost nemulțumit de nimic în toată viața mea. Dacă această tulburătoare revelație nu mi s-ar fi întâmplat, atunci aș fi putut trăi inocent în continuare, mulțumit cu succesul meu financiar, cu casa pe care atât de orgolios o decorasem cu tot ce era mai scump și mai pretențios, cu nevasta mea frumoasă și senzuală… De aceea clocoteam de furie pe dinăuntru pentru că nu înțelegeam care a fost scopul ascuns al divinității, pentru ce a trebuit să văd cum arată cu adevărat iubirea, pentru ce a trebuit să-mi placă atât de mult o altă ființă umană, pentru ce a trebuit să mă îndrăgostesc atât de profund, atât de dramatic de compania ei, dacă, după aceea, toată realitatea s-a unit în a mă despărți de ea, în a mi-o interzice. Care era scopul acestei imense cruzimi?

Ani de zile m-am chinuit încercând să înțeleg de ce-a trebuit s-o cunosc dacă nu mi-a fost dat să trăiesc cu Ea și, oricât mi-am torturat mințile, mi-a fost imposibil să înțeleg. Probabil că voi muri cu această obsesie a neînțelegerii. Mi-e absolut clar că n-o voi uita niciodată și nici nu voi înțelege vreodată scopul scurtei noastre întâlniri în această viață.

* * *

În mașină, la întoarcerea spre casă, când eram ferit de-a fi văzut în public, căci aveam oroare de isterii conjugale făcute publice, am avut grijă să-i plătesc imediat Adei pentru obrăznicia de-a mă ține captiv cu ea la petrecere. Și am continuat și după ce am ajuns acasă, astfel încât s-a ajuns la a urla unul la altul, la a ne jigni și înjura reciproc, adică la scandal în toată regula. Eu parcă turbasem, căci întotdeauna îmi păruse nedemn pentru mine să o iau pe Ada în serios într-atât încât să mă cert cu ea de la egal la egal. O tratasem întotdeauna cu superioritate în momentele de criză, mă opream la a o pune la punct scurt și rece. Iar ea sfârșea aproape mereu plângând și bombănind amenințări de care era clar că puțin îmi păsa. Însă, în seara asta urlam la ea ca un turbat și vorbeam fără șir, fără să-mi pese că nu înțelege ce-i spun, dar mai ales fără să-mi pese tocmai că ar putea să

înțeleagă. Intram și ieșeam dintr-o încăpere în alta, de parcă casa luase foc și mă frigeau podelele la tălpi, urlam și mă învârteam bezmetic prin casă căutând o ieșire ce nu exista.

Deși violența și vulgaritatea erau ceva total nefiresc în atitudinea mea, în loc să o șocheze, au avut asupra ei un rol catalizator, de parcă în sfârșit i-aș fi vorbit o limbă pe care o înțelegea perfect. Mi-a răspuns la rândul ei cu o violență și o vulgaritate care m-au făcut să îmi bubuie tâmplele de nervi și de scârbă, cu atât mai mult cu cât vedeam cât de ușor și natural se descurcă în situația asta. A știut să-mi arunce în ochi tot ce era mai josnic în a spune cuiva și a făcut-o cu un curaj ce mă făcea să mă simt sugrumat de nervi, arătându-mi că era perfect pregătită pentru o astfel de scenă oribilă. Tot comportamentul ei a denotat o siguranță de sine pe care nu i-aș fi bănuit-o nici în visele mele cele mai negre. Nu știu cine a pronunțat primul cuvântul „divorț", însă știu că mi-a enumerat imediat, cu o precizie uluitoare, întreaga listă a pretențiilor ei materiale în urma divorțului.

Ca să n-o omor cu mâinile mele, i-am jurat că n-o să vadă o lețcaie și am aruncat-o în stradă, iar tot ce am făcut în săptămânile următoare, după ce a plecat la maică-sa, a fost să refuz pe orice cale să îi dau ceva, în afară de bunurile personale. O uram atât de tare și eram atât de scârbit de mine că trăisem cu ea, încât n-a reușit nimeni să mă calmeze și să domolească cursa nebună în care mă înscrisesem în a nu împărți nimic cu ea. Am făcut tot felul de trucuri ca să dispară numele meu de pe banii și bunurile de care ea știa și i-am amenințat pe toți care încercau să mă împiedice. A doua zi după ce a plecat am schimbat încuietoarea de la intrare și numerele de telefon și m-am apucat de curățenie generală. Am luat la rând fiecare colțișor din casă, fiecare sertar, fiecare cutiuță, cu o înfrigurare dementă, sortând absolut toate obiectele. Am scos deoparte tot ce am considerat că-i aparține, cu așa o grabă de parcă aș fi avut de-a face cu ceva contagios. Nu a rămas nimic al ei în casa mea, nici măcar o sticluță de ojă sau vreo felicitare. Le-am așezat în cutii și le-am trimis pe toate la maică-sa. Se înserase deja când am terminat, nici nu simțisem când trecuse ziua. Apoi mi-am turnat un pahar de whisky plin ochi, în care am aruncat două cuburi de gheață și am ieșit pe terasă să respir aer curat. Aveam un sentiment de ușurare uluitor și o mulțumire de sine pe care n-o mai simțisem de mult.

M-am bucurat foarte puțin de această pace, căci au urmat multe săptămâni de lupte cu o curvă obraznică pe care mi-a trimis-o pe cap drept avocata ei. A pretins de la bun început să-i dau aproape tot ce aveam, de fapt tot ce credea Ada că am, urmând strategia jalnică cum că voi răsufla ușurat și voi ceda atunci când va renunța un pic la pretenții. Avocata a încercat chiar să mă seducă, asta fiind cumva tactică de serviciu, dar în același timp și plăcere privată. Tot spectacolul de care am

avut parte în perioada divorțului a fost cea mai urâtă experiență pe care am trăit-o. Și nu atât prin agresiunea dezvoltată de evenimente, cât prin stupoarea pe care mi-o provocau. Am avut parte chiar să fiu acuzat public că nu mi-am îndeplinit datoriile conjugale, cerându-mi-se un control medical care să lămurească pricina. Dând la o parte vulgaritatea acuzației, chiar mă întrebam dacă orice femeie frumoasă își închipuie, de la sine înțeles, că trebuie s-o dorească orice bărbat. Aproape în fiecare zi avocata ei mai venea cu câte o nouă pretenție de posesiune și eu mă tot întrebam dacă Ada într-adevăr crede sincer că e posesoarea a ceea ce pretinde de la mine sau e doar lăcomia ei care o îndeamnă bolnav să apuce cât mai mult. Apoi am aflat cu stupoare că, împreună cu maică-sa, începuseră un soi de peregrinări la casa fratelui meu, jumătate văicărindu-se, jumătate șantajând, încercând să obțină poziția lui de partea lor. Și, ca să nu ajung să pun în cumpănă ura față de Ada cu dragostea față de fratele meu, am început să îmi caut un avocat căruia să-i predau întregul război. Cel pe care l-am ales a fost cel la care mi s-a părut că lăcomia se echilibrează cel mai bine cu aroganța de învingător. I-am spus foarte clar de la bun început:

-Îți dau un procent din valoarea fiecărui lucru pe care îl pretinde și nu-l obține și voi crește progresiv acest procent cu fiecare succes pe care îl înregistrezi.

A fost exact ce avea nevoie să audă. Lansasem în luptă un câine mai turbat decât mine, mai lacom decât ea și mai lipsit de scrupule decât avocata ei. Le-a hărțuit și le-a umilit ca pe dușmani personali. I-am dat mână liberă pentru că nu îmi păsa cum va reuși. În cap nu aveam decât fixația de a nu-i da ei nimic din ce era al meu. Era o dorință nebună de-a o pedepsi pentru pretenția obraznică de-a-și închipui că ceva, orice, al meu, i-ar aparține și ei doar pentru că, la un moment dat, trăise alături de mine. Mariajul pe care îl avusesem cu ea, îl tratam ca pe o călătorie într-un vagon de tren în care stătuse și ea lângă mine, doi străini întâmplător alăturați, călătorie pe care o petrecusem mut, privind absent pe fereastră. Toată frustrarea ascunsă a iubirii neîmplinite pentru cealaltă, pe care o purtam în suflet ca pe o boală incurabilă, dezvoltase o ură reflexă față de Ada și avea exact descărcarea unui pumn dat în masă atunci când nu poți pocni pe cineva direct în față. Nu putusem s-o am pe cea pe care o doream sfâșietor, pentru care tânjea fiecare atom din carnea mea, față de care absolut toate celelate femei de pe lume erau neatrăgătoare și neinteresante. De aceea o uram crescendo pe cea pentru care trebuise să zâmbesc politicos și să fiu amabil în fiecare zi, fiind singura pe care destinul, societatea, familia și toate puterile cunoscute au complotat să mi-o atribuie. Cu cât Ada mai cerea ceva de la mine, cu atât creștea mai tare furia mea de-a o pedepsi. Mă întrebam uluit cum o putusem suporta atât timp alături, cum de mă putusem chinui într-atât fără să mor sufocat de aerul otrăvit pe care-l respirasem alături de ea. Bineînțeles, acum știu că ura a crescut în timp, nu a venit

toată dintr-o dată, pe măsură ce creșteau disperarea și durerea mea că n-o pot uita pe cea care-mi era perfectă, dar interzisă.

Însă atunci nu vedeam decât războiul în fața ochilor, cu linia lui de front unde se luptau ambiția, orgoliul, cruzimea și intoleranța mea, puse față în față cu prezentul meu real. Adică tot ce disprețuiam mai mult. Și parcă înnebunisem în dorința de-a câștiga cu orice preț acest război. Pentru că pierdusem acolo unde îmi dorisem cel mai arzător să câștig, acolo unde contase cel mai mult în toată viața mea, acolo unde în linia frontului aruncasem toată capacitatea mea de-a iubi, absolut toată, pentru că pierdusem tocmai acolo, atât de dureros, aveam acum o ambiție de om nebun să câștig o bătălie care nu-mi aducea nici o satifacție adevărată, ci doar o hâdă măgulire de orgoliu. Alergam orb după o victorie amară și seacă, pe care viitorul apropiat urma să îmi demonstreze crunt că nici nu-mi trebuie, nici nu mă mulțumește.

* * *

Suferința mea cea mai mare a fost de fapt tristețea și amărăciunea pe care le-am provocat-o îngerilor mei păzitori. Mamina nu mai contenea cu plânsul după nepoții pe care îi aștepta și pe care se temea că va muri fără să-i vadă, iar fratele meu mă trata cu mila cu care tratezi un om ce a pierdut aproape tot. Pentru el, pierderea unei căsnicii era de-o gravitate uriașă. Amândoi erau îngroziți că vor muri neîmpăcați cu gândul că voi rămâne singur și amândoi, bineînțeles, considerau că nu trebuie s-o tratez pe Ada cu atâta răutate. Nu înțelegeau nicicum de ce ne despărțim, dar din dragoste pentru mine nici nu insistau să afle. Însă în fiecare zi încercau să mă copleșească cu argumente care să ducă la un partaj decent și generos din partea mea. Le făcusem liniștea praf, le stricasem toate planurile de bătrânețe, dar mă iubeau prea mult ca să se considere dezamăgiți, mai degrabă erau speriați și total nedumeriți de tot ceea ce se întâmpla. Îmi dădeam seama că nu scăpasem de ceea ce mă îngrozise cel mai tare, să-i necăjesc cu eșecul meu. Numai din dragoste față de ei și de groaza de-a mă uita în ochii lor, așa cum trebuia s-o fac acum, putusem să mă prefac atât de mult timp față de toți și să mă mint pe mine însumi că voi reuși să continui a trăi așa, cu trupul într-o lume și cu sufletul în alta.

Nu pot spune că eram șocat de pretențiile ei materiale de pe urma divorțului, ci mai exact de precizia cu care enumera aceste pretenții. Lacomă fusese întotdeauna, așa cum am mai povestit, dar lăcomia la ea nu făcea notă discordantă, era la fel cu multe alte caracteristici ale mediocrității ei. Ce mă uimea acum era precizia de care dădea dovadă, căci nu pricepeam cum o minte atât de dezordonată ca a ei putea organiza așa de precis o listă de orice fel ar fi fost aceea. Nu credeam că fata asta ar fi putut în veci să se concentreze cu folos în a identifica priorități,

termene, valori, profit. De aceea ajunsesem la concluzia logică că fusese pregătită pentru momentul ăsta, îl așteptase și îl organizase probabil și cu ajutorul altuia sau altora. Iar asta era o trădare care chiar a reușit să mă surprindă. Complotul e o inițiativă care cere și inteligență, nu numai lipsă de scrupule.

Și, cu mici eforturi, am descoperit imediat sursa curajului ei. După ce l-am identificat, fără a avea nici un impuls de a-l cunoaște, am transmis informația dulăului meu de luptă, care a folosit-o frecându-se pe mâini și salivând la gândul procentului ce creștea exponențial în favoarea lui. În treacăt doar, mi-am amintit ca prin vis că fusese prezent la cina de la care explodase bomba divorțului. Da, într-adevăr, îmi aduceam aminte că se tot conversaseră și amuzaseră amândoi. Dar cui îi păsa atunci ce-o amuza pe ea? Și nici acum nu-mi păsa, putea face orice cu viața ei, nu-mi aparținea nimic de la ea, însă nu voiam să-i dau nimic din ce era al meu. În privința asta eram surd ca o cizmă. Puteau prietenii mei să încerce cât îi ținea răbdarea să mă convinga că i se cuvine ceva și ei, eu mai degraba dădeam totul avocatului, care îmi era străin, dar pe care nu-l uram.

Când a avut ideea de-a susține la proces că aș fi avut o iubită și aceasta era cauza divorțului, am turbat de-a binelea și, dacă aș fi fost în sala procesului în momentul acela, cu siguranță aș fi avut o reacție primitivă. Avocatul meu le-a facut praf imediat, nici nu era greu, dovezile pe care au încercat să le aducă erau jalnice, o listă cu telefoane date și una cu email-uri primite de mine, care n-ar fi putut proba nimic în veci. Însă nu ăsta era scopul lor, ci infamia, faptul că de-acum toți cunoscuții, familia, se puteau gândi la asta și, mai ales, puteau gândi urât despre asta. Lucrul acesta, chiar dacă nimeni nu putea ști adevărul, iar eu nu eram nevoit să mă justific nimănui, îmi cutremura măruntaiele de furie turbată. Cum îndrăznea proasta asta, mediocritatea asta esențială, sufletul ăsta mic să vorbească cu dispreț despre iubita mea, doar pentru că era o iubire ilegală? Cum putea ea pretinde că știe ceva, că înțelege ceva, când absolut nimic din ce trăisem eu nu putea fi vreodată pe înțelesul ei, pe calibrul sufletului ei? E incredibil cum pot crede proștii că, dacă primesc ceva pe nemeritate, devin imediat mai frumoși și mai deștepți!

* * *

După câteva luni am reîntâlnit-o pentru prima dată de când se declanșase divorțul la care îi făcuse martori pe toți cunoscuții și necunoscuții, astfel încât trăiam și dezgustul de-a ști că toată lumea îmi privește viața cu lupa. Eram la petrecerea de casă nouă a unor prieteni care invitaseră oameni cât pentru o nuntă regală. E drept că își cumpăraseră o casă cât un conac și aveam unde ne pierde. Dar era o petrecere reușită, chiar nu-mi părea rău că venisem. Mă aflam într-o discuție interesantă despre ultimul târg de carte, când am văzut-o intrând. Deși nu s-a putut abține și a zăbovit în ușă suficient cât să atragă toate privirile, să râdă

cuceritor și dezinvolt către toți și nici unul, s-a precipitat să ajungă direct în colțul meu, fapt din care am înțeles într-o secundă că venise la petrecerea aceea ca să mi se arate. Cum eu eram cunoscut destul de bine de multă lume și ea făcuse scandalul public, toți urmăreau, mai voalat sau nu, scena. S-a uitat senină și plină de curaj în ochii mei, cu o voce puțin cam prea dezinvoltă:

-Bună ziua. Ce mai faci?

-Să ia cineva gunoiul ăsta din preajma mea, am poruncit fulgerător gazdelor.

Salvarea

Cel care a sunat la ușă ca să mă cheme în dimineața aceea nenorocită a fost apoi pentru totdeauna dușmanul meu, nu l-am mai putut suferi aproape, nu l-am mai putut privi în ochi, i-am răspuns mereu în doi peri sau în silă, dacă nu l-am ignorat complet. De câte ori l-am mai întâlnit apoi, n-am putut să-mi scot din minte momentul în care i-am deschis ușa. Era devreme dimineața, tocmai mă trezisem și mă spălam pe dinți când am auzit soneria.

-Vino repede! Fratele tău…

Nu știu dacă a încercat să îmi spună mai mult, eu nu am mai auzit nimic, am alergat ca un turbat să îmi scot pijamaua și am fugit din casă, lăsând ușa deschisă și purtătorul acelei nenorocite vești în holul de la intrare. Fratele meu locuia aproape de mine, doar așteptasem câțiva ani special ca să găsesc o casă pe aceeași stradă, nu se putea concepe să locuim mai departe unul de altul. Acasă la el, unde era acasă și pentru mine, mă referisem întotdeauna la casa aceea numind-o "acasă", pentru că acolo crescusem, am găsit-o pe Mamina speriată, dar calmă, organizând lucrurile.

-Unde e? am întrebat cu o voce care nu era a mea.

-Am instrucțiuni clare de la el, îl știi cum e, să nu încerci să insiști. Salvarea trebuie să vină dintr-o clipă în alta și nu vrea să-l vezi în starea în care e. Trebuie să faci acum exact cum îți spun, după aceea vom avea timp de explicații. Am pregătit tot ce ne trebuie pentru spital, eu o să rămân acolo cu el, cât îmi va fi permis, însă tu nu vei veni la spital. A fost foarte categoric în legătură cu asta. Te sun imediat ce pot.

Știam că nu e nimic de adăugat la ceea ce era deja hotărât de el, de ei, m-am lăsat ușor împins în bucătărie și așezat pe un scaun. Am stat acolo nu știu cât timp, am auzit salvarea când a ajuns, rumoarea glasurilor străine, pași pe hol, foșnet și discuții organizatorice în dormitor în timp ce îl pregăteau pentru a fi transportat la spital, sunetul unor fiole care se decapsulau, am numărat vreo șase, piuitul nenorocit al aparatului de măsurat tensiunea, sunet pe care l-am urât pentru totdeauna de atunci, cineva care tușea, pași în curte și alte zgomote străine, sirena salvării depărtându-se și un câine idiot care a urlat încontinuu.

Nu știu cât am stat așa tâmp, cu mâinile la tâmple și cu ochii fixând fața de masă, de fapt nu știu mai nimic din ce am făcut atunci sau mai apoi, căci toată lumea mea era zguduită din temelii. Totul sărise în aer.

A refuzat să mă lase să-l văd. Era încă o protecție în plus pentru mine, așa cum toată viața lui mă protejase și ajutase. Nu a permis nimănui să se apropie de patul lui de muribund, în afară de Mamina. Era o chestiune de intimitate de cuplu, pe care am respectat-o și admirat-o încă o dată. Eu eram fratele lui mai mic, copilul lui, cel pentru care muncise, cu care își consumase răbdarea și energia, cel căruia îi lăsa tot ce avusese în viața asta, însă perechea îi era nevasta, cu ea împărțea ultimele clipe. Am admirat asta aproape cu invidie. Mă întrebam dacă eu, vreodată, voi face cu adevărat pereche cu cineva într-atât încât să-mi doresc să împart doar cu perechea mea ultimele clipe.

Mă gândeam la moarte și la cât de intimă trebuie să fie apropierea ei, la cât de adânc trebuie să te cufunde în tine însuți prezența ei. Încercam să îmi imaginez la ce trebuie să se fi gândit fratele meu, cât timp moartea a stat cu mâna pe umărul lui. Mă întrebam ce poate să mai conteze cu adevărat în acele ultime momente, încotro mai pot alerga gândurile. Aș fi vrut să știu dacă moartea e o întâmplare absolut personală sau dacă mai poate exista dăruire, împărțire, generozitate de sine chiar și la final. Aveam bănuiala că oricât am fi iubit, de orice formă ar fi fost dragostea pe care am dăruit-o, în moarte suntem singuri și că în ultimele momente, când viața se scurge din noi, singurătatea are o formă sublimă. Aveam bănuiala că nu e nimic negativ în asta și că moartea e singurul moment în care singurătatea e desăvârșită.

Toate zilele acelea nu am făcut decât să mă gândesc obsedant la moarte, eram înnebunit să înțeleg unde plecase fratele meu, încercam cu mintea tot felul de exerciții, voiam să simt unde e, cum e să fii mort, cum e să nu mai simți nimic, să nu mai ai trup, să nu mai ai gust, să nu mai ai dorințe, să nu fie timpul și spațiul același cu al lumii noastre. Voiam să înțeleg dacă mort ai numai minte sau numai suflet, ori amândouă, voiam să cuprind cu mintea aceeași lume în care era acum fratele meu, voiam să simt ce simte el. Am căutat să citesc tot ce am găsit despre moarte, în speranța că mă voi lămuri măcar puțin despre plecarea lui, despre separarea lui de mine. Căci cu adevărat asta mă înnebunea, gândul că nu-l voi mai găsi nicăieri și că va trebui să aștept până mor pentru a-l reîntâlni. Nu puteam crede că el, care mă iubise atât, dintr-o dată se detașase complet de mine, că eu nu mai făceam parte din lumea lui. Mă întrebam cum poate moartea să anuleze iubirea, ce-i face sufletului și minții noastre de nu ne mai preocupă absolut nimic din lumea asta, odată ce ne trece dincolo.

Am acceptat cu decență orice mi s-a cerut să fac în perioada aceea, m-am achitat de toate sarcinile și el ar fi fost mândru de mine încă o dată. Am organizat înmormântarea cu toate ritualurile ei, am avut grijă de Mamina care era complet nebună de durere și devenise pur și simplu ineficientă, am pus la punct toate documentele familiei, am primit toți prietenii care au ținut să ne viziteze sau să participe la evenimentele negre prin care treceam. Le-am făcut pe toate, le-am înțeles rostul la toate, însă îmi era imposibil să înțeleg cum voi putea să trăiesc până am să mor fără să mai vorbesc cu el. Asta nu-mi intra în cap nicicum, era ca un glonț ce nu pătrunde vesta de protecție.

Mintea mea lucra febril să înțeleagă moartea, mă gândeam la asta încontinuu și făceam tot felul de trucuri în speranța că voi înțelege cum e să fii mort. Căutam să rămân într-un fel de echilibru pe care mi-l închipuiam apropiat cu al morții, închideam ochii, încercam să nu mai aud, să anulez gustul și mirosul, scoteam din minte orice dorință, orice amintire, eliminam toate emoțiile și așteptam cât puteam de mult să înțeleg ceva din ce se întâmpla acum cu fratele meu.

Parcă numai mintea îmi rămăsese în funcțiune, lucrând la maximum, restul din ce eram se oprise din lipsă de energie. Îmi aduc aminte foarte clar că nu am mâncat absolut nimic multe zile fără să simt nici cea mai mică senzație de foame. Pur și simplu trupul meu a încetat să îmi mai pretindă ceva, astfel încât eu nici nu am băgat de seamă că nu am mâncat nimic zile întregi.

Am uitat cu desăvârșire orice altceva, nu m-a mai preocupat decât faptul că nu puteam înțelege în ce lume plecase el. Poate că toți din jur m-au lăsat în pace cu durerea mea și nimeni nu mi-a adus aminte de divorț sau poate că eu n-am mai

auzit nimic din jur, preocupat cu nebunia în care mă scufundasem pentru a înțelege moartea. Cert e că am uitat complet ce făceam înainte de moartea lui. Toate ambițiile, toată lupta meschină a divorțului, tot ce socotisem a fi inadmisibil ca pierdere, orgoliul și ura mea de dinainte, toate mi-au dispărut dintr-o dată din memorie, pur și simplu ca și când nu existaseră.

Nu știu cum să-ți povestesc mai bine despre perioada aceea pentru că într-un fel ea nu s-a mai sfârșit, eu nu m-am mai întors niciodată în punctul în care ajunsesem înainte de plecarea lui, căci nimic nu a mai contat după moartea lui, nimic nu a mai fost la fel. Toate valorile mele s-au răsturnat, toate ambițiile s-au diluat, până la urmă mi-am adus aminte să mănânc, însă altele le-am uitat de tot. Încă mă mai gândesc la moarte ca la un fenomen ce mă intrigă, deși mult mai rar și mai puțin frustrant, însă la unele lucruri care făceau parte din viața mea de dinainte nu mă mai gândesc deloc.

* * *

Nu am mai plecat din casa lor după înmormântare. Mamina avea nevoie de mine, nu putea fi lăsată singură, era complet năucă și, pentru prima dată în viața ei de femeie organizată și cu simț practic, a trebuit aproape să fie condusă de mână prin propria casă. Când a început să-și revină și să dea semne că încearcă să se acomodeze cu viața de văduvă, eu eram tot acolo, cu gândurile razna, fără nici cel mai mic interes față de casa și de viața mea. În scurt timp toți au înțeles că eu nu mă mai întorc în casa mea, însă nimeni nu a îndrăznit să mă întrebe ceva, prietenii din decență, iar Mamina din egoismul bătrâneții.

Nu îmi amintesc cum treceau zilele, căci nu făceam nimic și ar fi trebuit orele să se târască ca melcii. Și nu știu nici prin ce miracol noaptea cădeam lat și dormeam fără vise. Însă, contrar obiceiurilor mele, dimineața mă trezeam extrem de devreme, când abia se crăpa de ziuă. Ieșeam în curte și plângeam. Erau singurele momente când îmi permiteam să plâng, în rest trebuia să-mi mușc buzele, să respir adânc, să scutur capul, ca să nu mă vadă Mamina plângând, căci asta ar fi făcut-o pe ea să plângă și mai rău, iar acum, după atâția ani în care mă protejase și-mi făcuse toate poftele, era rândul meu să am grijă de ea. Așa că ieșeam dimineața în curte, atât de devreme că toată strada încă dormea, și plângeam fără sunet. Îmi aduc aminte că stăteam cu ochii pe cer, ascultând mierlele și foșnetul frunzelor, copleșit de un sentiment uriaș de pierdere definitivă, ireparabilă. Însă e imposibil să îmi amintesc ce făceam peste zi, cum treceau orele. Am în memorie doar amarul disperat al dimineților când plângeam singur în curte.

Atunci am înțeles disperarea, lipsa deplină de speranță. Am înțeles că fără cea mai măruntă fărâmă de optimism, viața își pierde lumina și atunci arată precum

moartea, coborându-ți în suflet un vid în loc de orice altceva. Am înțeles că nu se poate trăi fără speranță, oricât de plăpândă sau ilogică ar fi, că sufletul o creează singur, automat, dintr-un reflex de supraviețuire. Moartea, neputând genera speranțe, se opune total vieții.

Nu mă puteam uita la fotografiile fratelui meu, cum nu mă puteam gândi la moartea lui ca la un fapt. Imediat ce mă aflam în fața lipsei totale de speranță, mă cuprindea o stare de leșin a gândurilor și parcă mă cufundam într-un vid, în ceva în care nu existau emoții, lumină, timp. Rămâneam câteva secunde suspendat în vidul acesta pe care nu l-ar putea descrie nici o caracteristică ce aparține vieții, până când trupul meu singur se scutura, căci mintea îmi era complet înțepenită, fără putere de comandă și eram salvat cu forța, pur și simplu dintr-un reflex de supraviețuire. Când ochii mei puteau din nou transmite informații către creier, aveam senzația că tocmai îmi cufundasem fața într-o apă neagră, rece, prin care privisem moartea.

Au trecut ani și am acum expuse prin casă fotografii ale lui, pot privi către ele, către decorul în care a fost făcută fotografia, dar niciodată nu pot zăbovi privind cu adevărat ochii lui. Nu pot suporta senzația că eu trăiesc și el nu, că mă pot bucura de ceea ce lui îi e imposibil. Cum nu pot suporta senzația că m-a părăsit pentru o lume pe care n-o înțeleg.

Îmi amintesc despre zilele acelea de după înmormântare, când locuiam în casa lor fără să am nimic anume de făcut și nici o țintă în gânduri, ca despre niște zile a căror imagine o privesc printr-un balon de săpun. Totul pare neclar, se vede, dar prost. O amintire răsare dintre toate mai clară, este amintirea unei senzații de arsură ce mă cuprindea brusc, arsura unei nerăbdări disperate de-al vedea, de-a șterge brutal dispariția lui, absența lui cumplită. Arsura asta creștea în mine din piept până la tâmple și mă apuca o obsesie a necredinței, căci nu puteam suporta senzația ce mi-o dădea simțul realității, nu voiam să fiu lucid, pragmatic, nu voiam să cred că el chiar nu mai e. Nu voiam să cred în nimic din ce mă înconjura și începeam să mă învârt nebun în jurul meu cu ochii orbi, deschizând ușa fiecărei încăperi în speranța că-l voi găsi zâmbind, ce e dragule, mă căutai? apoi alergam în curte, trecând pe lângă fiecare floare, priveam strada să-l văd venind de la piață sau de la plimbare și, puțin îmi pasă dacă nu crezi, îmi e de ajuns să știu din experiența mea că realitatea e exact cea pe care o văd ochii mei, căci eu l-am văzut atât de clar de atâtea ori, ba în grădină examinând niște flori noi pe care le plantase în primăvară, ba pe terasă la o ceașcă de cafea, ba prin casă cu diferite preocupări mărunte, ba pe stradă pășind alături de mine și îmi pare rău că nu poți crede, dar realitatea mea nu poate fi aceeași cu a ta, cum două vieți nu pot fi la fel. Însă eu știu, doar eu, că el a fost lângă mine și după aceea, mă întâmpina de fiecare dată

cu o infinită afecțiune și răspândea un parfum atât de familiar.

M-am gândit mult la asta și știu că a fost încă un efort de-a mă proteja, de a-mi mai dilua otrava absenței lui, încă un cadou pentru mine, de aceea cred cu îndrăzneală că moartea nu are putere asupra iubirii. Cred că iubirea e succesul cel mai grozav al vieții, e altitudinea cea mai înaltă către care urcă cu greu, jinduind, zilele vieții noastre și cred că pe cei mai mulți îi doboară mediocritatea, însă numai iubind putem cunoaște gustul extaziant al vieții. Restul e fără valoare și nu dăinuie. Și cred că moartea e puternică, cred că poate șterge viața ca și când nici n-ar fi fost, cred că are putere deplină asupra mediocrității, dar nu cred că poate anula succesul suprem al vieții, iubirea. Altfel cum aș putea să explic că au trecut ani, dar nici o zi în care să-l uit, cum aș putea să explic că de câte ori viața mea a fost în cumpănă sau în declin, el mi-a fost înger păzitor, trezindu-mă și obsedându-mă cu vise-viziuni ale căror mesaje viitorul le-a transpus în binele meu? Cum aș putea să explic senzația, aparte de orice altă senzație omenească, că îmi poartă de grijă dintr-un loc superior?

Mă duc la cimitir destul de rar și fără emoții. Nu găsesc nimic acolo, văd numele lui scris, data nașterii și o altă dată pe care nu o pot reține niciodată, e un număr ce nu intră în mintea mea, nu penetrează un zid, văd florile pe care chiar eu le-am sădit, erau preferatele lui, dar nu simt nimic. Nu înțeleg cum se reculeg alții la morminte, pentru mine e un loc convențional, unde mă achit de datoria de a împlini niște ritualuri religioase în memoria lui, însă nu simt că el ar fi acolo.

Operația

Am simțit o lamă zgâriindu-mă metodic mai jos de buric și am făcut efortul de a mă întoarce de pe o altă planetă. O lumină mare mi-a orbit ochii, am simțit suprafața dură pe care eram lungit și niște palme calde care atingeau coapsele și gleznele mele. Mi-am auzit vocea spartă, ce nu părea a fi a mea și am rostit cuvinte care nu aveau de fapt nici un înțeles pentru mine, nu știu cine le comandase:

-Ce-mi faceți? Unde e doctorul meu?

-Stai liniștit, te pregătim de operație, doctorul vine imediat.

Habar nu am cât de repede a venit doctorul sau ce am făcut eu, dacă am mai stat pe acolo, dacă mi-a revenit vocea, dacă m-am apucat să citesc cum fac întotdeauna ca să nu pierd vremea aiurea așteptând undeva. Sunt niște momente confuze, mai bine zis amnezice, de fapt nu-mi amintesc nici măcar senzații. Cert este că la scurt timp m-am trezit urmărind o operație chirurgicală ce se desfășura sub ochii mei, pe viu cum s-ar spune, și mă întrebam cum de-mi dăduse prin cap așa o idee, să mă fac martor la așa ceva, nu că n-ar fi fost interesant, dar nu era chiar genul meu de curiozitate. În tot cazul, dacă tot am ajuns aici și n-am nimic de citit, hai să vedem despre ce e vorba. Mă aplec puțin ca să văd mai bine, stau cumva deasupra mesei de operație, apreciez că aș fi cam la doi metri distanță, aproape de tavan, dar n-am fost niciodată bun la măsurători, s-ar putea să mă înșel. Mă miră poziția mea deasupra capetelor tuturor celor ce participă activ la actul medical. Sunt confuz, dau să mă las înapoi pe spate, încep să mă întreb dacă înțeleg bine ce se întâmplă, cum e posibil să fiu deasupra lor, aproape de tavan, însă mă aplec iar, căci observ ceva ciudat, pacientul are o poziție nefirească, e conectat la tot felul de aparate, așa cum am văzut în filme de multe ori. Are picioarele ridicate și îndoite din genunchi, dar desfăcute imposibil de mult. Mă uit mai atent, da, nimeni n-ar putea desface într-atât picioarele, caut cu ochii peste capetele medicilor și înțeleg cum au reușit să mă desfacă așa, ca pe-o vită, am o incizie enormă în vintre, ce coboară pe lângă organele genitale până la anus și un val de sânge a înroșit masa între picioarele mele, mânjind tot ce era în jur. Vai, mă trag înapoi îngrozit, dar oamenii ăștia sunt inconștienți, cine i-a adus aici? o să pierd tot sângele, nici nu mai contează ce se chinuie ei să repare, căci o să mor din pricina hemoragiei, e îngrozitor ce văd, sunt spintecat ca o vită în abator și eu stau ca un prost adormit și îmi ventilează plămânii un aparat ce șuieră regulat, sunt alb ca varul și dus în altă lume, ba nu, mă scutur cutremurat și mă trag în spate, eu sunt aici, deasupra și privesc totul dintr-o lojă și cu cât aud inima că o ia la vale bătând mai nebunește, cu atât mă las mai tare pe spate și simt mai sigur sub mine un fotoliu confortabil și moale, numai bun de citit în el după-amiază. Sunt într-o lojă luxoasă de operă, trebuie să coste ceva biletul, măcar pentru fotoliul ăsta de nobil cu fundul delicat. Îmi pare ciudat totuși că nu aud niciun sunet, mă concentrez să aud ceva, dar liniștea e atât de profundă că-mi șuieră urechile, deși văd bine tot personalul medical cum se agită cu mișcări precise în jurul pacientului, cum folosesc tot felul de instrumente, măcar pe acelea ar trebui să le aud, măcar pentru că sunt metalice ar trebui să facă un zgomot sau măcar aparatele ce stau stivă de-o parte și de alta a mesei, toate pornite, au zeci de butoane și afișaje, însă nu se aude absolut nimic, nici cel mai neînsemnat oftat și asta mă liniștește. Zâmbesc ușurat,

ce prostie să cred că eram eu pe masa de operație, eu încă aștept pe targă într-o sală alăturată, mai durează un pic până se lămuresc ăștia ce e cu mine, ce au de făcut, încă se agită ca albinele în jurul stupului, mai am timp să visez, să mă gândesc la ce-mi place, dar am uitat unde eram, ce ziceam, ce făceam înainte să ajung aici, când eram în mașină cu viteza aia dementă și cu ochii injectați, încotro plecasem… și m-aș mai fi întrebat așa un timp, dacă nu mă mișcam în fotoliu și senzația de confort nu m-ar fi liniștit iar. Chiar sunt nebun să cred că gonesc beat cu mașina și am plecat spre munte hotărât să mă arunc într-o prăpastie, când eu încă sunt acasă la mine, nehotărât cărui munte să-i închin moartea mea, acasă unde toate îmi sunt cunoscute, cuierul din hol, covorul de la intrare, biblioteca, draga de ea, încă nu am apucat să fac ordine în cărți și să mai adaug niște rafturi, de când tot promit, uite și fotografia fratelui meu cu mine copil în brațele lui, mândru ca un tată ... Of, Doamne, a murit... Doamne Dumnezeule, ce-o să mă fac de acum în fiecare zi fără el, nu înțeleg cum ar putea fi asta o realitate, nu înțeleg cum am ajuns aici, la acest liman... Mă cufund și mai tare în fotoliul de la operă, îmbrăcat corect și răsuflu ușurat, n-aș fi mers nici mort la fratele meu pentru cina de ziua lui, îmbrăcat cu altceva decât cu cel mai bun costum. Și el mă primește întotdeauna cu ținuta unui domn, cu un pahar de vin, ciocnim, "La mulți ani", să trăiești o mie de ani, aș fi pierdut fără tine, îi spun și el îmi zâmbește îngăduitor și blajin, îl văd așa de clar pe terasa casei lui, unde am stat de atâtea mii de ori, la un pahar, la o vorbă, două, cu atâta dragoste și încredere între noi cât pentru mai multe vieți în care trebuie să ne fi iubit la fel, dincolo de ceea ce se poate explica în viața asta. Văd soarele ce cade pieziș dinspre amurg, o aud pe Mamina care strigă din casă „Gata dragilor, vin cu plăcinta" și alte voci ce se aud înfundat. Nu știu de unde vin vocile astea îndepărtate, îl strigă pe Adam din ce în ce mai tare, mai isteric, "Adam, Adam, respiră, trezește-te!", aud palmele pe obraji, "Adam, respiră! respiră!", ce dracu e cu ăsta de nu răspunde, unde s-o fi dus de nu-l găsesc ăștia, "Adam, respiră!", iar aud palmele, să răspundă dracului odată, îmi strică somnul tâmpiții ăștia, iar acum se aude și un susur ca un pârâiaș fricos sau parcă e sunetul ce-l scot racii înainte să-i bagi în oală la fiert, vai, sunt nebun, de unde mi-a venit ideea asta cu racii și mai ales ce naiba încearcă să-mi intre în nas, e chestia aia care scoate un susur și nu înțeleg ce vor ăștia, au reușit să mă zgârie în nas, „nu pot să respir pe nara stângă", mă aud spunând foarte clar, cu vocea cea mai calmă din lume și un cor de voci respirând ușurate tabără pe mine:

-Respiră pe mă-ta, cum oi putea, numai respiră, că ne-ai trecut prin chinurile iadului, am crezut că te-am pierdut! Respiră!

Visul

M-am trezit brusc. Am deschis ochii larg dintr-o dată, atent la orice. Nu am înțeles chiar din primul moment ce se întâmpla, au fost poate câteva secunde de așteptare, încercând să pricep unde sunt, străduindu-mă să percep măcar un sunet. Dar nimic nu se auzea, precum nimic nu se vedea. Căci eram în mormânt. Mă trezisem mort, în propria groapă, în coșciug. Doamne, și nu era asta tot! Mă trezisem putrezit deja, de fapt doar sufletul meu se trezise, căci doar el mai exista. Trupul era putred și, cumva, extrem de greu de explicat, simțeam atomii fostelor celule care se degradaseră, ca și când încă mai aveau terminații nervoase ce tresăreau slab, parcă mai mult sugerat decât într-o mecanică cât de cât reală. Cumva, foarte estompat, simțeam destrămarea propriilor mele foste celule. Dar culmea e că eu eram tot eu, chiar și fără trupul ce-l avusesem și care mă făcuse să fiu ceea ce știusem că eram. Chiar și fără trup eu eram același. Sufletul îmi era de ajuns ca să fiu eu.

Așa deci? Sufletul era de fapt totul, era tot ce aveam nevoie ca să fiu pe deplin eu, era tot ce dăinuia, tot ce conta? Și eu cât cheltuisem pentru trupul ce-l avusesem, cât îl îngrijisem, cât îl prețuisem...

Nu știu dacă gândeam cu adevărat toate acestea, dacă a fost timp de meditații, dacă nu cumva toată trezirea s-a produs și consumat într-o clipă. Cert e că m-am simțit brusc încordat, încercând să mă trezesc și să mă scutur din moarte. Aș fi putut s-o fac. Era în mine puterea de-a renaște, simțeam că am această putere ca pe orice altă capacitate, ca pe auz, gândire, comunicare. Mă străduiam așadar să mă concentrez pentru a mă trezi din nou la viață. Simțeam că nici nu am nevoie de un efort prea mare, că e suficient să doresc cu adevărat. Și o doream.

Atunci am auzit brusc o voce care nu era umană, care nu era din groapă, ci de deasupra ei, dar nu din viață, ci dintr-un loc care nu era nici el uman. Și mi-a poruncit:

-Nu ai încă dreptul să te trezești!

Întregul meu suflet a recunoscut imediat supremația absolută a acelui glas, nici măcar o secundă nu am încercat să mă opun poruncii, nici nu am gândit că aș avea dreptul s-o fac.

Am încremenit brusc și am murit la loc.

Înotul

Au trecut ani. Am înotat în acest timp între valuri grozave de amintiri pe care, fie am încercat să le alung, fie m-am străduit să le păstrez vii și acute. Habar nu am ce s-a întâmplat cu viața mea reală în acești ani, pentru că tot ce am consumat a fost în mintea mea, înăuntrul meu. Am înotat înnebunit să scap din furtuna amintirilor ce niciodată nu vor mai fi clipe reale, am înotat cu toată forța înainte, fără să conteze direcția, doar să las în urmă o dată pentru totdeauna tortura amintirilor acelor clipe ce n-am știut niciodată pentru ce mi-au fost date.

Am adus în față toate ipotezele logice, toate explicațiile ce puteau fi crezute, încercând disperat să cuprind cu mintea un sens al acelor întâmplări, să le dau o poveste pentru oricine, să le reduc din irealitate până la faptul comun. Am sperat înnebunit că, rezolvând ecuația acelor întâmplări, va fi mai ușor să suport pierderea lor, dorind din toți rărunchii să înțeleg pentru ce mi s-a întâmplat tot ce am cunoscut. Ce rost a avut dacă totul a fost efemer și eu am rămas tot în aceeași viață pe care o avusesem și înainte? Pentru ce atâta energie consumând din sufletul meu tot ce nici nu bănuisem că puteam avea, pentru ce atâtea emoții vibrând la limite supraumane, pentru ce atâtea delicii ale simțurilor ce nu știusem că puteau topi până și esența din mine? Rând pe rând aduceam în fața ochilor o explicație după alta și tot așa le-am dat la o parte detestând limitele lumii în care trăiam, fiind singura în care aș fi putut explica ce mi s-a întâmplat.

Am înotat în acești ani prin întâmplări ce nu m-au mai atins niciodată până în adâncul sufletului. M-au petrecut pe deasupra tot felul de întâmplări ale vieții mele reale, am fost viu respirând fără miros clipele bune ce mi s-au mai dat, am văzut fără scânteie lumina întâmplărilor plăcute pe care le-am mai avut, am auzit fără sunet bucuria unora sau altora din zilele mele acestea din urmă.

Obosit cu adevărat de a mai încerca să trezesc în suflet capacitatea de-a mă lăsa tulburat de iubire, renunțam câteodată la lupta cu valurile amintirilor și mă lăsam pătruns de drogul pur al aducerilor aminte. Rămâneam în echilibru între

minte și suflet aducând totul aproape, așa cum fusese, imagini, sunete, lacrimi, dorințe, culorile toate ale întregii povești. Numai așa, drogat și nebun de regrete, reușeam să mă simt din nou viu și tânăr, să-mi curgă prin vene miracolul tulburător al vieții. Și mă lăsam iar să alunec în lumea aceea fantastică, trăind cu adevărat și devorând din memorie tot ce puteam, lăsând drogul amintirilor să-mi picure în fiecare celulă dulceața esențială a iubirii. Mă legănam nebun între realitate și vis, călcând fără să știu încotro merg, ascultând și răspunzând fără să fiu prezent, fără să simt vreo dorință de orice fel.

Nu simțeam cu adevărat ce mi se întâmpla în viața reală, doar faptul dureros că nimic nu-mi trebuia, nimic nu mă mulțumea, totul îmi era egal și în absolut nimic nu găseam măcar o urmă de entuziasm. Vedeam viața pe care o trăiam de parcă mă sustrăsesem ei și o priveam ca pe un film prost, cu scenariu de duzină și decoruri neinteresante. Acest plictis infernal ce mă întâmpina primul dimineața și care mă lăsa ultimul noaptea, acest pustiu al oricărei încercări, această lipsă desăvârșită de interes în orice m-ar fi înconjurat...O singură idee îmi apărea limpede în toată această nebunie dintre vis și realitate, măcar atât înțelegeam, așa arăta partea cealaltă a vieții, acolo unde iubirea nu mai e.

Și nu simțeam nici o tristețe, nu era nici urmă de nostalgie în sufletul meu, doar o furie goală, fără urmări.

Karma

De câțiva ani alergam nebun prin lume, fără nici o țintă, urmând o singură regulă: să nu stau mai mult de un an într-un loc. Acceptam tot felul de slujbe care mă puteau purta prin lume, nu-mi păsa de nimic, nu aveam planuri de viitor, nu mă interesa decât să trăiesc cum îmi place și, pentru că rămăseseră atât de puține lucruri care îmi făceau plăcere, atunci nici nu era greu să am o viață atât de simplă. Devenisem tăcut, dar nu pentru că aș fi fost trist sau îmbufnat, ci pur și simplu pentru că găseam o mare plăcere în a tăcea. Și, în general, cam toți oamenii pe care îi întâlneam, mă plictiseau. Preferam să citesc sau să mă plimb, aveam credința că viața e prea scurtă ca să îmi pierd vremea vorbind despre ce nu mă interesează.

Când și când mai întâlneam oameni interesanți și atunci petreceam cu ei atât timp cât era necesar ca să îi golesc de toate poveștile ce mi le puteau spune despre viețile lor și despre locurile de unde veneau. Beam, fumam și îi manipulam suficient cât să îmi spună cât mai mult despre ei, iar eu să vorbesc cât mai puțin despre mine. Apoi treceam mai departe politicos și absent, fără să mă uit în urmă, fără să regret compania nici unuia. Nu-mi făceam prieteni pentru că nu aveam nevoie de nimeni. Cumpăram pe unde ajungeam câte o rablă de mașină care să mă ajute să explorez locurile noi și o abandonam după câteva luni, când plecam. Tot timpul liber, în afara orelor de muncă, îl foloseam ca să mă plimb pe oriunde puteam ajunge. Lăsam mașina undeva și o luam apoi pe jos, apostolește, cu gândurile aiurea, cu pași egali și privind fără țintă.

Singurătatea îmi părea firească, nu mă speria, nu mă deranja, nici nu prea îmi aminteam că altădată m-aș fi uscat, dacă aș fi fost constrâns să trăiesc atâta timp fără prieteni, fără cuvinte, fără afecțiunea cuiva. Din când în când vechea mea personalitate, omul sociabil care fusesem, avid de conversație și companie, dependent de atenția și afecțiunea celorlalți, se întorcea în mine aducând zile depresive, întristându-mă, dându-mi gustul amar al pierderii. Petreceam atunci zile întregi făcând sport până la epuizare, până simțeam că mușchii urlau de efort și astfel reușeam să adorm fără să visez și fără să mă frământ în pat cu ochii în toate umbrele încăperii.

Slujbele pe care le alegeam ca să călătoresc nu îmi făceau nici o plăcere, dar nu mă deranja prea tare, atâta timp cât munca în sine nu mă obliga să gândesc și îmi lăsa mintea liberă să viseze. Bani îmi trebuiau foarte puțini. Cel mai mic exercițiu de sinceritate cu noi înșine, ne învață imediat cât de puțini bani ne trebuiesc cu adevărat pentru a face ceea ce ne place. Sau, cel puțin, așa era în cazul meu. Refuzasem orice confort inutil, redusesem constrângerile sociale la cheltuieli minime, așa încât reușeam cu bani foarte puțini să fiu liber. Începusem să mănânc tot mai puțin, tot mai simplu. Și din lipsă de apetit și pentru că mă distram făcând tot felul de experiențe cu mine însumi. Petreceam zile întregi meditând la câte o idee, la câte o vorbă spusă demult de vreun prieten, la vreun pasaj dintr-o carte sau încercând să dezleg enigma unui vis.

Nu mă plictiseam niciodată și căutam să îmi organizez timpul astfel încât să îmi rămână mintea liberă să viseze. Ca să nu mă sălbăticesc de tot, acceptam prezențe feminine trecătoare, urmând o singură regulă: să nu ne întâlnim niciodată de două ori și așa reușeam să mă țin deoparte de orice fel de relație care ar fi făcut ca cineva să depindă de mine. Nu știu cum reușeam să trezesc interes în ochii femeilor, pentru că într-adevăr eram absent cu totul. Avusesem altădată mare succes la femei, absolut niciodată nu fusesem refuzat, nici măcar

nu știam cum e gustul frustrant al neîncrederii de sine. Dar pe atunci eram un bărbat atrăgător, sociabil, ambițios. Îmi amintesc cât preț puneam pe viața mea, cât era de important tot ce trăiam și cum dispuneam valorile mele în ochii celorlalți. Pe când acum, când totul se răstălmăcise ca un vis de două ori interpretat, eram tot eu pe aceeași planetă, respiram aceleași valori, însă prețul lor era total reformat, apuseseră demult zilele când mă preocupam de mine însumi cultivându-mi personalitatea. Și mai ales nu mai aveam nimic de împărțit, ceea ce ar fi trebuit să mă scoată din competiția sexuală. Nu mă gândeam prea mult la asta, era departe de-a mă preocupa o astfel de problemă, căci, așa cum ți-am spus, nu aveam nevoie de nimeni, îmi savuram singurătatea, dar remarcam că încă eram oarecum interesant în ochii femeilor și asta îmi provoca un soi de nedumerire, însă sentimentul rămânea străin de mine.

Nu era doar cruzimea evenimentelor prin care trecusem, pustiul ce rămăsese după tot ce pierdusem, cât mai ales o tristă neprețuire de sine. Eu fusesem întotdeauna un om ambițios, un exemplu pentru prietenii mei, toți se raportau la mine ca la o stâncă de neînvins și, bineînțeles, asta însemnase că eu crezusem în mine cu adevărat, îmi prețuisem valorile și le cultivasem, căutând recunoașterea și răsplata lor în ochii celorlalți. Nu fusesem genul care să ceară mai puțin decât merită, dar îmi păstrasem sinceritatea, nu-mi impuneam forța cu aroganță și încercam să mă tratez cu aceeași imparțialitate și pe mine însumi, însă eram clar genul de cuceritor. Dacă povestea cu viețile anterioare era adevărată, cred că putea fi căutat sufletul meu în trupul unui războinic. Uitându-mă acum în urmă nu am regrete și nici nu mă simt jenat că am trăit așa, însă nimic din toate ambițiile vechi nu voi mai păstra și îmi voi feri sufletul și mintea de tentația oricărei sclipiri de mândrie. Pentru că nu mai cred în nimic din ce-am crezut. Și nimic nu mi se mai pare important.

Îmi place să mă trezesc devreme și să mă plimb. Îmi place să citesc și să meditez la tot felul de idei. Și pentru că n-am mai păstrat nimic din ce-am avut, fac numai ce-mi place. Caut o stare de echilibru între bine și rău care să mă ducă înainte de la sine. Mă simt ușurat cu toate că nu e o victorie .

Dacă cineva mi-ar fi spus acum câțiva ani că o să ajung să gândesc așa, nici măcar nu m-aș fi sinchisit să-i răspund, într-atât de nevolnic mi s-ar fi părut. Dacă aș fi putut vedea acum câțiva ani ca pe-un film cum vor arăta obiectele de care mă folosesc acum, dacă aș fi putut vedea cât de simplă material va deveni viața mea, categoric n-aș fi crezut că pot fi eu acela, eu cu toate tabieturile mele scumpe, cu toate ambițiile mele. Îmi vine să râd de cât de prost și de orb eram, câtă energie am consumat în van și cât sunt de liber acum, cât de ușor e să trăiesc așa.

Știu că singurătatea nu e o plăcere de cursă lungă, dar amân în fiecare zi pentru mâine gândul ăsta.

* * *

Am avut o dată un coleg din India care aducea cu el mistere din țara lui îndepărtată, ce îmi părea că e pe altă planetă când o căutam pe hartă și îmi plăcea să ies cu el din când în când și să îl încurajez să îmi povestească despre familia lui, despre nevasta lui, care nu mânca până ce el nu era sătul și care îl hrănea cu mâna ei, făcând degetele căuș.

-Dacă mi-ai spune ora exactă a nașterii tale, chiar și secundele dacă poți, eu știu un bătrân care are darul de-a calcula și afla karma ta. Eu nu sunt nici pe departe așa dăruit ca el, pot doar să-ți spun că tu ai o karma deosebită, nu mă ruga să-ți explic asta, căci voi occidentalii nu puteți înțelege, trebuie să te naști și să crești în India ca să înțelegi lucrurile astea, dar eu pot să spun că tu, dacă ai înțelege care ți-e karma și ai miza pe ea, tot ce ai face în viață ar fi un succes, ai fi fericit. Tu ai un destin deosebit, află ce trebuie să faci în viața asta și mizează pe karma ta, doar asta te va face fericit și vei pleca în viața următoare împlinit.

Asta mi-a spus de multe ori, pe lângă multe alte povești incredibile pentru un occidental din acest secol, povești care se întâmplă și acum acolo, pe planeta lui.

-Îți jur că am văzut cu ochii mei o femeie cu mâinile și picioarele răsucite ca niște funii, vrajă făcută de soacra ei și, până nu au dus-o la un bătrân care știa să citească harta astrală, nu au putut-o izbăvi pe biata femeie. Bătrânul le-a spus că soacra ei, într-o altă viață fusese o sclavă dansatoare și băiatul unui nobil se îndrăgostise de ea, într-atât era de frumoasă, trebuie să înțelegi asta, căci la noi castele nu se amestecă între ele. Așa că dragostea lor nu putea fi decât disperată și în veci ei nu puteau avea parte unul de altul, astfel încât, atunci când s-a aflat, sclava a fost omorâtă și înainte să își dea ultima suflare în brațele iubitului disperat, acesta îi jurase că vor fi împreună în viața viitoare. Numai că bătrânul le-a spus că nici în viața asta încă nu puteau să împlinească iubirea promisă căci el acum era copilul ei și de aceea ea era nebună de gelozie pe noră și făcuse un lucru atât de cumplit, să-i răsucească mâinile și picioarele cu o vrajă.

Tu poți să crezi ce vrei, poți să crezi că lumea e doar cum o știi tu, dar eu îți jur că am văzut femeia aceia cu ochii mei și îl știu pe bătrân, are mare putere, dacă ar ști ora exactă a nașterii tale, el ar putea să îți spună care e karma ta. De nu, așa cum te văd eu, toată viața o să cauți să-ți înțelegi destinul și până nu vei înțelege ce ai de împlinit în viața asta, nu vei fi fericit.

Asta mi-a spus frământându-se, căci tot ce îmi spunea era important pentru el, nefiind genul de om care să își piardă vremea cu situații de complezență, înalt, cu pielea întunecată și lucioasă, veșnic transpirat și întotdeauna terminându-și masa ceremonios cu un desert absolut stupefiant pentru mine: orez cu iaurt și pastă de curry. Nu l-am mai văzut, am plecat fiecare în alte zări, dar a rămas cu mine și am tot căutat să îl iau în serios și să mă gândesc la viața mea în felul în care îmi ceruse. Nu știu dacă bătrânul din țara lui incredibilă ar fi ajuns la aceeași soluție ca și mine, dar eu tot calculând și tot calculând care sunt datele minții și sufletului meu, am ajuns să înțeleg care e karma mea. Și pot spune că a meritat să-l iau în serios pe colegul meu indian, cu nevasta lui frumoasă cum nu mai fusese alta într-un sari roșu, căci n-am fost niciodată mai împlinit și mai împăcat cu mine până nu m-am apucat să scriu toată această poveste.

* * *

Dar asta vine mai târziu, trebuie să ne întoarcem, relaxează-te și lasă-ți mintea liberă, închipuie-ți că ești într-o barcă ce alunecă singură pe valuri, căci numai așa vei putea parcurge ce îți scriu. Trebuie să ne întoarcem acolo unde eram atunci când încercam să mă mențin în acel echilibru între bine și rău.

* * *

Soția fratelui meu, care îmi fusese mamă mai toată viața mea, singura legătură pe care o păstram cu ceea ce toți numim acasă, încerca în felul ei matern, dar energic, să mă înduplece să mă întorc, să încep o viață nouă, să n-o las singură la bătrânețe și, mai ales, să nu mai stau singur. Nu mă ascundeam în nici un fel de ea, nici n-aș fi putut, suntem goi în ochii celor ce ne iubesc necondiționat, știa tot ce gândesc și fără să-i spun. Mai mult mie încercam să-mi explic de ce nu pot să mai fiu ca înainte. Îi scriam des, îi telefonam de câte ori puteam, dar nu aveam nici cel mai mic gând să mă întorc în vreun fel la ceea ce fusesem sau să caut să implic pe cineva în viața mea. Și, sincer, toate femeile îmi păreau neinteresante și neatrăgătoare. Chiar îl întrebasem o dată pe-un prieten care și el insista să mă convingă să accept ideea unei noi femei în viața mea, cum aș putea să-mi găsesc o pereche într-o mulțime de femei ce nu-mi spun nimic. Răspunsul lui inteligent m-a alinat multe zile:

-Dă-le la o parte pe toate cele neinteresante și neatrăgătoare și rămâne restul: una singură!

Însă eu m-am delectat numai cu estetica cuvintelor, rămânând complet străin de idee. Eram profund convins că nu mă pot înscrie în competiția asta și pentru că

eu nu mai dădeam preț pe nimic din ce eram. Cum să fii convingător, cuceritor când tu nu crezi în valorile tale? Nu mai aveam nimic de arătat.

Papi

M-am trezit cu inima bătând ca un clopot, horcăind sugrumat. Fratele meu care-și semna scrisorile către mine "Te pupă, Tata" și care murise lăsându-mă fără nici un mal de reper în viață, fusese acolo ca să îmi spună un mesaj. Îmi apăruse brusc în fața ochilor, dând la o parte un vis banal și incoerent. Mi s-a tăiat respirația când l-am văzut la doi pași distanță în fața mea, îmbrăcat corect ca un domn din generația lui, în loden, de parcă ar fi plouat, cu pălăria fără de care n-ar fi ieșit din casă, privind drept în ochii mei. Cu o mână la spate, într-un gest elegant, împingea ușor, în întâmpinarea mea un băiețel speriat ce abia îi trecea de genunchi. "Să-l iubești așa cum m-ai iubit și pe mine", mi-a spus serios, dar blajin, în felul în care îmi vorbea întotdeauna despre lucrurile importante. M-am trezit horcăind de parcă aș fi fost la un pas să mor înecat. Am căutat înnebunit cu ochii în întunericul ferestrei de parcă de-acolo venise și într-acolo se dusese, dragul meu, ce mă fac fără tine, cum mai știu încotro s-o apuc dacă nu ești tu să mă îndrumi, îmi lipsești cum nici n-aș putea să compar, nu înțeleg cum ai putut să dispari așa, să nu te mai găsesc nicăieri, nu știu să trăiesc fără reperul tău neclintit, îmi e frică să rămân singur cu mine atât cât voi mai avea de trăit până te voi regăsi...

Am fugit din pat așa cum eram, fără să gândesc, fără să văd, chircit de durere, fără țintă, am alergat înnebunit să scot din măruntaie arsura cumplită a viziunii și dorul disperat, am căzut și m-am ridicat ca o furtună, nu știu cât am înotat și câtă apă neagră am învins, vedeam departe țărmul între valurile pe care le înghițeam și care mă răsturnau, cerul deasupra cu prima geană de lumină, spuma valurilor rostogolind scoicile, nisipul între dinți și bătrânul slăbănog ce bolborosea deasupra mea, pe mine horcăind să scot apa din plămâni, junghiul teribil din gambe și lacrimile râuri pe obraji.

M-a oblojit și m-a mângâiat ca un tată necăjit de-o odraslă dragă, m-a sucit și răsucit cu pricepere până ce respirația mi s-a auzit egală, mi-a ținut capul în poală până am plâns și ultima lacrimă de durere și, în tot acest timp, mi-a vorbit ușurel și amețitor într-o limbă pe care nu o mai auzisem. Vedeam cerul curat deasupra noastră în primii zori de zi, păsările nepăsătoare zburând în cercuri mari și simțeam mâna lui ciolănoasă pe fruntea mea rece și udă. Îmi aminteam copilăria, când dădeam buzna în bucătărie plângând, cu genunchii zdreliți și palmele sângerânde. Un val fierbinte de nostalgie aducea toată duioșia gesturilor cu care eram alintat atunci ca să-mi treacă, glasurile atât de cunoscute care mă iubeau și care dispăruseră de mult, toată pacea deplină a acelor momente și dragostea fără condiții ce mi se oferea atunci nesfârșit, toate aceste perle de memorie stăteau acum în mâinile unui bătrân necunoscut.

Parcă îl văd azi ca și ieri, desculț, doar cu o pereche de pantaloni simpli de pânză fără culoare, ars de soare și de vânt, cu fața ca o smochină uscată, îi mai rămăseseră câțiva dinți de care era mulțumit, ochii verzi-cenușii jucau în apele tulburi ale bătrâneții, uimindu-mă de fiecare dată cu cât de puțină hrană se putea susține, venele șerpuitoare pe mâinile ciolănoase și mușchii prăpădiți de care făcea mare haz, niciodată îmbrăcat pe de-a-ntregul, degetul gros de la mâna dreaptă răsucit caraghios și înduioșător de la o muncă grozavă ce-o făcuse odată, un pic adus de spate, îmi ajungea până la piept și mă întrecea în tot ce puteam fi eu vreodată.

-Spune-mi Papi, căci așa mă știe toată lumea. O să te învăț ceva ce o să-ți țină de urât toată viața ta și o să mă pomenești și când nu voi mai fi. Vino cu mine, copile, așa mi-a spus mereu și așa m-a tratat, ca și când i-aș fi fost copil. N-a exagerat cu nimic, căci așa am simțit și eu din primul moment, o supunere de copil ascultător.

Avea o colibă nu departe de plajă și o barcă veche de când lumea.

-Aici e o colibă de bătrân fără pretenții, dar am tot ce îmi trebuie și văd oceanul în fiecare zi.

Mi-a făcut semn să mă așez pe nisip și, după ce a zăbovit câteva minute în colibă, s-a întors cu o bucată de pâine, câteva măsline și două pahare cu ceai fierbinte. S-a așezat și el lângă mine și m-a îndemnat:

-Nu e mare lucru, dar mi-ai face o mare onoare dacă le-ai împărți cu mine.

Mi-a venit să plâng și mi-am înghițit lacrimile de rușine.

-O să te învăț, copile, să pescuiești, este cea mai frumoasă îndeletnicire din lume. Eu am fost învățat tot de un bătrân și îl pomenesc și acum, căci așa am cunoscut toate apele, nu e una în care să nu fi pescuit și eu. Spune-mi, ce lucru mai grozav poate fi decât să stai dimineața la primii zori pe marginea unui lac, să asculți broaștele și să privești țintă la firul undiței, ce lucru mai odihnitor poate fi pentru minte? Sau să alergi în aval de-a lungul unui pârâu de munte ca să cauți pietrele sub care se ascund peștii cu spinarea lucioasă, ce trăiesc pe acolo? Ori să lași barca în voia oceanului și să privești cerul și apa la hotarul lor? Eu asta am făcut toată viața mea.

Așa a reușit un bătrân sărac și străin să facă ce nu putuseră toți prietenii mei dragi, să mă oprească în drum ca să nu mai fug de mine. Am rămas mult timp acolo, nu îmi place să socotesc cât, așa cum nu-mi place să memorez datele de pe pietrele funerare ale mormintelor pe care le vizitez. Am rămas acolo pentru el, căutându-l în fiecare zi, fără să-mi mai amintesc nebunia care mă purta dintr-o țară în alta în ultimii ani. Mă achitam de sarcinile slujbei mediocre pe care o aveam și fugeam imediat să-mi petrec restul timpului cu el, să-l ascult, să-i vorbesc, să învăț. Mi-a explicat toate trucurile acelui meșteșug vechi de când lumea, arătându-mi cu răbdare toate undițele, năvoadele, cârligele, pripoanele și tot felul de alte scule bătrâne ca și el, fără cea mai mică știință că acum în lume tehnica a sugrumat definitiv plăcerea micului meșter, iar eu l-am ascultat fascinat de seninătatea lui. Am încercat cu abnegație să împletesc și să arunc și eu năvodul ca el, mi-am învins scârba și am înfipt râma în cârlig, am desfășurat și strâns în aceeași ordine de bătrân tipicar toate sculele așa cum mi-a arătat, dar trebuie să recunosc că mai nimic nu s-a prins de capul meu, eram un pescar jalnic și lipsit de noroc. Însă mi-a rămas definitiv gustul de a trăi pe lângă ape și dragostea pentru zorii zilei.

Îi plăcea teribil să mă asculte povestindu-i câte o carte, dar mai ales îi plăcea să stăm amândoi în barca lăsată liberă pe apă, el cu ochii pe undiță și eu citindu-i. În special poezii. Nu știu să mai fi văzut cu ochii mei un om plângând pentru că-i citesc ceva trist. Mă pupa pe ochi de câte ori terminam de citit și niciodată nu m-am simțit stânjenit. Nu știu cum am putut fi atât de șocat când am înțeles că era analfabet, toată sărăcia lui ar fi trebuit să mă conducă la concluzia asta, dar eu eram atât de fermecat de personalitatea lui și atât de intimidat de imensa lui generozitate, încât am înțeles că e analfabet abia la mult timp după ce îl cunoscusem.

-Nu, copile, nu știu nici să scriu, nici să citesc, am trăit foarte bine și fără asta. N-am știut că există atâtea minunății în cărțile tale.

* * *

Mi-am amintit de orbul care m-a cutremurat când eram copil și care nu mi-a ieșit din minte ani de zile. Eram într-un autobuz care făcea o cursă de la un capăt la altul al orașului meu natal, între două gări. Un tânăr cu ochelari fumurii și cu baston se urcase o dată cu mine și întrebase către toți pasagerii dacă cineva îl poate ajuta să îi spună din timp când urmează stația pentru cealaltă gară a orașului. Nu am înțeles de ce nu i-a răspuns nimeni, dar nu am stat pe gânduri, m-am tras aproape de el și i-am spus că și eu cobor tot acolo. Mi-a zâmbit liniștit și m-a întrebat prietenos dacă îi permit să se sprijine de brațul meu. Îmi părea ușor bolnav și m-am simțit foarte grozav să pot ajuta un tânăr cu mult mai mare decât mine, asta mă făcea să mă simt și eu mai mare. Am coborât împreună și, pentru că îmi părea așa fragil, avea într-adevăr un trup extrem de subțire, m-am oferit să-l conduc până pe peronul gării.

Pe drum mi-a povestit că vine dintr-un oraș de departe și merge la niște rude, că trebuie să schimbe trenul în orașul meu și să ajungă la destinație pentru o problemă ce nu suferea amânare. Avea un glas senin și o stăpânire de sine ce m-au fascinat. Am fost întotdeauna un om impresionabil, mai ales că atunci eram copil și toată lumea era o mare mirare pentru mine. I-am povestit și eu că îmi plăcea literatura și că eram înscris la un concurs de compoziții, spuneam tuturor, într-atât eram de încântat de pasiunea mea. În fața gării a trebuit să ocolesc un câine haihui ce dădea să mi se strecoare printre picioare, dar m-am dezechilibrat și l-am împins pe companionul meu fără să vreau. Atunci i-au sărit ochelarii și i-am văzut ochii seci. Am rămas paralizat în drum.

-Fii bun, dragule, și ridică-mi tu ochelarii.

Eu nu am reușit să-mi revin, eram mut, incapabil să mă mișc, dar el, cu știința lui de dincolo de lumea noastră, a înțeles toată drama mea și m-a încurajat, mi-a explicat, m-a liniștit:

-Tu ești un copil bun, nu-i nimic că nu ți-ai dat seama că sunt orb, eu pot simți drumul după mișcările trupului tău și mă ajută și bastonul, nu-ți fă griji, te-ai descurcat mai bine decât mulți alții mai mari decât tine. Nu plânge! Oferindu-te să mă ajuți ai făcut o faptă foarte bună, să fii mândru de tine și să fii mereu generos ca și azi.

Ani de zile nu mi-a ieșit din cap seninătatea și perfecta stăpânire de sine a tânărului acela. Și mai presus de toate, curajul enorm cu care plecase la drum, orb fiind, să străbată țara singur. De multe ori în viață, când m-am poticnit sau m-am speriat, imaginea lui m-a făcut să-mi fie rușine de neputința mea de om sănătos și m-a ajutat să mă scutur și să merg mai departe fie ce-o fi.

Aveau să treacă ani și să fiu la fel de șocat în fața unui bătrân înțelept și analfabet.

* * *

Îmi amintesc de mine, copil fiind, cât de grozav mă credeam când am învățat să citesc, cum încercam să silabisesc tot ce îmi cădea în mână și avea acele semne sucite în fel și chip, ce aflasem că se cheamă litere. Citeam tot: lecția de la școală și multe altele în avans, etichetele de pe dulciuri, numele magazinelor, adresele de pe plicuri, titlurile ziarelor, afișele publicitare, numele alimentelor de pe cutiile din bucătărie, adică tot ce conținea bastonașele și liniuțele magice. Le urmăream cum porneau de la stânga la dreapta, de sus în jos și nu mă lăsam până nu le învingeam, până nu le spuneam pe nume, dragă literă A, scumpă literă I. Am fost pur și simplu fascinat, cred că nu a rămas nimic necitit din ce mă înconjura și fascinația aceea de copil curios avea să nu mă părăsească toată viața, transformându-se într-o dragoste enormă pentru cărți și o plăcere ce nu s-a diminuat nicicum, indiferent de ce formă a luat viața mea. Îmi amintesc că atunci când învățam să citesc îmi părea că sunt învestit cu o putere nelimitată, că mi se face un cadou nemăsurat. Era prima minune a lumii pe care o vedeam cu ochii mei.

Și mă gândeam că bietul Papi nu avusese niciodată parte de minunea asta.

* * *

L-am auzit vorbind cu mulți turiști în cel puțin trei limbi străine și pot spune că nu era modest vocabularul pe care-l stăpânea. Erau limbi pe care eu le studiasem și eram în măsură să fiu impresionat de nivelul la care se exprima Papi. Asta fusese întotdeauna un lucru de neînțeles pentru mine, cum pot unii să învețe o limbă străină fără carte de gramatică, fără exerciții de scriere, fără a-și verifica cunoștințele. Pentru mine orice studiu se efectua organizat și metodic, așa cum învățasem la școală. Chiar și ceea ce am învățat mai târziu, singur, fără profesor, tot așa s-a efectuat, cu carte de gramatică și exerciții. În plus era și limba enigmatică în care Papi vorbea de unul singur sau cânta. N-am îndrăznit niciodată să-l întreb care era de fapt limba lui maternă și ce era cu limbajul acela pe care îl folosea doar pentru sine și care mie îmi părea că sună ca o limbă a păsărilor. N-am îndrăznit să-l întreb pentru că întrebările astea ar fi dus la vale către întrebări despre viața lui, despre locul unde se născuse și ar fi pus între semne de întrebare și faptul că era singur la bătrânețe. N-am îndrăznit pur și simplu de groază să nu-l necăjesc, intuiam că nu puteau fi răspunsuri fericite. M-am bucurat de tot ce m-a învățat, de tot ce mi-a povestit, de tot ce-a putut el să spună, așa modest și blajin cum era și nu am forțat cu nici o curiozitate egoistă armonia dintre noi. Reușea să

mă uimească în fiecare zi cu câte ceva nou, despre natură sau despre unele meșteșuguri. Observam că era înclinat către științele umane și am presupus că acestea erau probabil mai accesibile unui analfabet, dar tot îmi rămânea o uimire teribilă în fața capacităților lui.

Din când în când pe plaja aceea uitată de lume mai ajungeau totuși turiști și Papi avea ocazia să mai câștige câte un bănuț amărât plimbându-i cu barca sau chiar ajutându-i să pescuiască. Am observat că nu cerea niciodată vreun preț, primea cât i se oferea și de multe ori returna o parte din bani celor foarte generoși, considerând serviciile lui prea modeste. Avea cu toți aceeași răbdare și plăcere de-a face o scurtă descriere asupra zonei, explicându-le cam ce floră și faună pot întâlni pe acolo, iar celor ce voiau să pescuiască le oferea tot ajutorul ce-l putea da, fredonând ușor cântece doar de el știute. Toți plecau încântați, numai eu mă țineam deoparte, rezervat și cred că și puțin gelos. Întotdeauna am fost un tip posesiv, dar am luptat mereu cu sentimentul ăsta, căci mă jenează astfel de apucături. Bănuiam că rarele plimbări cu turiștii sunt singura lui sursă de venituri. Câteodată reușea să prindă mai mult pește și să-l vândă, dar de fapt n-am simțit la el niciodată vreo neliniște pentru bani. Nu știu cum reușea să se descurce, cred că era foarte chibzuit și că nevoile lui erau atât de modeste încât puteau fi satisfăcute cu sume extrem de mici.

Mi-am dat seama încă de la începutul prieteniei noastre, când începeam să observ toate astea, că ar fi fost o greșeală să încerc să-l ajut cumva să fie mai puțin sărac, aș fi stricat un echilibru în care trăia acomodat și împăcat. Acum știam și eu bine că modestia aduce un avantaj enorm: pacea cu sine.

* * *

Îl ascultam la nesfârșit explicându-mi despre plante, părea că știe orice frunză.

-Ia zi, Papi, asta ce e? îl întrebam zâmbind și încercându-l cu o frunză prăpădită ce-o rupeam de pe undeva din drum.

-Măi copile, tu râzi de mine, tot omul știe că aia e iarba calului, crește pe peste tot și, dacă faci o fiertură din ea, te ajută la dureri de burtă, dar e atât de amară că eu cred că-ți trec durerile de frică să nu fii nevoit s-o bei toată. Nu trebuia s-o rupi degeaba.

De la el am învățat să respect orice fir de iarbă. Dar cel mai tare m-a încântat câte am învățat de la Papi despre flori și pomi, cum se sădesc, cum se altoiesc, cum păstrezi semințele, cum sapi și îmbogățești terenul și ce satisfacție enormă ai când

vezi ceva crescând din mâna ta, o părticică cât de mică la miracolul vieții, asta te aduce cu modestie mai aproape de divinitate. Aceasta a fost o altă plăcere mare ce am învățat-o de la el și pe care am cultivat-o în anii ce au urmat.

Știa toate păsările cerului și, mai ales, era capabil să le imite fluieratul. De câte ori ajung în vreo pădure, plâng după el pentru că nu mai e lângă mine să îmi spună și pasărea asta cum se cheamă și cealaltă, cum deosebești după penaj masculul de femelă, unde își face cuib și ce fel de ouă scoate, cum ciripește când se pregătește de nuntă. Îți doresc din tot sufletul, dragul meu Papi, să fii în cel mai frumos colț al raiului, unde cântă cele mai măiestre păsări și să pescuiești în apele cele mai cristaline. De câte ori văd un peisaj încântător, un colț minunat de natură îi doresc din tot sufletul să fie și locul lui de odihnă la fel de frumos.

De multe ori seara coliba i se umplea cu câțiva prieteni, pescari bătrâni ca și el, la fel de tipicari și rupți de istorie. Fierbeau cafele, fumau și câteodată unul mai aducea o sticlă de vin iar atunci stăteau la taifas până mai târziu. Povesteau tot felul de nimicuri, se consultau în privința sculelor de pescuit, însă în cea mai mare parte a timpului își reaminteau povești petrecute împreună pe ape. Coliba lui mică devenea neîncăpătoare și mie îmi plăcea să rămân așezat pe prag, jumătate privind cerul. Nu interveneam pentru că, așa cum am spus, nu era mare lucru de mine ca pescar, dar găseam o plăcere enormă în a-i asculta. Îmi aminteau de serile din copilărie când ascultam tot așa, pe pragul casei, teatru radiofonic, o plăcere mare care s-a pierdut definitiv o dată cu minunile tehnicii.

Cele mai încântătoare momente erau acelea când Papi se lua cu uitarea de sine și începea să cânte încetișor, în special observam că făcea asta când meșterea să repare vreo undiță. Cânta pe limba aceea misterioasă ce bănuiam că ar fi limba lui maternă, însă n-am știut-o niciodată cu adevărat. Avea o voce fragilizată de bătrânețe, glasul urca și cobora încet, parcă modest, să nu deranjeze. Erau melancolice sunetele și-i plăcea să tremure din gât ultima silabă a frazei muzicale. Mă uitam la el, bătrân, adus de spate, meșterind ceva numai pentru el important, cântând cu gândurile duse spre locuri ce nu pier niciodată și, pentru câteva clipe, porțile înțelepciunii se deschideau ca să mi se permită să zăresc frumusețea vieții și nemurirea ei.

Deși prin venele noastre n-a curs niciodată același sânge, deși l-am cunoscut doar bătrân, l-am iubit ca și când mi-ar fi fost alături în multe alte vieți dinainte și n-a trecut o zi din viața mea să-l fi uitat.

Nu m-a întrebat niciodată nimic, nici măcar n-a pomenit vreodată felul în care ne-am cunoscut, însă de câte ori mă privea știam că se uita în sufletul meu ca

într-o carte de nenumărate ori citită. Recunoșteam ochii fratelui meu, care la fel mă priveau și poate l-am iubit atât de mult pe Papi și pentru că era mândru de mine și îngrijorat ca un tată. "Te pupă, tata", așa îmi scria fratele meu drag și așa mi-ar fi scris și Papi dacă ar fi știut cum.

Îmi amintesc cu atâta plăcere cât îl încânta să-i povestesc câte o carte sau să-i citesc vreo poezie, cred că a fost cam singurul lucru exclusiv al meu, pe care i l-am putut dărui și eu în schimbul atâtor comori pe care mi le-a dat el pentru întreaga mea viață.

-Măi copile, tu ai așa un talent de povestitor, de ce nu scrii să nu se piardă ce e în mintea ta?

-Dar de unde, Papi, eu doar iubesc poveștile, eu îți spun de fapt poveștile scrise de alții. Ce n-aș fi dat să am eu talentul ăsta de a scrie povești...

-Copile, fără talent nu poți povesti nici măcar poveștile altora. Eu știu că tu vei scrie poveștile tale într-o bună zi, te vei apuca de scris și vei scrie mult, eu te văd scriind, ai mare talent, dar nu ai încă curaj, n-a venit încă timpul tău.

-De unde știi asta, Papi?

-Premoniția vine o dată cu vârsta.

M-a surprins răspunsul lui și m-am tot gândit la ce-mi spusese. Aș fi vrut să înțeleg, însă mult mai târziu am reușit s-o fac.

Rai

Momentul acela nu l-am pierdut niciodată din minte. Îl văd atât de clar cum a alergat prin ceață fugărit de câine și s-a oprit disperat în brațele mele. Îl văd cât era de mititel, subțire ca un fir de iarbă, tremurând de frică, cu lacrimile curgând râuri și mucos. Cât era de mic și de prăpădit! Când l-am ridicat în brațe ca să-l calmez mi-a fost teamă să nu-l frâng. Într-atât era de slab. Numai piele și oase mici, fragile. L-am mângâiat pe cap și aproape mi s-au încâlcit degetele în părul crescut sălbatic și neîngrijit, unde avea prinse și câteva firimituri de pâine uscată. Îmbrăcat

în zdrențe și mirosind la fel ca oceanul, a intrat ca un taifun în viața mea, făcând praf toate instinctele mele de autoconservare, năucindu-mă cu prezența lui, anulând toată nepăsarea din viața mea și... Dar astea aveam să le înțeleg mai târziu, deocamdată îl țin în brațe ca să-l calmez, îl mângâi pe cap și îi șoptesc la ureche cuvinte dulci în limba mea maternă. Câinele furios, ce l-a fugărit către mine a făcut cale întoarsă demult și, uitându-mă în zare după el, remarc că arată la fel de prăpădit ca și vietatea din brațele mele, parcă ar fi fost frați. Nici nu știu cum ar fi putut să sperie pe cineva un câine atât de mic și de răpciugos.

Până la urmă reușesc să descleștez mânuțele disperate ce se strânseseră sufocant în jurul gâtului meu și să pun cu picioarele pe pământ arătarea ce-mi sărise în brațe. De-abia acum îl văd mai bine, încă mai plânge ușor și tot caută cu ochii înapoi după câine. În ciuda aspectului amărât, e drăgălaș ca orice copil, dar e departe de-a fi un băiețel frumos. Are trupul unui copil de patru-cinci ani, părul numai cârlionți încâlciți ce nu par să fi fost tunși vreodată, pielea arămie și niște ochi ce nu se pot uita. În momentul în care îi vezi ochii nu mai poți privi la nimic altceva, sunt ca două oceane întunecate. Sprâncenele groase, bărbătești și nasul drept fac ca ochii lui negri, enormi să te farmece. Toată inteligența și maturitatea pe care le-am văzut din prima clipă în ochii lui m-au fascinat pentru totdeauna. Și niciodată peste ani nu m-a dezamăgit, a fost întotdeauna extrem de inteligent și de matur. Dar asta aveam s-o aflu mai târziu. Deocamdată mă uit la el, ținându-l de umeri ca să nu sară iar pe mine, căci e încordat ca un arc și încerc să înțeleg de unde a apărut.

Cu o mână își șterge mucii și cu cealaltă se freacă la ochi, ridică capul către mine și brusc începe să turuie și să se smiorcăie:

-Păi cum să nu fi disperat? Adică așa un ghinion de două ori! Păi ce, eu sunt un fraier să mă muște de două ori o javră vagabondă? Cred că sunt blestemat! N-am niciun pic de noroc în viață, să mă muște de două ori o javră vagabondă! Nu știu ce-am să mă fac, nu se poate trăi așa, am numai ghinioane. Să mă muște de două ori o javră vagabondă!

Îl privesc năuc câteva secunde și, în ciuda aspectului lui prăpădit și a dramatismului pe care-l transmite, pe mine mă apucă un râs cutremurător, râd din toată inima, cum n-am mai râs de când eram copil și n-aveam nici o grijă, râd de-mi dau lacrimile și mă dor obrajii, râd c-o poftă nebună și cu cât râd mai tare cu atât se enervează el mai mult și se smiorcăie mai amarnic.

* * *

Niciodată n-am uitat nici cel mai mic detaliu din felul tragi-comic în care a intrat în viața mea, ziua aceea parcă e o perlă de memorie care-mi e la îndemână și o pot retrăi de câte ori vreau.

Plecasem spre plajă să caut un loc anume, un mic golfuleț pe care îl descoperisem cu câteva zile în urmă. Era un loc retras și speram să citesc în voie acolo, să zac pe nisip și să nu mă deranjeze nici un trecător. De sus, de pe coline plaja părea pustie, era încă devreme, nisipul nici nu se uscase după umezeala nopții. Am lăsat mașina departe pentru că îmi plăcea să merg pe jos și am coborât fără să mă grăbesc spre ocean. Îi auzeam tumultul și înțelegeam mesajul de forță și intimidare pe care mi-l transmitea arogant, impunător. Călătorisem mult în viața mea și puteam spune că sunetul oceanului e altfel decât al unei mări, mult mai profund și mai teribil. Abia când am ajuns pe plajă am observat că era ceață. Ce ciudat! De fapt nici nu știu cum m-am trezit înconjurat de abur, căci de sus, de pe coline nu se vedea nimic, dar golfulețul mic și ascuns era un loc magic și până la urmă ce decor mai bun putea fi creat pentru apariția spectaculoasă a firului de iarbă cu ochii mari cât oceanul ce avea să-mi răstoarne pe dos întreaga viață? Din ceața aceea ciudată și densă a sărit direct la mine în brațe.

-Cum te cheamă, Spiriduşule? l-am întrebat când am reușit să mă mai potolesc din râs.

-Mă cheamă Rai, eu singur mi-am ales numele! mi-a răspuns mândru și îmbufnat.

Călătoria

Într-o după-amiază când soarele înroșea cerul către apus, l-am găsit pe Papi privind trist în zare. Stătea în picioare pe plajă, cu mâinile la spate și tristețea parcă îi apleca și mai mult umerii. N-am îndrăznit să-l privesc în față și am rămas în spatele lui, intimidat.

-Ce-i cu tine, Papi, pentru ce ești necăjit?

Întotdeauna mă primea cu un entuziasm reținut, din modestie. Știam cât e de fericit că la vârsta lui, singur și sărac cum era, reușise totuși să stârnească admirația și respectul unui străin, care-i devenise atât de apropiat, însă din modestie nu îndrăznea să-și arate entuziasmul când vedea că și a doua zi îl caut și încă o zi și încă una, doar strălucirea din ochii lui atunci când mă primea îmi spunea ceea ce nu era spus în cuvinte. N-am uitat momentele acelea în primul rând pentru că m-am simțit întotdeauna extrem de complimentat de atitudinea lui. Când mă vedea venind și îmi spunea „Ai venit și azi, copile" și-i vedeam ochii verzi-cenușii, în care jucau apele tulburi ale bătrâneții, ochi care străluceau de fericire și recunoștință pentru mine, mă simțeam atunci un om întreg. Toate greșelile și păcatele mele erau șterse, tot ce irosisem în viață era uitat și tot ce pierdusem era acceptat. Afecțiunea lui a fost balsamul sufletului meu. Dar mai ales l-am iubit pentru că m-a făcut să-l iubesc, că dintr-un suflet chircit și-o minte tulbure, așa cum eram când m-a cunoscut, aproape sălbăticit, el a putut să dea viață cu delicatețe și modestie unor sentimente care au rămas absolut vii toată viața mea, chiar și după ce el n-a mai fost lângă mine. Sentimentele acelea m-au definit ca om și datorită lor voi putea merge senin pe lumea cealaltă.

-Ce e, Papi?

Mi-a răspuns târziu, fără să se întoarcă, cu o voce obosită:

-Eh, melancolii de om bătrân ...

Îl mai văzusem așa, privind trist soarele la apus, dar parcă azi era mai abătut ca oricând, mai adus de spate, mai slab și mai bătrân.

-Dar, spune, ce te supără?

-Eh, mi-e necaz că a mai trecut o vară în care n-am putut să ajung în pădure, să pescuiesc măcar câteva zile pe acolo.

-Unde, Papi, în pădure?

-Ei, copile, știu eu niște locuri bune... Departe, spre munte, ascunse adânc în pădure sunt niște ape repezi pline de pești, nu orice pescar știe să ajungă acolo și trebuie măiestrie mare să pescuiești în apele alea, e dificil și peștii sunt foarte vicleni. Obișnuiam să merg în fiecare vară și să petrec acolo multe zile, atunci e sezonul cel mai bun de pescuit la munte, însă au murit rând pe rând prietenii mei și care au mai rămas sunt bătrâni ca și mine, nu mai putem face atâta drum și, uite, aproape a trecut și vara asta și alte câteva înaintea ei, nici nu mai știu de când n-am mai făcut drumul ăla...

Într-o clipă m-am hotărât.

-Papi, plecăm când spui tu, luăm rabla mea de mașină, băgăm în ea tot ce avem nevoie și plecăm.

Câteva secunde lungi nici nu m-a auzit, era pierdut în pădurile lui. Când ecoul întârziat al cuvintelor mele a ajuns la el s-a întors în sfârșit spre mine cu ochii lucind ca ai unui copil fericit:

-Chiar ai face tu asta pentru mine? Să știi că n-o să-ți pară rău, o să fie o excursie pe cinste și o să te duc în niște locuri în care nu ajung mulți.

* * *

Au urmat câteva zile de pregătiri la care eu am asistat fermecat. Papi parcă înviase din morți, era cuprins de-o energie pe care nu i-o mai văzusem, întotdeauna fusese lent în mișcări ca orice bătrân și înclinat spre melancolie, dar acum fluiera fericit cântece vesele, trebăluia prin colibă când într-un ungher, când în altul, scormonea prin cutii și rafturi, l-am văzut chiar trăgând de niște cufere ascunse sub pat și apoi căutând ceva pe sub streașina colibei, totul cu o vervă de om tânăr și entuziast, aproape împiedicându-se de mine care îi stăteam în cale curios și mirat. Chiar a dispărut de câteva ori lăsându-mă singur, ceea ce nu se mai întâmplase, se ținea de șotii, ironizând intențiile mele de a-l ajuta cu ceva și un zâmbet mulțumit i se desenase pe față. Pur și simplu întinerise de fericire.

-Papi, măcar spune-mi ce aș putea să aduc și eu.

-Nu știi tu cu ce se mănâncă treaba asta, pregătesc eu tot ce avem nevoie.

În trei zile totul era pregătit și noi gata de drum. Papi umpluse portbagajul până la refuz cu tot felul de scule înfășurate metodic în cârpe decolorate și ziare, cu o grămadă de cutii vechi, mai mari sau mai mici, de care eu nu aveam nici cea mai mică idee care fusese conținutul lor inițial și care era cel de acum, cu oale de gătit mai vechi și mai modeste decât orice văzusem până atunci și cu tot felul de desage enigmatice legate bine cu sfori prăfuite, pe care m-a rugat să nu le ating și din care pe parcursul călătoriei a scos tot soiul de minunății. Niște undițe legate fedeleș stăteau întinse între canapelele mașinii, fiind prea lungi pentru portbagaj, alte câteva desage atât de îndesate că luaseră niște forme ciudate ocupau aproape toată canapeaua din spate, iar Papi cu trupul lui mititel și adus de spate stătea mândru și nerăbdător pe scaunul din dreapta în timp ce eu mă întrebam dacă nu cumva golise toată coliba și când fuseseră atâtea lucruri în coliba lui că doar mai mereu îmi păruse goală, dacă mai avea de gând să se întoarcă acasă, căci părea că își luase bagaje să-i ajungă până foarte departe...

-Hai, copile, ce stai pe gânduri, dă-i bătaie, avem drum lung de făcut!

-Gata, Papi, sunt gata de drum.

Am plecat fără să-mi mai pun și alte întrebări, căci în fond nu voiam decât să-i fac o bucurie, nu-mi păsa de nimic altceva.

Drumul era o încântare, păduri, poiene, lăstărișuri, tot felul de cărări pe care eu singur în veci n-aș fi știut încotro s-o apuc, verde în orice direcție priveai și un miros umed de lemn și frunze. Mi-am dat seama că nu mai făcuse drumul de mult timp, căci șovăia în îndrumări, fiind gata să rătăcească direcția de multe ori. Îl vedeam cu coada ochiului cât era de entuziasmat și emoționat și-mi era de ajuns, puțin îmi păsa dacă ne rătăceam.

Plecaserăm cu noaptea în cap, când încă nu se luminase de ziuă, învățasem deja de la Papi că nu există pescar serios care să ajungă lângă apă după ce s-a luminat de ziuă, că pescuitul se pornește din noapte și când soarele a ajuns deja sus pe cer s-a cam terminat ziua de pescuit, însă noi plecaserăm la drum atât de devreme și pentru că aveam mult de mers, Papi aprecia că abia pe seară vom fi la destinație.

-E drum lung și dificil, copile, plus că eu sunt bătrân și va trebui să ne tot oprim să îmi mai dezmorțesc picioarele, dar trebuie să ajungem pe lumină ca să punem tabăra. Nu e chiar simplu de găsit un loc bun pentru tabără.

A trebuit să oprim mult mai des decât am crezut. Bietul Papi avea tot felul de neplăceri cu bătrânețea și abia acum îmi dădeam seama că niciodată nu se văitase de nimic, de aceea eu nici nu prea băgasem de seamă cât e de fragil. De câteva ori am pretins că și eu am nevoie să ne oprim și mi-a mulțumit din ochi, în felul lui discret, pentru delicatețea mea. Mi-am dat repede seama că trebuie să fiu foarte atent la semnele de neputință pe care le dădea trupul lui, ca să-l ajut și să-l scutesc de rușinea de-a se văita. Picioarele îi amorțeau foarte tare de la genunchi în jos astfel încât involuntar începea să se frece ca să pună în mișcare sângele înțepenit în vene. Palma lui aspră frecând gambele cu pielea subțiată de bătrânețe scotea un foșnet uscat. Opream imediat, îl ajutam să coboare și ne plimbam un pic până sângele obosit găsea din nou puterea de-a urca în vene. De fiecare dată se autoironiza:

-Ciolanele astea ale mele îmi dau impresia că au murit înaintea mea.

Într-una dintre desage avea o sticluță cu un alcool tare, mirosind a dezinfectant, pe care îl folosea cu zgârcenie pentru a-și frecționa gambele.

-Nu că mi-ar folosi cu adevărat, mai degrabă sper să mă amețească mirosul și să mă ia somnul să uit de picioare, îmi spunea zâmbind resemnat.

O altă neplăcere mare i-o aducea vezica. Îmi spusese o dată un prieten chirurg că orice bărbat care trăiește destul ajunge să își opereze prostata. Îmi dădeam seama că bietul Papi se lupta cu umilința asta și de câte ori începea să se foiască ușor pe scaun, opream imediat sub pretext că am băut cam multă apă și am un metabolism păcătos.

Nu fusesem până atunci niciodată atât de aproape de bătrânețe ca să îi pot observa așa de bine chinul. Mă înspăimânta fragilitatea lui Papi și mai ales mă înspăimânta neputința mea de-al ajuta. Nu știam cum să procedez mai bine ca să îl ajut fără a scoate în evidență nevoile lui, voiam să se poată bucura de aventura asta, pe care atât și-o dorise, fără a fi încontinuu jenat că nu mai poate face față, că trupul lui îl trădează. Eram și speriat să nu intervină ceva, vreun accident cât de mic care să ne facă să renunțăm la călătorie, fapt care ar fi fost o tragedie pentru el. L-ar fi distrus întoarcerea din drum. Așa că îl tot pândeam cu coada ochiului atent la orice oftat, la orice gest, încercând în același timp să mă arăt cât mai relaxat ca să-l scutesc de rușinea de-a se tot scuza.

-Te cam necăjesc, copile. Trupul ăsta prăpădit mă face de râs.

-Dar de unde, Papi. De când n-am mai avut eu ocazia să fac așa o excursie, aș vrea să mă bucur de ea pe îndelete, pădurea e superbă, mi-ar fi necaz să ne grăbim, să nu apuc să văd mare lucru.

Mi-a zâmbit mulțumindu-mi din privire.

-Ce-ai zice tu, dragule, dacă ne-am opri să luăm o gustare și un ceai?

-Ar fi grozav, Papi, am și uitat să mâncăm înainte de plecare.

-Atunci, fii atent că în curând ajungem la o poieniță. Părăsești drumul fără frică și cauți pe stânga un pârâiaș, îl găsești imediat ce intri puțin în pădure. Acolo oprim că avem nevoie și de apă proaspătă.

Zis și făcut. În scurt timp am identificat pârâiașul ascuns de după poieniță și am oprit pentru o pauză ceva mai lungă. L-am lăsat pe Papi să scormone în desagii lui, căci nici în ruptul capului nu m-a lăsat să-l ajut și m-am gândit că ar fi bine să umplu bidoanele cu apă în timp ce el pregătește picnicul.

Unul dintre cele mai reușite colțuri ale acestei lumi, este un pârâiaș de munte, peste care te apleci să bei apă rece și cristalină, în timp ce asculți foșnetul pădurii.

Privești prin apa repede cum stau pietrele nepăsătoare măsurând eternitatea și dacă aștepți suficient privind așa, înțelegi deșertăciunea tuturor ambițiilor noastre.

-Stai! Vino înapoi! Nu fugii! Pune mâna pe el! Nu-l lăsa să scape!

Mi-a sărit inima din piept și în stomac mi-a explodat o petardă, am țâșnit de lângă apă și din două salturi eram la mașină. L-am văzut pe Papi fugind cu greutate înspre adâncul pădurii și m-am luat imediat după el. L-am prins din urmă într-o secundă și am apucat să înțeleg că fugărea o vietate.

-Ce-i, Papi? Ce s-a întâmplat? am strigat panicat.

-Fugi după el! Prinde-l! Nu-l lăsa să-ți scape!

De-abia mai respira.

-Lasă-mă pe mine și prinde-l!

Nu-l mai văzusem niciodată așa de agitat pe Papi și atât de categoric în poruncă. Însă n-am avut timp să mă gândesc atunci la toate astea, căci am țâșnit fără să stau pe gânduri în urmărirea vietății. Și am alergat, nu glumă, până am pus mâna pe ea. Mi-am agățat hainele prin cioturi de copaci, m-am zgâriat peste tot, mi-am pierdut șapca și cu ultimele puteri adunate am sărit culcând prada la pământ. A încercat un pic să se zbată, dar nu mai avea putere, însă nici eu nu mai aveam suflu în piept, de-abia o țineam și m-am speriat ca de dracul când am auzit un glas de copil smiorcăindu-se din ghemotocul cald, umed și aspru ce-l doborâsem la pământ.

-Ho, că vă dau înapoi ce-am luat! Vă dau înapoi!

Doar că n-am țipat când l-am azvârlit din brațe și am sărit în picioare. S-a ridicat și am văzut un trup mititel învelit în câteva zdrențe ude. Două mânuțe slăbănoage încercau să curețe de noroi ceea ce ar fi putut fi chipul. Abia atunci am deslușit mai bine imaginea și am înțeles că în claia de fuioare cârlionțate și pline de frunze se ascundeau ochii cei mai negri și mai adânci pe care-i văzusem vreodată.

-Drace! De unde-ai apărut?

-Dar aveați destulă mâncare, ce atâta necaz că am luat și eu un pic? se smiorcăia în continuare, ștergându-și mucii cu mâna.

-De unde-ai apărut?

-Dar ce, e pădurea voastră?

Mi-am dat seama că hoțomanul furase din desagii lui Papi și acum mă pândea cu coada ochiului printre șuvițele sălbatice ca să găsească momentul când s-o șteargă iar. Am pus mâna pe el și l-am luat pe sus. Era atât de slab de parcă nu avea greutate, dar s-a zbătut cu eroism, a mușcat, a zgâriat și a luat și câteva palme la fund.

Papi a răsuflat ușurat imediat ce ne-a văzut. Îi luceau ochii de bucurie și se agita în jurul nostru ca la un mare eveniment.

-Vai, copile, nici nu știi cât mă bucur că ai pus mâna pe el. Ai grijă să nu-ți scape hoțomanul ăsta mic. Bagă-l în mașină să nu poată fugii.

-Poate i-o fi fost foame, Papi, nu-l vezi cum arată? Nici n-a apucat să înfulece ce-a șterpelit. Mi-e cam milă să-l pedepsesc.

-Bagă-l în mașină cum îți spun și îți explic după aceea.

N-am mai insistat să-l contrazic și am zvârlit vietatea jegoasă în mașină, blocând portierele. Însă așa un tărăboi s-a pornit să facă încercând să iasă, că mi-a fost teamă că rupe volanul sau schimbătorul de viteze și rămânem pe jos în mijlocul pădurii. Așa că a trebuit să-l scot afară de urechi.

-Nu cumva să-l scapi, băiete, că nu-l mai prindem, se agita Papi în jurul nostru.

Tot el a venit cu ideea să-l legăm de mâini și de picioare cu o sfoară de la desage și să-l băgăm iar în mașină. Eu eram gata să-l leg și la gură, într-atât urla, dar nu m-a lăsat Papi.

-Lasă-l, că obosește până la urmă și tace.

-Ce vrei, Papi, să faci cu el?

-Deocamdată vreau să punem masa că mi-a dărâmat haimanaua asta ceainicul și n-am mai apucat să fac nimic.

L-am ajutat să întindă păturica pe care urma să mâncăm și s-a apucat să aprindă iar focul pentru ceai. Una dintre minunile pe care le adusese Papi în desagii lui misterioși era o instalație simplă de fiert ceai sau cafea. Pe o bucată pătrată și groasă de lemn, lată cam de două palme, potrivise în mijloc o conservă veche de pește, prinsă între patru cuie bătute în lemn. În conservă turna puțin alcool și îi dădea foc. Cuiele erau bătute în mod egal în lemn, astfel încât pe ele așezai ceainicul în echilibru, sub care ardea o flacără albastră.

El așezase frumos pe păturică pâinea, măslinele și paharele de ceai, cu zahărul cubulețe așteptând grațios pe-o frunză.

-Acum scoate și haimanaua aia să mănânce cu noi, te rog. Numai să nu scape!

Nu era nici un pericol, căci de data asta foamea a avut prioritate în fața libertății. Mânca de frica morții și era gata să se opărească și cu ceaiul. Mă uitam la coama incredibilă de păr care-i trecea de umeri, atârnând în ciorchini în care se uscase noroiul și mă întrebam de când o fi așa, haihui prin pădure. Cum ajunsese atât de departe de plaja unde-l văzusem prima dată, fugărit de-un câine? Era atât de slab că pielea îi părea transparentă pe oasele mici și mă temeam că pe sub piele i-aș putea vedea direct măslinele înfulecate mai mult întregi. Avea părul așa de creț că părea un copil cu cap de jucărie. Mă uitam fascinat la ochii lui enormi, două oceane negre.

Când am terminat de mâncat ar mai fi vrut, bineînțeles, dar Papi i-a explicat că aveam de făcut o călătorie lungă și deocamdată mâncasem suficient. M-a rugat să-l bag la loc în mașină și să mă întorc să discutăm un pic.

Mi-era clar că ceva nu e în regulă, dar nu prea înțelegeam bine ce.

-Te rog din suflet, copile, nu te supăra pe-un biet bătrân ramolit dacă te roagă să-i faci o mare favoare.

-Spune, Papi, orice pentru tine!-Copilul ăsta trebuie să meargă cu noi...

-Doamne ferește, ce să caute cu noi? l-am întrerupt șocat de ce auzeam.

-Stai, ascultă, nu te grăbi. Știu cât de mult îți cer, însă tu nu știi ce-i cu copilul ăsta. Îl caut demult, l-am mai prins o dată, dar a fugit, credeam că nu-l voi mai găsi și nu știam cum să fac mai bine, sunt prea bătrân pentru astfel de lucruri. Am cunoscut-o pe mama lui, e singur pe lume, fără stăpân și fără părinți. Își poartă singur de grijă și numai Dumnezeu știe cum de-a scăpat teafăr până acum. E sălbatic și speriat. Am promis că îl voi ajuta, însă n-a fost chip să-l prind. Te rog din suflet, ajută-mă și primește-l cu noi. Nu o să uit favoarea asta mare.

Mă uitam la Papi cum îi joacă ochii în lacrimi și își frământă mâinile, am lăsat privirea în jos și am acceptat supus.

-Orice pentru tine, Papi.

* * *

Așa că am plecat mai departe la drum, eu îmbufnat, Papi îngrijorat și Rai zbătându-se ca un turbat, însă legat fedeleș și așezat între desage pe canapeaua din spate.

Îmi pierise tot cheful. Îl vedeam pe Papi cum se uită într-una peste umăr, îngrijorat pentru copil și nu înțelegeam ce legătură poate avea un bătrân singuratic și sărac lipit cu un copil orfan și sălbatic. Puștiul între timp obosise, așa cum prognosticase Papi și părea că doarme, ori poate doar stătea cu ochii închiși pândind un moment mai favorabil pentru el. Ultimul lucru la care m-aș fi gândit era să mai apară cineva în excursia asta. Îmi strica toată bucuria .

-Papi, te rog, nu mi-o lua în nume de rău, dar cred că nu putem ține copilul ăsta forțat cu noi, mă simt de parcă l-am fi răpit. Și, apoi, tot o sa fugă până la urmă.

-Și eu mă tem de asta, nu știu cum să fac mai bine.

A tăcut un timp, frământându-și mâinile și apoi s-a întors către mine:

-Te rog din suflet, copile, încearcă tu să-l convingi să nu mai fugă de lângă noi.

-Doamne ferește, Papi! Dar nici nu-l cunosc...

-E un copil amărât, nu are pe nimeni, nici nu știam precis dacă mai trăiește. Dacă îl lăsăm să plece ce se alege de el?

-Și noi ce să facem cu el?

Mi-am dat seama cât de sec și de rece suna ce-am zis și aș fi vrut s-o mai îndulcesc puțin, însă n-am găsit nimic de spus.

-Of, Doamne, dacă aș fi un pic mai tânăr...

Înțelegeam că e ceva mai mult decât îmi spune și eram aproape gata să-l întreb fățiș adevărul acestei întâmplări, însă am ezitat încă o dată. Așa cum am mai spus, era între noi un echilibru de prietenie în care încrederea deplină venise de la sine, nealterată de curiozități sau confidențe inutile, superficiale. Am ezitat întrebându-mă dacă s-ar fi schimbat în ochii mei cu ceva greutatea rugăminții lui Papi, aflând ceea ce eram curios să aflu.

-Nu-l putem ajuta decât convingându-l să rămână de bunăvoie cu noi...

S-a întors brusc către mine cu ochi înlăcrimați în care jucau apele unei recunoștințe ce m-au tulburat într-atât încât am întors capul, martor intimidat al

unui profund moment uman .

-Ceea ce vei face pentru copilul ăsta vei face pentru tine, mi-a spus.

N-am îndrăznit atunci să mai întreb nimic și nici după aceea, însă cuvintele acelea m-au urmărit apoi încontinuu și am înțeles de nenumărate ori ce a vrut Papi să spună. "Premoniția vine cu vârsta" îmi spusese o altă dată și, tot așa, mă gândisem încontinuu la cuvintele lui. Am înțeles tot ce a vrut să-mi spună și n-am uitat niciodată.

* * *

La următorul popas, despre care Papi a spus că va fi ultimul, căci nu mai era mult până la locul în care dorea să ajungă, am stabilit amândoi să dezlegăm copilul și să încercăm să discutăm cu el.

În cercul meu de prieteni eram cunoscut ca un tip cu putere de convingere, dar nu aveam nici un pic de experiență în psihologia copilului. Singurii copii pe care îi cunoșteam ca adult erau ai prietenilor mei, căci nu aveam nici frați, nici veri de la care să fi avut nepoți și nu eram deloc acomodat cu compania copiilor pentru mai mult de cinci minute, atât cât să le dau dulciurile cuvenite atunci când făceam o vizită într-o casă în care existau copii. Bineînțeles știam din poveștile prietenilor care erau părinți despre încercările lor, dar eu personal nu aveam experiență cu copiii și nici nu mă atrăsese vreodată ideea de a deveni părinte. Așa că eram complet debusolat în ce privește stratagema ce aș fi putut-o folosi cu acest copil orfan și pe jumătate sălbatic, iar faptul că ne încurca călătoria îmi dădea o stare de iritare ce încercam fără prea mult succes s-o țin în frâu din jenă față de Papi.

Și, iată-ne, doi bărbați nepricepuți, încercând să facă față unui copil într-o situație total nepotrivită pentru fiecare dintre noi. L-am coborât în brațe din mașină și l-am dezlegat parțial, precaut să nu fugă, motiv pentru care am mai avut parte de câteva zgârieturi și mușcături. Papi alături de mine își freca mâinile și se învârtea în jurul nostru într-o stare de agitație care mă speria și mai tare decât o făcuse deja. Am considerat că ar fi foarte isteț din partea mea dacă mi-aș începe negocierile de pace cu o bucată de pâine în mână și cu câteva măsline, mizând pe foamea ce știam că nu și-o potolise pe deplin la primul popas. Am început să-i explic de ce credem că ar fi mai bine pentru el să rămână cu noi, evitând să precizez pentru cât timp ca să nu-l sperii, dar și pentru că nici mie nu-mi era prea clar, am continuat momindu-l cu presupuse aventuri ce le-ar putea trăi cu noi la acest drum și câteva alte jalnice argumente ce am putut găsi la îndemână. La început m-a contrazis la fiecare cuvânt, negând pur și simplu orice spuneam.

Se auzea din gura lui aproape un „nu” continuu. Am încercat să ignor faptul enervant că vorbea odată cu mine și am continuat să încropesc argumente și să-i vorbesc ca unui adult. De câteva ori a îndrăznit să țipe că nu poate fi păcălit, ne-a făcut mincinoși pe amândoi, a și bolborosit câteva înjurături, însă cu voce mai joasă, probabil nu-i mersese prea bine altă dată cu astfel de replici. Eu am continuat să-i explic avantajele asocierii cu noi, mai mult dibuind decât coerent. Până la urmă m-am trezit vorbind singur, căci se hotărâse să tacă încăpățânat cu spatele la noi, semn clar că puteam vorbi până mor că tot degeaba o făceam. Eram teribil de nervos și din pricina obrăzniciei lui și din pricina eșecului meu. Dar trebuie să recunosc că m-a impresionat și amuzat în același timp felul curajos și încăpățânat în care și-a apărat libertatea și abilitatea cu care și-a programat armistițiul. De câteva ori am rămas fără replică, unul dintre momente a fost când i-am adus ca argument faptul că ar avea permanent ce să mănânce:

-Dar, ce, voi credeți că mie mi-e foame tot timpul?

Eu gândeam logic și practic ca un adult, însă descopeream că asta nu se potrivea deloc cu sistemul de gândire al unui copil. Și cu cât căutam mai tare un argument cu care să-l domin, cu atât scăpam mai mult din mână conducerea negocierilor. Trebuie să mărturisesc că nici Papi nu era mai priceput decât mine și asta m-a făcut să mă gândesc că probabil nici el nu avea prea multă experiență cu copiii, amândoi eram incapabili să convingem sălbăticiunea aia mică să ni se alăture de bunăvoie. Singura diferență dintre noi doi era că vocea lui Papi suna blând și trist când îi vorbea, iar a mea, oricât încercam s-o îndulcesc, tot rece și seacă se auzea. Mi-am dat seama că nu poți minți un copil în ce privește sentimentele pe care ți le insuflă prezența lui. Până la urmă ajunsesem și eu și Papi să ne uităm unul la altul fără să mai scoatem o vorbă, căci epuizasem tot ce putusem gândi că l-ar convinge. Copilul se ținea deoparte încăpățânat să tacă și să ne trateze cu spatele, neavând nici o intenție de a ne da un credit cât de mic. Era un eșec clar. Pur și simplu nu știam ce să mai fac.

Nu am înțeles de ce s-a hotărât să rupă tăcerea, probabil că nu eram în stare să înțeleg nimic din mecanismul minții unui copil. Minunea a venit când nimeni n-o mai aștepta:

-Merg cu voi, dar dacă nu-mi place fug imediat. Nu mă mai legați, stau în mașină în față, mănânc cât vreau eu și nu mă atingeți!

Așa ne-a poruncit și noi ne-am grăbit să acceptăm fericiți, am fi acceptat orice. Îmi dădeam seama că fusese atât de abil încât să întoarcă situația total în favoarea lui, făcând-o instinctiv, evident, însă nu era un merit mai mic. Nu mai

conta, eram mulțumit cu orice, numai să pot să-l dezleg fără să trebuiască să-l alerg iar și s-o luăm de la capăt cu tot ridicolul situației.

Am plecat a doua oară la drum, dar de data asta am făcut-o așa cum trebuia. Eu ușurat că nu l-am dezamăgit pe Papi, deși nu aveam deloc senzația că ar fi fost meritul meu, Papi fericit că scăpasem cu bine din încurcătură și Rai alături de mine iscodind curios comenzile mașinii, foarte încordat și pândind orice mișcare a noastră. Amândoi eram îngrijorați în ce privește copilul, însă niciunul nu o lăsa să se vadă. Papi stătea în spate între desage, tăcut, intervenind doar rar cu indicații asupra drumului, iar eu simțeam până în stomac îngrijorarea lui.

Am mai mers câteva ore și deja începusem să mă tem că înserarea ne va prinde înainte de destinație, când Papi m-a anunțat entuziasmat:

-Gata, copile, părăsește drumul pădurii și ia-o la dreapta. Nu-ți fie teamă, după copacii ăștia imediat vei găsi un pârâu, mergi în aval pe lângă el, terenul e puțin accidentat dar nu ne vom împotmoli. În scurt timp ți se va deschide în față o poiană. Ăla e locul!

A fost exact cum a spus. M-am putut strecura printre copaci și nici nu m-am împotmolit pe marginea pârâului, deși terenul era reavăn și plin de bolovani. Însă poiana n-o puteai zări nici de la câțiva metri distanță de ea, dacă nu știai precis unde s-o cauți. Natura țesuse în jurul ei o densitate de verdeață care o ascundea ca un zid protector. Am urmat îndemnul lui Papi și, pur și simplu, am trecut prin bălării, puieți și tufișuri, spărgând bariera de verdeață, neștiind ce mă aștepta dincolo de ea. Era paradisul. Am rămas înmărmurit. O întindere mare de iarbă înaltă și flori, înconjurată perfect de ziduri verzi așezate în semicerc față de o cascadă înaltă de câțiva metri. Eram uluit, pătrunsesem într-o altă lume unde nu era decât splendoarea naturii și noi. Până și copilul era impresionat, ochii negri i se roteau jur împrejur măsurând minunăția.

-Ei, v-am zis eu, copii? Aici o să petrecem noi de minune, o să prindem cei mai grozavi pești și o să mă pomeniți și când nu voi mai fi pentru călătoria asta. Gata, hai jos din mașină, să punem tabăra până nu se întunecă de tot.

Am coborât și eu și copilul, încă buimaci de perfecțiunea locului, călcând cu milă prin marea de iarbă. Totul era perfect, îți era frică să nu strivești cu pasul vreun detaliu cât de mic al acelui grandios paradis. Mii cu culori ne înconjurau în chip de petale. Apa cobora năvalnică și perpetuă de pe stânci, așezându-se liniștită într-un lac numai bun de scăldat. Se auzeau păsările nestingherite ca singurii locuitori și cascada plină de forță, dominanta întregului peisaj. Locul prin care pătrunsesem brutal cu mașina părea opera unor criminali.

După ce și-a îndreptat spatele, Papi a preluat imediat conducerea, organizându-ne și dându-ne sarcini. Pe mine m-a trimis să caut lemne uscate cu care să aprindem focul și buturugi cu care să-l menținem viu peste noapte, Rai a primit însărcinarea de a aduce de lângă apă pietre măricele, dar potrivite cu statura lui, iar el s-a ocupat de desagii din care a scos tot felul de cârpe, pături vechi, sfori și bucăți mari de plastic, pe lângă alte obiecte ce nu le-aș putea numi, într-atât erau de vechi și desperecheate.

-Hai, copii, nu stați, mișcați-vă repede, căci îndată vine noaptea și ne prinde descoperiți.

M-am desprins cu greu din vraja în care mă prinsese paradisul din jur și am incept să iscodesc peretele înconjurător, printre tufișuri și lăstăriș, adunând cât mai multe lemne subțiri, uscate, conform îndrumărilor, apoi am pătruns înapoi în pădure prin spărtura criminală pe care o făcusem cu mașina și am adus și câteva lemne groase, trântind toată prada la picioarele lui Papi care meșterea de zor la ceva ce nu înțelegeam încă ce ar putea fi.

-Nu-i rău, copile, ce-ai adus, dar e cam a patra parte din ce avem nevoie pentru noaptea asta. Fii bun și caută de adună repede altele, căci în curând n-o să mai vezi nimic. Dar mai întâi de toate, ia toporișca asta și croiește-mi trei pârghii lungi. Caută un copac cu ramuri drepte, să fie groase cam cât pumnul, două cam de un metru lungime fiecare și unul cam de doi metri.

Am încercat să execut cât mai repede porunca și apoi a trebuit să aduc și pietre de lângă apă, căci copilul nici gând nu avea să se supună și amândurora ne era frică să insistăm, ultimul lucru care ne-ar fi lipsit era să mai alergăm după el. Amurgul cobora cu repeziciune.

-Fugi, copile, la cascadă și umple bidoanele astea cu apă. Ai grijă că pietrele sunt înșelătoare .

De aproape cascada era și mai impetuoasă. Pentru câteva minute am uitat de îndemnul lui Papi de-a mă grăbi și am rămas privind fără gânduri apa cristalină și jocul de stropi pe care îl crea împreună cu stânca.

Până m-am întors eu cu apa, Papi aproape că terminase de întins cortul. Era cea mai jalnică improvizație pe care o văzusem în viața mea. Crengile drepte și lungi pe care mi le ceruse le folosise ca axe și cred că erau singurele materiale noi ce alcătuiau acel adăpost, restul erau pături, cârpe, bucăți de ambalaje din plastic, toate niște vechituri cu istorie repetată în același scop și în altele. Peste toate trona o mare bucată de cauciuc subțire ce am bănuit că fusese cândva fundul unei bărci

gonflabile, dar nu puteam fi sigur. Un val uriaș de duioșie m-a cuprins și am mărturisit cinstit:

-Papi, e cel mai grozav adăpost pe care l-am văzut vreodată!

-Dar de unde, copile, e vai de capul lui, însă nici nu ne trebuie mai mult, ne ferește de ploaie și începem toți trei.

A trebuit să-l ajut să aprindă focul, deși ar fi vrut să facă și asta tot singur, dar deja lumina amurgului îi necăjea ochii bătrâni. A reușit să mă surprindă din nou scoțând din desage un tuci mare și foarte încercat la vremea lui, pe care l-a așezat deasupra focului pe pirostrii.

-Într-o oră e gata masa, m-a anunțat solemn.

Am înțeles imediat că ar vrea să fie lăsat singur și bucuros m-am îndreptat către lac. Uitasem de Rai, nu eram deloc acomodat să port de grijă unui copil. L-am strigat, însă n-am primit răspuns și chiar am avut câteva momente de panică căci nu-l vedeam nicăieri. Era la cascadă și nici nu s-a uitat către mine când am apărut. Mi-a fost clar că începuse un joc de-a personalitatea, ce avea să-mi cauzeze mulți nervi pe care urma să-i țin în frâu de dragul lui Papi. Mi-am propus pentru început să-l ignor și eu, așa că m-am aruncat în apă și am uitat de toate.

Am plutit, am înotat fără grabă, am lăsat apa să-mi picure în vene o lene dulce și binefăcătoare. Am refuzat orice gând, concentrându-mă doar asupra plăcerii pe care apa o dădea trupului meu. În scurt timp luna a apărut pe cer și l-am auzit pe Papi voios:

-Gata, copii, vă aștept cu masa!

Primul a ajuns Rai, căruia îi luceau ochii de foame. Un foc strașnic lumina poiana și apropiindu-mă am mulțumit divinității pentru desfătarea pe care mi-o dădea acel moment. Papi întinsese pătura lui cea mai bună, așezase niște castroane care nu semănau măcar două între ele, aveam pâine, măsline, supa fierbinte din tuci și privirea cea mai paternă și mai duioasă asupra noastră.

-Hai, copii, că-i bună supa, numai să nu vă opăriți.

-Vai, Papi, cum ai reușit așa o minune?

-Păi ce, crezi că eu m-am născut ieri? mi-a răspuns în cea mai bună dispoziție.

Totul era cu adevărat minunat, cu nimic viața nu mi s-ar fi putut părea mai bună decât era în momentul acela, nimic mai mult nu aveam de cerut. Copilul a

reușit să se oprească de câteva ori, însă nu era nimic de făcut în privința asta. Mânca de frica morții și niciunul n-am îndrăznit să-l oprim, doar făcea parte din târg să mănânce cât vrea. Și a mâncat până ce burta i s-a umflat ca un balon și pentru prima dată am văzut că-i dispăruse din ochi o lumină de panică ce-o avusese permanent.

Am mai zăbovit cu Papi lângă foc cu ochii la stele, discutând cu voce joasă căci Rai adormise secerat imediat după masă, punând la cale planul de pescuit pentru a doua zi. Urma să ne trezim în zori și am decis să ne culcăm devreme, ne resimțeam amândoi după drumul lung pe care îl făcusem și după emoțiile prin care ne trecuse copilul. Am vrut să-l iau în brațe și să-l duc în cort fără să-l trezesc, dar nu am apucat să-l ating că a și sărit ca ars:

-A fost vorba că nu mă atingeți! Eu dorm în mașină!

În primul moment m-am enervat brusc, dar mi-am dat seama că era mai bine așa, mai sigur pentru toți și l-am lăsat în pace privindu-l din urmă cum se face stăpân pe rabla mea. I-am urat noapte bună amândoi dar nu ne-a răspuns niciunuia.

-Tu du-te de te culcă, copile, m-a îndemnat Papi, eu mai zăbovesc un pic să strâng pe aici.

-Lăsăm focul aprins?

-Nu-ți fă griji, știu ce-i de făcut.

Privindu-l cum organizează lucrurile împrăștiate prin jurul focului m-a cuprins o stare de bine asemănătoare cu starea de seninătate a copilăriei, când lipsa responsabilităților și protecția adulților ne dau libertatea de a iubi viața necondiționat. Mă gândeam că, în afară de timpul copilăriei, n-am trăit cu aceeași patimă decât când am iubit. Iar seninătatea aceea inconștientă față de orice ar putea fi viața pentru mine am reîntâlnit-o doar iubind. Inocența, acel sentiment atât de gingaș, se asocia în exclusivitate doar cu copilăria și cu iubirea. Tot ce trăisem în rest îmi părea acum obositor, dureros sau vulgar.

Am intrat în cort și în lumina difuză pe care o arunca focul am văzut că Papi așezase o pătură aspră peste un pat de frunze moi. Am zâmbit și am oftat cu sufletul plutind printre amintiri. Am adormit repede și adânc.

* * *

M-am deșteptat abia când Papi mă scutura ușor de umăr:

-Hai, copile, că-i totul pregătit. Avem tot ce ne trebuie pentru pescuit. Hai să vedem dacă-s mai vicleni ca noi peștii de aici.

Noaptea începuse să-și piardă puterea. Papi pregătise doi rucsaci și două legături de undițe. Mă întrebam cum de reușise să se miște atât de încet, încât să nu aud nimic. În mașină copilul dormea dus.

-Hai că râd peștii de noi dacă ajungem la ei pe lumină. Trebuie să ducem barca pe lac.

Abia atunci am văzut că avea până și barca pregătită. Era o veche barcă gonflabilă cu două vâsle mici de lemn. Se anunța o zi superbă.

* * *

A fost probabil perioada cea mai senină pe care am trăit-o ca adult. Nu făceam altceva decât să pescuim toată ziua, ori să înotăm. Seara făceam focul și devoram prada de peste zi, Papi fiind responsabil cu gătitul. Reușea să ne uimească în fiecare zi cu altă aromă, culegea fel și fel de frunze, ierburi, semințe, astfel încât nu mâncam de două ori pește cu același gust. Tot el hotăra dacă pescuiam pe lac sau nu, deseori îl dureau picioarele și prefera să lăsăm barca liberă pe lac, el cu ochii pe firul undiței, eu cu ochii pe cer căutând să-mi amintesc mai bine cartea ce i-o povesteam. Câteodată, când se simțea mai în putere, ne cățăram pe stâncile din jurul cascadei ca să ajungem sus și să ne afundăm într-o altă pădure unde mergeam în aval pe firul apei ce alimenta cascada căutând peștii cu spinarea lucioasă care stăteau ascunși sub bolovani.

Toate încercările mele au fost zadarnice, bineînțeles. N-a fost chip să pun mâna pe nici un pește, toți s-au dovedit mai vicleni și mai rapizi decât mine. În schimb, Papi la vârsta lui reușea să adune o pradă bunicică. Știa să recunoască bolovanii sub care se ascundeau peștii după bulele mici de aer ce ieșeau arar la suprafață și pe care eu niciodată nu le observam, apoi se apleca ținând cont de poziția soarelui, astfel încât să nu-i vadă peștele umbra, băga mâna în apă aproape de bolovan și aștepta până ce carnea avea aceeași temperatură cu a apei și abia apoi dintr-o mișcare fulgerătoare scotea la suprafață un pește zbătându-se iar el râdea fericit:

-L-am prins! Hai cu el în sac!

Până și Rai reușea să prindă pești cu mâna, așa mic și slăbănog cum era, însă venea rar cu noi. Încercam în fiecare zi să ni-l alăturăm, dar nu aveam prea mult

succes. Noaptea era stăpân în mașină iar ziua prefera să hoinărească mai mult singur și dacă venea după noi, se ținea deoparte, dându-ne de înțeles că nu-l distrează prea mult compania noastră. Însă nu rata niciodată masa, chiar dacă era demult dispărut din raza noastră vizuală, apărea ca din senin imediat ce era masa gata. În barcă nu a fost chip să-l convingem să se urce, nu-i era teamă de adâncimea apei, căci știa să înoate, era încă prea devreme și nu avea încredere să stea atât de aproape de noi. Așa cum fusese stabilit, nimeni nu-l atingea.

La prânz lăsam sculele de pescuit deoparte căci peștii se ascundeau de căldură și pentru mine era un moment numai bun de înotat, iar pentru Papi o ocazie să tragă un pui de somn la umbră. După-amiază nu pescuiam niciodată, aflasem că doar amatorii fac așa o greșeală, aveau și peștii drepturile lor și oricum nu era nevoie să ne lăcomim. Seara rămâneam lângă foc sorbind din ceaiul fierbinte și așteptând să se umple cerul de stele.

În fiecare zi Papi reușea să mai îmblânzească copilul câte puțin. Era atât de blând, de modest și de generos încât dezarma toate pornirile agresive ale micii sălbăticiuni. Cu dragoste și cu răbdare micșora în fiecare zi distanța dintre copil și noi. Și îmi părea că într-un mod extrem de delicat și de subtil ne împinge unul către altul, dar nici n-aș fi putut spune precis ce anume mă făcea să am senzația asta.

Nu știu cât am stat acolo în compania lor căci niciunul dintre noi nu avea vreun instrument de măsurat timpul și nimeni nu se grăbea. De ce-ar fi fost curios să știe ce zi e, un om bătrân ca Papi sau un copil fără rost ca Rai? Cât despre mine, trăiam fiecare zi ca și când nu aveam vârstă, fără trecut, fără viitor. Rămăsesem suspendat într-o stare de echilibru a suferinței și reușeam să mă gândesc la cea pe care o iubeam ca la un personaj dintr-o poveste ce-mi plăcuse mult, prea mult, ca și când nu fusese niciodată o ființă reală în fața ochilor mei, ci doar mă amăgise în vis, o nălucă.

După ceva timp, aproape de fiecare dată când împingeam barca pe lac, trebuia să așteptăm copilul care alerga de pe unde fusese hoinar, strigând să nu plecăm fără el. Începuse să prindă gustul poveștilor, chiar mă străduiam să-mi amintesc cărțile cu povești pentru copii și poate aș fi reușit să-i spun mult mai multe povești dacă nu m-ar fi întrerupt încontinuu cu întrebări lămuritoare. Era groaznic de neîncrezător, mai tot timpul dădea din cap și bombănea cum că nu crede în povestea mea. Nu făceam față întrebărilor lui și trebuia să inventez o grămadă de detalii pe care să le adaug poveștilor, iar faptul că la final dădea sceptic din cap îmi strica toată bucuria jocului. Numai Papi cu generozitatea lui imensă mă lăuda invariabil:

-Măi copile, ce povești grozave!

-Dar nu sunt ale mele, Papi. Alții le-au scris.

Iar el continua de fiecare dată ca și când nu m-ar fi auzit:

-Eu te văd scriind mult. O să fie cel mai grozav lucru pe care l-ai făcut vreodată.

Am înțeles câtă putere au dragostea și răbdarea abia în ziua în care l-am găsit pe Papi învățând copilul să se spele. Am fost pur și simplu înduioșat și am preferat să mă țin deoparte, privindu-i dintre copaci, simțind că nu am dreptul să particip la ceva ce e mai presus de mine. Cu palmele lui bătătorite îi spăla părul și avea atâta grijă să nu-l tragă de șuvițele încurcate de parcă ar fi atins mătăsuri regale, iar Rai stătea ca un miel, cu capul plecat, atent la ceva ce Papi îi explica domol, aplecat de spate. Amândoi purtau doar niște pantaloni fără culoare, nu-i văzusem niciodată încălțați, nu știa niciunul să citească, dar nu le trebuia nimic în plus pentru a-mi inspira mai multă umanitate decât o făceau așa cum erau.

Papi se culca ultimul și se trezea primul, astfel încât noi aveam o viață dulce de copii răsfățați. Dimineața ne aștepta cu fructe zemoase și dulci, nici nu știu cum reușea să le culeagă.

-Hai, copii, mâncați-le pe toate că uite ce coapte sunt.

Rai începuse să se țină după Papi ca un cățeluș, copiindu-i toate acțiunile. Chiar l-am surprins încercând să fluiere ca el după păsări. Pe mine încă mă mai înfrunta, însă mult mai rar și renunța imediat ce-l dojenea Papi. Reușisem și eu să mă obișnuiesc cu prezența lui și să nu-l mai văd ca pe-un intrus, până la urmă împărțeam toți trei o pace care-i era suficientă fiecăruia dintre noi.

Nici nu știu cum, în cele din urmă, am ajuns să mă joc cu Rai de parcă aveam amândoi aceeași vârstă, să ne tachinăm reciproc, să ne alergăm, să ne întrecem la sărituri în apă și să găsesc amuzant faptul că se cățăra pe mine de câte ori mă prindea neatent. Papi avea în ochi o scânteie poznașă ce ascundea complice un secret, nu spunea nimic, doar fluiera mulțumit, meșterind câte ceva.

Aș vrea să-mi amintesc mai mult și să-ți povestesc, dar toate vorbele, zâmbetele, sunetele acelor zile s-au topit într-o amintire unică a unor senzații de pace și simplitate. Când privesc într-acolo văd pur și simplu senin.

* * *

Dimineața care întunecă brutal această perlă de memorie începuse ca oricare alta, păsările ne răsfățau întrecându-se în triluri iar noi așteptam leneși pe iarbă să se întoarcă Papi cu fructe. Nu știu cum reușea să se cațere pe stânci ca să ajungă mai sus de cascadă, cum putea să împingă singur barca pe lac, cum ajungea la cele mai coapte fructe de pe ramuri, cum tăia lemne pentru foc, cum zvâcnea trăgând peștele din apă, căci o nenorocită de creangă uscată, ce i s-a pus în drum, l-a culcat la pământ și nu s-a mai ridicat. N-aș vrea să-ți descriu țipătul lui Rai când a fugit către el și nici pământul cum s-a învârtit sub mine aruncându-mi flăcări în creier și gheață în inimă. L-am ridicat ca pe-un copil și nu știam unde să-l așez mai bine, unde să găsesc un loc cu putere de miracol. Gemea și zâmbea și își cerea iertare. Viața își arăta cruzimea și bunătatea în același timp.

-Vai de mine, măi copii, s-au împrăștiat toate fructele. Lasă-mă jos că nu mai pot să respir de durere.

Rai adună fructele plângând:

-Uite, Papi, că nu s-a stricat niciuna. Ia-le tu.

Le așază pe toate lângă el tremurând și în genunchi îl întreabă dacă mai mergem cu barca. Eu nu mai am gust și miros, parcă limba îmi e de hârtie și nu mai pot să înghit. Papi încearcă să se ridice și geme.

-Nu vă speriați, copii, nu-i nimic. Rai, fii bun și adu-mi puțină apă, dar du-te la izvor, te rog.

Copilul fuge și Papi îmi spune:

-Îmi cer iertare, dar nu e timp, oamenii bătrâni sunt foarte fragili. Ajută-mă, te rog și apasă aici în stânga, chiar sub șold, căci n-am putere.

Fac ce-mi cere, mut de parcă nu vorbisem niciodată. Țipă scurt de durere și i se umplu ochii de lacrimi.

-Ruptura e gravă, oasele mele bătrâne nu se vor mai suda. Va fi greu pentru tine, în curând nu te mai pot ajuta.

Îmi prinde mâna și-o strânge delicat și cald.

-Nu uita un lucru: nu-mi trebuie mai mult decât am. La vârsta mea viața e un lucru ușor de lăsat. Am încredere în tine, ai să reușești în orice va fi de făcut.

Rai ajunge în fugă, respirând sacadat.

-Uite, Papi, ți-am adus și-o frunză de mentă cum îți place ție.

Zâmbind mai apucă să-mi spună ferit de copil:

-Tot ce vei face pentru Rai, vei face pentru tine.

Am redescoperit cuvintele abia când Rai îmi spunea a treia oară:

-Cred că Papi a adormit.

* * *

Abia pe seară și-a revenit puțin, a cerut apă și ne-a întrebat dacă am mâncat. Reușisem să-l pun pe-o pătură la umbră și să-l liniștesc pe Rai să nu mai plângă. Apoi nu fusese nimic altceva decât gemete, delir, sudoare, neștiință, gol. Mi-am auzit vocea înainte să apuc să gândesc:

-Papi, va trebui să plecăm, trebuie să te duc la spital.

-Măi, copile, ce loc mai bun decât ăsta poate fi și ce moment mai potrivit? mi-a spus zâmbind.

Nu a ajuns la mine ce-mi spunea, decât mult mai târziu, între timp i-am expus toate raționamentele pentru situații de criză, conforme cu lumea din care veneam. El a zâmbit în tot timpul acesta privind cerul, și-a întors capul către mine ușor și m-a întrerupt, vorbindu-mi într-o altă limbă decât cea a țării în care ne aflam, povestindu-mi despre niște oameni pe care nu-i cunoșteam și care l-au preocupat până târziu în noapte. Nu am putut decât să stau lângă el și să țin copilul în brațe. La un moment dat a adormit liniștit, cu chipul senin, cred că nu mai simțea nici o durere. Abia atunci mi-am dat seama că nu aprinsesem focul, iar ochii se obișnuiseră treptat cu întunericul. M-am ridicat de lângă ei, știam că aveam lemne suficiente, dar a trebuit să chem copilul ca să aprindă vatra, căci eu nu reușeam decât să păstrez o flacără jucăușă pentru câteva secunde. Nu am îndrăznit să-l ridic pe Papi și să-l aduc lângă foc, până nu a dat semne că s-a trezit din nou. A gemut îngrozitor și mi-am dat seama că starea lui se agrava vertiginos, căci nu mai părea a fi conștient de locul în care se afla. Deși deschidea ochii și zâmbea, vorbea într-o limbă pe care n-o mai auzisem în viața mea, aceeași în care cânta doar pentru sine. Din când în când încerca să ridice mâinile către alții, care nu se făceau văzuți. Mă durea spatele de cât stătusem aplecat lângă el și-mi amorțiseră picioarele. M-am întins pe pătură și l-am luat pe Rai în brațe, ca să-l feresc de răcoarea nopții și pe mine de pustiul ce mă înconjura. Copilul adormise cu o cută de îngrijorare pe frunte și s-a ghemuit covrig în brațele mele, imediat ce m-a simțit.

M-am trezit speriat, când l-am auzit pe Papi fluierând ușor. Avea ochii închiși

și zâmbea împăcat. Dimineața își arăta prima geană. I-am pus mâna pe frunte și l-am strigat încet, dar nu m-a auzit, ardea ca focul. Nu știam nici acum ce să fac, însă nu a fost timp prea mult de gândire, căci a început să tremure din ce în ce mai rău, până când și bărbia i se zgâlțâia. Întregul trup i se zvârcolea în haos. Rai a sărit ca ars și a început să tragă de mine plângând, Papi m-a privit fix și a încercat să-mi spună ceva, dar nu avea control asupra gurii și chipul lui căuta chinuit o cale de scăpare. Fără să apuc să gândesc l-am luat în brațe și l-am ținut strâns ca să-l feresc de frigurile acelea cumplite și să-l încurajez disperat:

-Nu te speria, Papi, să nu-ți fie frică. Sunt cu tine și nu te las.

Copilul se ghemuise pe vine și plângea suspinând, fără să-i mai ajungă aerul, în tâmplele mele băteau clopote, iar mâinile mi se încleștaseră luptând cu zvâcnirile ce cutremurau trupul firav al lui Papi, repetând obsedant printre dinții strânși:

-Nu-ți fie frică, Papi, că nu te las.

Când a reușit să-și controleze puțin cuvintele, l-am auzit lucid, luptând printre convulsii:

-Nu-mi e frică, copile. De ce să-mi fie frică?

Cutremurul trupului lui a durat mult și s-a domolit cu greu, lăsându-ne pe noi goliți de cuvinte și pe el într-un somn tulbure. Se luminase de-a binelea de ziuă și în lumina clară am văzut îngrozit cât de slab era și cât de bătrân. Deasupra tâmplei stângi avea o umflătură mare și vânătă și sub pielea ca pergamentul îmi părea că văd zvâcniri. Rai mi-a cerut apă, iar eu am băut-o pe toată, fără să înțeleg ce-mi repetă plângând. Însă mi s-a făcut o milă nesfârșită de el și l-am ridicat în brațe, ținându-l strâns. Când soarele s-a ridicat pe cer Papi era tot cu umbrele lui, șoptind ușor în limba aceea necunoscută și zâmbind împăcat. Rai avea dreptate să aducă crengile cu care să-l ferim de arșiță și l-am ajutat să le așeze mai bine, apoi mi-am căutat țigările, am băut ultimul strop de apă și l-am trimis să umple bidoanele la izvor.

Papi s-a trezit doar seara și, fără să spună un cuvânt, m-a făcut să înțeleg că vrea să se ridice. Cred că-l ustura spatele. Am reușit să-l întorc puțin pe-o parte și să aflu că ar bea un ceai. Cât timp am încercat să aprind mașinăria lui cu alcool și să prepar ceaiul, așa cum văzusem la el, mâinile mi-au tremurat încontinuu și am luat-o de la capăt de câteva ori. I l-am răcit turnându-l dintr-o cană în alta, așa cum făcea el pentru Rai și i-am susținut capul, ajutându-l să soarbă câte puțin. Era calm, deschisese ochii și privea prin mine către un loc unde numai singur avea acces. Parcă se topise peste noapte, oasele îi ieșeau prin piele, ochii se înfundaseră

în orbite, colțurile gurii se lăsaseră și lumina din privire avea o tulburare ce m-a înfiorat. Chipul lui avea o gravitate pe care nu o mai văzusem, mușchii feței îi erau imobili iar ochii vedeau un drum dincolo de această lume. Mi-am ferit privirea, înțelegând că bătrânețea e o stare înfiorător de intimă.

Fără să mă privească, fără să rostească un cuvânt, am înțeles că ar vrea o țigară. I-am aprins una și i-am potrivit-o între buze. N-a putut să tragă decât un fum, dar am înțeles fără cuvinte că vrea să i-o las alături, ca s-o vadă fumegând. Era extrem de slăbit, nu avea putere nici asupra buzelor. A mai rezistat cu capul ridicat și sprijinit de mine doar câteva secunde, apoi a trebuit să-l ajut să se întindă pe spate. A rămas cu ochii fixând cerul, dar nu cred că-l vedea. Toată noaptea a fost agitat, n-a închis un ochi, foindu-se încontinuu, mișcându-și mâinile fără rost în toate direcțiile, încercând să îndoaie genunchii, sucind capul în toate părțile, ca o păpușă stricată. Fără oboseală, l-am ajutat să întindă brațele pe lângă corp, să întoarcă capul drept, să lase genunchii în jos, iar și iar, de o mie de ori de la capăt, încurajându-l tot timpul să se relaxeze, că totul va fi bine și să se odihnească. Nu era conștient de mine și cred că nu simțea nici o durere. Rai adormise ghemuit lângă noi și-l învelisem într-o pătură, ca pe un bebeluș, căci nu mai aveam lemne pentru foc și tremura cu pielea zgribulită. Când s-a luminat de ziuă, Papi a căzut într-un somn adânc, de-mi părea că abia respira, avea umbre negre sub ochi, obrajii i se afundaseră după forma craniului, umflătura de la tâmplă părea că nu mai zvâcnește, dar vânătaia i se întinsese până în spatele urechii, spre ceafă. Piciorul lovit îl ținea într-o poziție stranie, de parcă nu făcea parte din același trup și pe gleznă îi apăruse un hematom uriaș. I-am pus mâna pe frunte, nu mai ardea, l-am învelit, i-am strâns mai bine pătura lui Rai, care suspina în somn și am plecat după lemne.

Am ridicat toporul prima dată cu greutate, dar am lovit cu sete. M-am opintit din nou, era greu toporul și îmi tremurau mâinile, însă am lovit puternic. Așchiile săreau din ce în ce mai multe, nu prea reușeam să lovesc în același loc, așa cum ar fi fost eficient, dar strângeam din dinți și loveam din nou în lemnul care trosnea și crăpa, ridicam toporul deasupra capului, strângeam din dinți și-l coboram cu ură, ridicam și loveam, așchiile îmi săreau în piept, în gură, în ochi, ridicam iar și loveam, auzeam dinții scrâșnind și loveam cu și mai multă ură asupra lemnului. Am ridicat toporul și-am dat până am uitat de ce-l uram și-am dat în continuare pentru că mintea-mi era goală și mâinile urcau și coborau într-o mecanică independentă de mine, oricine trebuie să fi fost eu acela și-am lovit cu toporul până ce în sfârșit o senzație umană a coborât în mine, erau mușchii care urlau de durere și usturimea acută din palme. Am simțit o nevoie urgentă de-a mă scufunda în apă și-am luat-o la fugă spre lac. Era încă răcoare și apa nemișcată ca oglinda. M-am cățărat pe

stânci și am plonjat cu furie, căutând să fac țăndări liniștea nepăsătoare din jur. Am coborât cu ochii deschiși cât de adânc am putut și când am ieșit la suprafață aerul a umplut horcăind plămânii, aducând în stomac toată panica de care fugisem.

I-am găsit liniștiți. Rai tăia cu briceagul bucățele mici dintr-un fruct și gustau pe rând. Zâmbind, Papi îi explica ceva foarte concentrat, mesteca cu greu și făcea eforturi mari să înghită. Copilul îl asculta cuminte și dădea din când în când, supus, din cap. M-am apropiat de ei cu frică, Rai m-a zărit primul și mi-a strigat fericit:

-Uite, Papi mi-a dat mie briceagul lui.

-Bună dimineața, Papi, cum te simți?

-Fericit, copile, cum altfel cu așa niște comori? Sunt mândru de voi amândoi.

-Mă bucur nespus să te văd zâmbind.

-Am fost cam obosit...Mi-ar prinde bine un ceai și-o baie.

-Mă duc eu să fac ceai, a sărit Rai bucuros să ajute.

Am umezit o cârpă și m-am străduit cât am putut de mult să-l răcoresc cu ea, atât cât se putea să-l întorc. Gemea ușor, însă cred că-l obosea efortul de-a se mișca, nu părea să-l doară ceva. Și-a dorit să se bărbierească, n-o putea face singur și m-am străduit să asamblez vechiul lui aparat de bărbierit. Avusese cândva o culoare aurie, care se mai zărea pe la colțuri, însă acum metalul era gri-argintiu de atâta lustru și îi lipseau vreo doi dinți pe fiecare parte. Îl ținea într-o veche cutiuță de metal, în care se fierbeau foarte demult acele de seringi pentru a fi sterilizate. Am asamblat toate părțile și am potrivit lama, pe care am găsit-o corect protejată într-o cutie de chibrituri. Avea un ambalaj albastru, al celei mai cunoscute mărci de ustensile de bărbierit, iar înăuntru era învelită într-o hârtie îngălbenită de vreme. Ambele hârtii ce protejau lama de bărbierit erau hârtiile originale de ambalaj, un model ce probabil avea vârsta mea, doar cutia de chibrituri făcea parte din zilele noastre.

-De ce, Papi, ai făcut crestături pe marginea hârtiei?

-După fiecare bărbierit fac o crestătura mică să văd cât mă ține lama asta. Mi-a dat-o un prieten vechi și s-a lăudat că rezistă s-o folosesc de peste cincizeci de ori.

-Ești grozav, Papi, i-am spus admirativ.

Îmi era frică să nu-l tai, nu mai bărbierisem în viața mea pe nimeni, umerii

îmi erau amorțiți de efort și în palme aveam o colecție de bășici uriașe.

-Mulțumesc, copile și iartă-mă pentru cât te necăjesc.

-Dar de unde, Papi, ce mare lucru fac?

Rai a venit cu ceaiul și l-am ajutat să soarbă câte puțin. Am observat că avea limba foarte închisă la culoare. Ne privea zâmbind fericit și ochii îi păreau și mai sticloși în contrast cu pielea ce devenise cenușie. Trupul i se uscase ca o frunză toamna și-mi era frică să nu se sfărâme la cea mai mică neatenție. Ne-a spus că se simte foarte ușurat, acum că era spălat și bărbierit și ne-a mulțumit încă o dată. În scurt timp a adormit și a respirat liniștit, zâmbind împăcat până pe seară. Între timp noi am cărat lemnele și am pregătit vatra. L-am lăsat pe Rai să-mi îndese în gură câteva bucățele de fructe, mai mult ca să nu-l dezamăgesc, însă am înghițit de parcă ar fi fost cretă. După ce am aprins focul, căci se înserase, Papi a început din nou să se agite, însă nu a deschis ochii. Transpira puternic și avea o discuție aprinsă cu cineva căruia părea să-i spună tată, dar nu sunt sigur, căci sărea dintr-o limbă în alta și nu pronunța cuvintele până la capăt. I-am șters fruntea de sudoare și am încercat să-l feresc de răceala nopții învelindu-l mai bine, însă nu suporta pătura, ardea ca focul. Rai nu dormea încă, stătea ghemuit și lipit de mine, nici unul nu știam să facem mai mult decât să-l mângâiem și să-i ținem mâinile ca să nu se rănească. Nici o vorbă de-a noastră nu-l calma, căci nu era cu noi. Din când în când se liniștea și părea să adoarmă, însă brusc era cuprins de o panică ce-i convulsiona mâinile și picioarele, iar pe chip îi așternea o mască de suferință. Ațipisem șezând și am tresărit speriat, cutremurat de o panică fără nume. Visasem că Papi se dăduse jos dintr-un pat de spital și încerca să fugă, avea piciorul în gips până sus la șold și un bandaj care îi acoperea tot capul. Când am deschis ochii, nu se luminase încă de ziuă, Papi gemea și încerca să se ridice în picioare. Am sărit ca ars, să-l prind.

-Lasă-mă, copile, că nu-mi găsesc papucii și trebuie să merg la baie.

-Ce papuci, Papi? Doamne ferește, unde să te duci?

Se lupta cu mine și gemea de durere.

-Eu nu mai am papuci și trebuie să merg urgent la baie.

Nu știu cum reușise să se ridice în șezut, îl țineam îngrozit, neștiind cum să-l fac să se culce la loc, fără să-l bruschez, încercam disperat să-l încercuiesc cu brațele ca să nu cadă, căci tremura de efort din toate încheieturile și căutam înnebunit orice argument cu care să-l liniștesc, numai despre situația lui gravă nu eram în stare să pomenesc.

Salvarea mi-a venit de la Rai, care l-a pupat pe obraz și i-a spus simplu:

-E noapte, Papi, culcă-te.

S-a lăsat moale, l-am culcat ușor pe spate și a închis ochii. Rai a adormit imediat, iar mie mi-au trebuit două țigări ca să-mi potolesc tremurul mâinilor și bătăile inimii. În scurt timp a început ploaia, o perdea fină de apă, menită să mă îngrozească. L-am trezit repede pe Rai, care a scâncit neînțelegător și am început să trag speriat de pătura pe care zăcea Papi, încercând să-l târăsc către adăpostul făcut de el. Mi-era frică să-l mai iau în brațe și era incredibil de greu să-l târăsc cu pătura, însă mă chinuiam din toate puterile să-l adăpostesc cât mai repede de ploaie și să-l chinui cât mai puțin. Ținea ochii închiși, dar nu cred că dormea. Exact când am reușit cu greu să-l bag înăuntru, a apărut Rai care a încercat să intre și el, dar s-a tras imediat înapoi.

-Papi a făcut pe el.

M-am uitat fix la copil, nu știu cum de nu-mi dădusem seama. Câteva secunde am rămas paralizat.

-Aduc eu apă, mi-a spus salvator și a fugit cu bidoanele către lac.

L-am târât înapoi cu pătura în ploaie, începuse să geamă, dar nu deschidea ochii, i-am tras pantalonii cât de ușor am putut, am turnat apă, l-am șters, am turnat din nou, am cerut alte bidoane, l-am răsucit să trag pătura murdară de sub el, a gemut sfâșietor, am turnat și celelalte bidoane, am alergat turbat la mașină să găsesc o altă pătură, l-am răsucit din nou ca să-l așez, i-am văzut lacrimile în ploaie, gemea și eu plângeam terorizat de chinurile de care nu eram în stare să-l scap, plângeam înveninat de neputința mea, plângeam de milă pentru umilința lui:

-Iartă-mă, Papi, iartă-mă, iartă-mă...

Când am reușit să ajung cu el din nou la adăpost, ploaia a stat și păsările au început imediat să cânte de parcă era sărbătoare. Se luminase de ziuă. Eram aplecat asupra lui, chinuindu-mă să îndrept cutele păturii și să-i așez capul cât mai bine, când mi-a prins mâna, nici nu știu cum a reușit așa un efort, a dus-o la buze și mi-a șters un sărut chinuit, așa cum a apucat. Un fior profund, de la începuturile lumii, mi-a cutremurat inima. Nu a deschis ochii, dar știam că e perfect lucid, cu delicatețe acoperea de privire emoțiile amândurora.

Am ieșit afară și nu puteam să-mi opresc tremurul buzelor, am căutat o țigară, dar totul era ud. Rai m-a apucat de mână și m-a tras înapoi lângă Papi. Imediat ce l-a atins pe frunte a deschis ochii și ne-a zâmbit.

-Ce toamnă urâtă, măi copii.

-A ieșit soarele, Papi, o să se usuce totul imediat, i-am spus chinuindu-mă să zâmbesc.

-Ce toamnă urâtă, a repetat. Sunt obosit rău.

-Mai bine încerci să adormi, l-am rugat.

-Voi v-ați plictisit de-un om bătrân, a zâmbit poznaș.

-Cum așa, Papi? Fără tine iar ne luăm la ceartă, am încercat și eu să glumesc chinuit.

-Sunt obosit rău, dar așa aș bea un pahar de vin...

-Eu aș bea o sticlă întreagă, am oftat.

-O să mă mulțumesc cu un ceai, e mai sănătos, a glumit încă o dată.

-Lasă, Rai, că mă duc eu, stai cu Papi, totul e ud afară.

Atât mai știu că am spus și, când mă întorsesem să ies din adăpost, l-am auzit pe Rai țipând. M-am întors îngrozit și am văzut chipul lui Papi descompunându-se ca o dună de nisip peste care sufla un vânt puternic. Parcă fiecare element al chipului lui pierduse realitatea întregului căruia îi aparținuse, ochi, buze, obraji, toate legăturile dintre ele o luaseră razna, nu mai exista control asupra imaginii. Am sărit să-l trag pe Rai de-o parte, înnebunit să-i prind mâinile lui Papi care căutau ceva în aer, să-i țin picioarele ca să nu se mai zbată, să strig către copilul care se frământa îngrozit:

-Ce se întâmplă? Ce se întâmplă?

-Ieși afară, Rai.

-Ce se întâmplă?

I-am apăsat încheietura mâinii, dar nu se simțea pulsul. I-am prins mâna și mi-a strâns-o ușor. Capul i s-a răsucit brusc, căutând parcă să se ferească de privirea noastră și oricât l-am strigat, nu s-a întors. I s-a încordat trupul, ridicând pieptul, întorcând și mai tare capul, ferindu-și chipul de lumea noastră. A rămas așa, suspendând timpul cu toate legile cunoscute și, abia după ce mi-a dat drumul la mână, trupul lui s-a liniștit, coborând în pace.

Dacă nu l-aș fi auzit atât de clar: ´´Nu vă speriați, copii, plec, dar totul va fi

bine´´ poate că m-aș fi pierdut cu firea, era prima dată când vedeam un om murind, dar pentru că am auzit împrejur vocea lui cu atâta duioșie și afecțiune, am putut să mă ridic și să scot afară copilul, care plângea în hohote.

L-am ridicat în brațe, l-am strâns la piept și l-am liniștit, i-am șters lacrimile și mucii și i-am promis că totul o să fie bine. Apoi m-a cuprins o frenezie nebună de a strânge tot. Simțeam că dacă nu mă mișc, dacă nu acționez, mă voi prăbuși cu mințile razna. Fugeam din calea spaimei pe care n-o puteam controla. Am adunat toate ustensilele de pescuit ale lui Papi, am adus barca de la marginea apei, am strâns vasele de gătit, mașina de fiert ceai, toporul, absolut tot ce era în poiană, apoi le-am ambalat pe toate cât am putut mai bine, așa cum văzusem la Papi, umplând cu ele portbagajul mașinii și bancheta din spate. Nu m-am oprit până ce nu am cercetat toată poiana să nu fi rămas nimic, am strâns și gunoaiele și le-am aruncat în vatră. Când am terminat cu toate, m-am oprit ca o mașină ce avea nevoie să-i fie reprogramate datele. Nu știu ce făcuse Rai în tot timpul ăsta, nu-l văzusem, nu-l auzisem. L-am găsit ghemuit lângă mașină. L-am încurajat inutil să stea cuminte că totul o să fie bine, era tăcut ca o piatră. M-am întors la adăpostul lui Papi, aveam jar pe sub piele. Am demontat tot ceea ce el construise inocent față de secolul în care trăiam, dar convins că e suficient, așa cum și fusese. Am strâns toate păturile, bucățile de plastic, sforile, sârmele, le-am pliat și le-am îndesat și pe ele în mașină, meticulos cu fiecare în parte, așa cum văzusem că proceda el, m-am întors și am pus în vatră crengile drepte, tăiate de mine, ce constituiseră axele de susținere pentru un adăpost simplu, atât cât ne trebuia. Când am terminat și nu mai era absolut nimic de făcut, m-am așezat în genunchi lângă Papi. Gura îi rămăsese ușor întredeschisă de parcă voise să mai zâmbească o dată. L-am atins pe frunte, trupul lui era deja rigid și rece. Era prima dată când atingeam un trup lipsit de viață. Fratele meu dăduse directive precise, să fie capacul sicriului închis, astfel încât să mi-l amintesc doar viu. Bietul Papi...își lăsase viața în mâinile mele, avusese încredere în mine, nu ceruse mai mult, puținul pe care îl avusese îl dăruise pe tot cu simplitate, își încheiase ultimul capitol fără vanități.

Eram obosit peste măsură, aș fi vrut să mă întind în iarbă, îmi dădeam seama că ar fi trebuit să mă gândesc la ceva, dar nu știam la ce. Îl priveam pe Papi și nemișcarea lui mă atrăgea ca o apă, eram epuizat, golit, simțeam doar tremurul mâinilor și fierbințeala din ochi. O dorință năvalnică de-a împărți aceeași nemișcare cu Papi urca în loc de orice gând, era mai mult decât tăcere pe chipul lui, zâmbetul și glasul lui blând pluteau aproape, o pasăre a țipat scurt și usturimea din genunchi mi-a adus aminte la ce trebuia să mă gândesc.

M-am ridicat și am privit în jur, o mare de iarbă și flori, ploaia revigorase natura și urmele pașilor noștri fuseseră înghițite, șterse. Eram niște intruși.

Și păsările spuneau asta prin modul nepăsător în care cântau. Mi-am amintit iar la ce trebuia să mă gândesc.

Un val m-a lovit în plin, aducând cu el un sentiment copleșitor de datorie, cu care nu știam ce să fac. I-am privit mâinile și am văzut degetele rigide care-mi demonstraseră atâtea lucruri delicate. Ce mai poți face pentru un om mort? Îmi doream enorm să-i fi putut întoarce generozitatea, să fi avut timp suficient să-i explic cât îl prețuiesc. Înțelegeam că el nu mai e acolo, în mod absurd îmi veneau în minte imaginile unor statui care mă copleșiseră odată cu senzația stranie de viață rece pe care mi-o inspiraseră și nu puteam desprinde amintirea lui de trupul mort ce-l aveam în față. Nu știam nimic despre viața lui, îl cunoscusem doar bătrân, acum nu mai era cu mine și un sentiment uriaș de datorie față de el îmi paraliza toate instinctele de autoconservare. O pasăre a venit foarte aproape și s-a așezat în iarbă. În ochii ei am văzut privirea lui Papi și mi-am dat seama cât de aproape fusesem unul de altul, fără mijlocirea nici unui zeu. Nu știam nimic despre religia lui, dacă avusese vreuna. Îmi doream enorm să fiu mai mult decât eram.

M-am opintit să-l ridic în brațe pe Papi, dar el nu mai era acolo, iar eu aveam experiența unui om răsfățat. Trupul de cârpă mi-a alunecat din brațe, îngrozit am încercat să-l prind, mâinile i s-au balansat străine, într-o mecanică defectă, capul i-a căzut greu, fără să-i pese că fusese parte a unui întreg și moartea m-a privit scurt și fulgerător drept în inimă. Am căzut în genunchi și-am urlat ca un animal, hohote de plâns îmi horcăiau în piept, urlam de durere, plângeam de umilință, valuri negre mă cutremurau disperat, urlam ca un animal și plângeam zguduit.

Atunci l-am văzut pe Rai în picioare lângă mine cum mă privea paralizat. Am sărit ca un arc și am ordonat:

-Punem toate lemnele în vatră.

Cu mâinile tremurând, cu dinții încleștați, am așezat toate lemnele într-un rug. Rai m-a ajutat plângând fără sunet. Apoi, împreună ne-am chinuit să târâm pătura cu trupul lui Papi în mijlocul lemnelor și tot împreună am tăiat și adus alte lemne pe care le-am așezat deasupra. Am vorbit atât cât a fost necesar. Totul era ud și am reușit, după chinuri lungi și obositoare, să scot benzină din rezervorul mașinii, iar Rai a adus o brichetă uscată, ascunsă probabil chiar de el sub bancheta din spate. Am dat foc fără să ezit, nu mai era nimic de așteptat, Papi nu mai era acolo. Apoi l-am luat pe Rai și ne-am cățărat sus pe stânci, deasupra cascadei. Am privit amândoi până ce focul s-a stins, fără să vorbim, fără să plângem. De atunci nu mai suport mirosul de lemn crud.

Când m-am ridicat eram înțepenit și-o durere violentă m-a lovit în tâmple.

Am coborât amândoi și ne-am apropiat de vatră de parcă am fi mers prin apă. Copilul a început să plângă încetișor, i-am șters lacrimile și l-am trimis la mașină să aducă barca gonflabilă. Așa dezumflată cum era, am întins-o pe iarbă. Cu ajutorul lui Rai și a unor crengi, am împins peste ea tot ce mai fumega în vatră și am târât povara la marginea lacului. Cum am putut, am împins cât mai departe, spre larg greutatea ce-o căram. Nu era nimic înălțător în ce reușeam să fac, însă un sentiment enorm de ușurare m-a cuprins și am strâns mâna micuță ce mi s-a strecurat în palmă. Totul s-a scufundat rapid, doar cenușa și un fum subțirel au mai plutit o vreme pe oglinda apei. Eram obosit peste măsură, aveam gura uscată și umerii grei, un gol usturător în stomac, însă mă simțeam ușurat. Mâna micuță ce-o strângeam mi-a dat sentimentul salvator că am ceva de făcut.

L-am urcat pe Rai în mașină și, fără să pot privi înapoi, am plecat.

* * *

Am condus prin pădure încercând să reconstitui drumul făcut cu Papi, nefiind sigur că recunosc calea. Nu vorbeam nici eu, nici copilul, nu era nimic de spus. Conduceam din instinct, căutând să țin o direcție care îmi părea tot mai înșelătoare, copacii erau toți la fel, doar soarele devenea tot mai slab. Nici nu-mi dădusem seama că era după-amiază când părăsisem poiana. Rai părea că ațipise. Când am aprins farurile, am remarcat că unul era orb, dar n-am oprit mașina, nu avea nici un rost, puteam merge și cu un singur far, oricum nu mă pricepeam să-l repar pe celălalt. Am condus prin pădure înainte, îmi părea că recunosc din când în când peisajul, însă imediat mă răzgândeam și eram convins că nu mai trecusem pe acolo. Copacii se mai răreau pe alocuri și treceam prin porțiuni deschise de unde se vedea bine cerul, apăreau primele stele și o lumină lăptoasă de lună plină ne învăluia. Se vedea destul de bine în jur și am continuat să conduc sperând să am noroc și să nu mă rătăcesc. Trebuia să ajung la plajă măcar, adică să ies din pădure și de acolo m-aș fi descurcat mai bine. Am mers destul de mult, fără să opresc, Rai dormea iar gândurile mele se agățau cu încăpățânare de dorința de a ieși din pădure, alungând îngrozite orice altă emoție. Luna era sus, deasupra noastră și desișul pădurii părea că se risipește tot mai tare, ceea ce-mi crea senzația că ne apropiem de ieșirea la ocean. Dintr-o dată mașina a început să încetinească singură și foarte repede s-a oprit independentă și impasibilă. Surprins, am încercat s-o repornesc, n-a vrut, am încercat încă o dată, nimic. Rai s-a trezit speriat:

-Ce se întâmplă?

-Nimic, culcă-te la loc.

Încercam degeaba s-o repornesc, era ca și când nici n-ar fi avut motor. Am încetat să mai întorc cheia în contact și am coborât din mașină. De sub capotă ieșea puțin fum, am deschis-o și am așteptat să se risipească fumul înecăcios. Mă uitam doar din datorie la motorul fierbinte, căci mă uitam degeaba, habar n-avusesem vreodată ce se întâmplă în motorul unei mașini. Rai a venit și s-a prins strâns de mâna mea. Noaptea era deplină.

-S-a stricat? m-a întrebat speriat.

-Nu știu.

-Nu mai merge?

-Nu știu.

-Și ce facem?

-Rai, nu mă enerva, intră în mașină.

Mă uitam perplex la motor. Se vedea destul de bine în lumina lunii, dar asta nu-mi folosea la nimic, dacă nu înțelegeam ce văd. Am încercat să mă scutur și să-mi oblig mintea să fie logică, un furtun iese de aici și intră acolo, un fir leagă astea două împreună, alte fire ies de aici și merg unite până la capăt, un tub gros pare intact, un ventilator are toate paletele, nimic nu-mi demonstra evident o stricăciune. Fumul se topise în aer, dar o fierbințeală teribilă mă lovea în obraz și eu nu știam nici măcar dacă e normal sau nu să fie așa de fierbinte motorul. Rămăsesem uitându-mă fix în măruntaiele mașinii, dar nu mai vedeam nimic, eram incapabil să înțeleg ce se întâmplă, nu eram în stare nici să îmi desprind ochii din imaginea de haos tehnologic și nici nu puteam să-mi conduc gândurile spre a lua o decizie. Pădurea foșnea, se mișca și, între două tresăriri, era o liniște sălbatică. Lumina lunii îmi părea sinistră, parcă de pe altă lume. Mi s-a făcut frig și am simțit dintr-o dată oboseala cumplită de pe umerii mei, o durere violentă m-a lovit direct în tâmple și mi-am dat seama că-mi tremură genunchii de parcă erau de cârpă. Atunci Rai a strigat, arătând precipitat cu degetul:

-Uite acolo, între copaci!

Am tresărit speriat. O luminiță juca undeva departe în întunericul ostil al pădurii. Căutam amândoi să cuprindem cu mintea și cu ochii holbați ce putea fi. Lumina se deplasa cu rapiditate, alunecând printre copaci, aici mai mică, acolo mai mare, dispărea puțin și revenea imediat mai intensă, mai clară, tot mai precipitată, direct înspre noi. Am strigat îngrozit:

-Rai, treci imediat în mașină!

El s-a ascuns în spatele meu rapid, strângându-mi picioarele cu o tărie de care nu-l credeam în stare. N-am apucat să-l prind, căci în aceeași clipă am înțeles că erau farurile unei mașini, iar noi exact în lumina lor orbitoare. L-am ridicat cu greu în brațe, în același timp în care o mașină de teren oprea scrâșnind în fața noastră. Un bărbat negru ca fundul iadului a coborât rapid vorbind tare, prea tare, într-un dialect pe care nu-l cunoșteam. Cred că era cel mai mătăhălos bărbat pe care-l văzusem în viața mea, desculț, cu o pereche de pantaloni simpli, transpirat, purtând într-o teacă un cuțit enorm la brâu. Nu-mi puteam lua ochii de la cicatricele cumplite ce-i brăzdau perfect simetric ambii obraji de la tâmple până la gură, câte două, paralele pe fiecare parte a feței, groase și umflate cât niște râme de apă. Nu înțelegeam absolut nimic din ce spunea și nici din gesturile lui, copilul mă strângea de gât ca o chingă și eu simțeam o moleșeală acră și iute în stomac, iar o panică umilitoare punea stăpânire pe mine vertiginos. Toate scenariile relelor pe care le inventase lumea din care veneam mi s-au derulat prin fața ochilor rapid și precis. Am rămas nemișcat, urmărindu-l cu toate simțurile, ca un animal încolțit. Eram încordat ca un arc.

O pasăre a țipat aproape de noi și era să-mi bubuie pieptul de spaimă, am simțit cum mi se înmoaie genunchii fără să-i mai pot stăpâni, însă nu-mi puteam lua ochii de la cicatricele acelea, care se mișcau unduind odată cu obrajii negri ca smoala. Nici Rai nu înțelegea nimic din ce ni se spunea cu vocea aceea răstită și spartă, îmi era clar din strânsoarea mâinilor lui în jurul gâtului meu paralizat.

A făcut doi pași, eu nu puteam face nimic, nu puteam nici măcar gândi coerent și a fost imediat lângă noi. Nu m-am mișcat, nu am clipit, nu am respirat, așteptam cu toate celulele în alertă ceva iminent. Într-un mod șocant, lipsit de orice predicție, s-a aplecat sub capota ridicată și a căutat fără să se ardă la degete prin labirintul motorului. A bombănit nemulțumit, ne-a mai spus ceva fără rost și a deschis portiera, vârându-și cu greu trupul uriaș la volan. A încercat cheia de câteva ori, însă mașina nu era din sânge și carne, impasibilă și rece ca un fier, l-a ignorat tăcută. A ieșit la fel de greu precum intrase, s-a întors sub capotă, a răsucit ceva și a ciocănit în altceva, apoi a băgat mâna rapid în buzunarul pantalonului, uitându-se țintă la noi. Doar o clipă a durat până a scos mâna din buzunar, însă eu am îmbătrânit cu un secol. Atât de surprins am fost de telefonul mobil ce-l ținea în palmă, încât am tresărit vizibil, speriind și copilul care a început să plângă de parcă în sfârșit redescoperea lacrimile și emoțiile umane. Cu o mână întinsă spre noi, într-un semn ce putea spune prea multe ca să ne fie vreunul clar și cu gâtul întors ca să audă mai bine, a început să strige la cineva în dialectul acela străin și îmi era clar

doar că dă ordine scurte cuiva. Apoi a închis rapid, ne-a mai strigat și nouă ceva, s-a grăbit spre mașina lui, a pornit scrâșnind din roți și dus a fost în direcție opusă față de cea din care venise.

Am stat așa, uitându-mă după el, minute bune, numai scâncetul lui Rai m-a trezit într-un târziu și mi-a adunat cât de cât gândurile într-un făgaș coerent, punând și inima la loc, în ritmul ei obișnuit. L-am dat ușor jos din brațe, mă simțeam moale de parcă îmi curgea ceară topită prin vene, l-am mângâiat cu mâinile tremurând și l-am împins încet către mașină. Am intrat amândoi, am blocat portierele și l-am ajutat să pună capul pe genunchii mei. Eu m-am sprijinit de volan și am simțit o slăbiciune ca de leșin, o amețeală grea ca un somn a mai topit junghiul ce-l aveam în spate. Cred că pur și simplu am adormit cu ochii deschiși pentru că n-am mai știut nimic un timp scurt, însă suficient cât să tresar ca trezit din beție,când am înțeles că luminile altei mașini veneau năvalnic către noi. Nu am mai ieșit din mașină, nici nu mai puteam, picioarele mele nu mai ascultau nici o comandă, am rămas uitându-mă tâmpit prin parbriz la cei doi bărbați, la fel de negri ca și primul, care coborau, cărând fiecare în mână câte o canistră de benzină. Degeaba au bătut în geam, degeaba au gesticulat, degeaba a tras Rai de mine plângând, eu mă uitam la ei de parcă nu mai văzusem oameni, de parcă toată viața mea trăisem printre paranoici, eram mut și nemișcat ca mașina ce mă lăsase baltă.

Am simțit puternic mirosul de benzină și asta a avut un efect revigorant asupra mea. Parcă mă trezisem brusc din somn și am realizat tot ridicolul de care mă dovedisem a fi capabil. Pur și simplu scosesem atâta benzină din rezervor, încât aproape îl golisem și mașina se oprise din lipsă de combustibil. Iar omul acela nu făcuse altceva decât să ajute un alt om în nevoie, peste care dăduse întâmplător. Sunase și chemase ajutoare, alți oameni generoși nu stătuseră pe gânduri și alergaseră să ajute. Iar eu mă dovedisem a fi un ipocrit care în fundul sufletului nu lepădase mentalitatea rasistă cu care crescuse în țara lui bogată, unde toți cred că o țară săracă e plină de hoți și bandiți, mentalitatea care asociază bunăstarea cu gentilețea și sărăcia cu tâlhăria. Fusesem un ipocrit care trăise apoi printre oameni simpli și spusese că admiră simplitatea lor prin umanitatea pe care o genera, dar în adâncul meu mă păstrasem superior și orb. Oamenii aceștia dezbrăcați și transpirați erau vii și firești, iar eu o păpușă sinistră, un produs de serie.

Am coborât din mașină, golit de sânge și am mulțumit în toate limbile pe care le cunoșteam, iar gestul cu care ei m-au salutat, ducându-și mâna la inimă, a șters de pe fața pământului toată istoria mea arogantă și bine hrănită. Nu înțelegeam un singur cuvânt din dialectul în care-mi vorbeau în timp ce umpleau rezervorul, umblau sub capotă să dreagă motorul, încercau contactul mașinii și râdeau

mulțumiți că fierul fusese înduplecat într-un final să toarcă ascultător. Nu înțelegeam un cuvânt măcar, dar am înțeles perfect cum mi-au explicat că era datoria lor să mă ajute, căci eu eram un străin în nevoie, ce se afla pe pământul lor și am înțeles mai departe, definitiv, ce înseamnă cu adevărat cuvântul la care tot meditasem: umanitate.

Faptul că vorbeam fluent câteva limbi străine educate superior nu m-a ajutat să-i fac să înțeleagă de ce scot bani să plătesc benzina despre care eu știam că nu curge din cer, însă dialectul lor mi-a fost suficient ca să înțeleg că faptul de-a ajuta pe cineva nu e o marfă. E un dar.

Au plecat firesc, fără să știe că dezgoliseră toată ipocrizia ce se aflase vreodată sub bunăvoința mea educată. Eram gol și o luam de la capăt.

* * *

Am găsit cu ușurință plaja și am reușit să mă orientez mai departe destul de ușor. Mă îndreptam către coliba lui Papi fără să știu de ce o fac, dar fără să știu nici ce altceva aș fi putut face. Am ajuns când soarele ardea sus pe cer și, fără să ne permitem să adulmecăm singurătatea colibei, imensa absență a lui Papi, ne-am trântit pe pat și am adormit duși amândoi. Am stat câteva zile acolo, nu mă întreba cât, până ce gândurile mi s-au limpezit. Am descărcat din mașină tot ce avusese Papi și am încercat să așez totul la loc în colibă, fără să reușesc prea bine să folosesc spațiul redus, însă nu puteam să arunc nimic, toate obiectele acelea, ce nu foloseau nimănui, erau prețioase cât greutatea lor în amintiri. Un lucru e mare cât locul pe care-l ocupă în inima ta.

Pescarii bătrâni ce obișnuiau să-l viziteze pe Papi nu au părut deloc surprinși de moartea lui, nu au pus întrebări, nu au fost curioși. Aveam sentimentul că ei știuseră că va fi ultima lui călătorie și că nu se va mai întoarce. Probabil că oamenii bătrâni au un avantaj în a accepta moartea cu simplitate.

Când am fost gata, am închis ușa colibei și am plecat cu Rai către o altă viață.

Întoarcerea

Abia în momentul în care așteptam să răspundă la telefon, mi-am dat seama că nu pot să-mi amintesc de când nu mai sunasem acasă.

-Alo, i-am auzit glasul familiar ce mă liniștea de fiecare dată.

-Bună ziua, Mamina, sunt eu.

-Oh! Doamne Dumnezeule! Ești bine? Ce-i cu tine? Unde ești?

-Iartă-mă…

-Unde ești? Ai idee prin ce-am trecut? Sunt patru luni de când n-ai dat un semn de viață, chiar mai mult, de când ai telefonat ultima dată, cum a fost posibil să mă treci prin chinul ăsta? Am sunat la toți prietenii tăi, nimeni nu știa nimic, i-am alarmat pe toți, am încercat să dăm de tine, am sunat la firma la care lucrai, până la urmă am reușit să aflăm că îți luaseși concediu, dar nu te-ai mai prezentat la lucru și ți-au anulat contractul. Acum încercam la ambasadă să-i determinăm să te caute, Doamne Dumnezeule, unde ai fost, ce-ai pățit?

-Iartă-mă, Mamina, sunt prea multe de explicat, o să-ți spun totul când vin acasă…

Au urmat câteva secunde de tăcere:

-Vii acasă? Chiar vii acasă? Când vii? Doamne, Adam, am crezut că o să mor și nu mai apuc să te văd. Vino acasă cât mai repede!

-Am să vin, Mamina, în curând, însă înainte de asta am nevoie de ajutorul tău ca să rezolv aici niște lucruri și să pot veni apoi.

-Dar ce-ai pățit? S-a întâmplat ceva? Ce-i cu tine?

-Nu te îngrijora, eu sunt bine, însă am nevoie de bani ca să mă pot întoarce, trebuie să rezolv aici ceva înainte să plec și asta costă mult. Ai cuvântul meu că sunt bine, însă voi veni acasă împreună cu cineva… Pentru asta am nevoie să-mi trimiți bani și câteva acte.

Abia în tăcerea care a urmat mi-am dat seama ce credea biata Mamina .

-E vorba de un copil. O să-ți explic totul pe îndelete acasă, îți promit. Dar, ca

să nu te frământi inutil, îți spun doar că voi înfia acest copil și am nevoie de bani mulți pentru asta.

-Oh…vai! Nici nu știu…cum…

-Te rog, liniștește-te, vom veni în curând și vei avea în sfârșit un nepot. Te sun mâine să îți dau detalii despre bani și acte. Bine?

Încerca să-și revină cu greu, abia dacă își găsea cuvintele.

-Vai, Adam, faci tu asta? Vai, Doamne, am să mor fericită! Veniți acasă cât mai repede!

Un sentiment de ușurare m-a cuprins, cum nu mai trăisem din timpuri milenare și am simțit că îmi doresc cu adevărat să mă întorc acasă.

* * *

Zilele care au urmat au fost extreme de pline. Am închiriat un bungalou, căci nu-l puteam duce pe Rai într-un hotel până nu avea parte de câteva lecții elementare de civilizație și am început demersurile în privința adopției. Într-o țară săracă lucrurile sunt mult mai simple și banii pot deschide ușor multe uși. Însă nu a fost chiar un drum scurt și a costat până la urmă mult mai mult decât am prognosticat, dar asta și pentru că nu am avut răbdare să aștept ori să negociez. Tot ce-mi doream era să plecăm cât mai repede acasă, gândeam că ăsta e cel mai bun lucru pe care-l pot face pentru Rai, să-i dau cât mai repede o viață firească oricărui copil de vârsta lui.

A trebuit să fie inventat un act de naștere cu care să se pornească procesul adopției, căci bineînțeles nici eu, nici copilul nu știam să dăm vreun detaliu despre originea lui. M-am ferit cât am putut de tentația de a-l chestiona pe Rai în privința amintirilor lui, am considerat înțelept să-i las viitorului puterea de a-l determina să-și amintească atât cât va vrea și va putea. Nici măcar cei câțiva pescari bătrâni care vizitau coliba lui Papi nu au știut să mă lămurească cât de cât despre legătura dintre copil și bătrân. Știau doar că-l mai văzuseră vagabondând pe plaje, însă într-o țară săracă, cu atâția copii amărâți, era un fapt de viață ce nu mira pe nimeni. Așa că numai banii mei au putut să-i dea lui Rai un trecut oficial.

Cel mai tulburător moment a fost acela în care am fost chemat să-i declar noul nume. Am crezut întotdeauna că numai femeile pot avea parte de astfel de emoții, nici nu am bănuit cât de profund uman poate fi faptul de a da numele tău unui copil. De acum încolo Rai urma să poarte numele meu de familie, noi doi să fim în veci uniți și prin această legătură a numelui, această dovadă oficială în fața

oricui, că eu sunt tatăl acestui copil și el poartă numele meu și al familiei mele. Am păstrat ca nume propriu numele pe care singur și-l alesese, din considerație pentru personalitatea lui și din duioșie față de el, însă am adăugat și numele fratelui meu, în semn de respect și cu credința că astfel voi adăuga destinului acestui copil, influența destinului unui om a cărui viață fusese remarcabilă. A trebuit, de-asemenea, să declar o dată de naștere a copilului și, neavând nici o informație, m-am gândit că cea mai ușoară decizie ar fi fost să aleg ziua în care îl văzusem prima dată pe plajă, fugărit de câine dar, oricât am încercat să storc din memorie, mi-a fost imposibil să îmi amintesc ce zi era atunci.

Poate crezi că astea sunt detalii ușor de parcurs față de faptul major pe care îl construiam, însă eu mă simțeam un intrus în treburile divinității. Nu aveam nici o rezervă în privința deciziei de a-i da lui Rai un viitor unit pe veci cu al meu, voiam cu adevărat să împart cu el tot ce am, experiența vieții mele, răbdarea, afectivitatea, timpul. Iar pentru el eu eram singura ofertă ce-o avea pentru o viață mai bună. Până la urmă, fiecare eram pentru celălalt cea mai bună ofertă, aveam nevoie unul de altul pentru a ne construi o viață normală, după tiparele timpului în care trăiam. Și eram convins din tot sufletul că vom reuși împreună să ne dăruim unul altuia o viață bună. Nu despre asta era vorba în frământările mele, nu viitorul mă speria. Însă nevoia de a-i da un trecut lui Rai, o resimțeam ca pe-o îndrăzneală uriașă, o responsabilitate care mă cutremura. Sunt popoare ce cred cu sfințenie că destinul unui individ e influențat de momentul exact al nașterii lui și altele care acordă numelui puterea de-a da o calitate destinului aceluia ce-l poartă. Până la urmă am decis să-l iau pe Papi ca aliat în față divinității și am pus pe actul de naștere data la care am împrăștiat pe apă cenușa lui Papi, sperând ca zeii să fie îmbunați de-o ofrandă care întoarce cu teamă nefericirea în fericire, răsturnând moartea prin naștere.

* * *

Am încercat pe cât am putut să-i explic lui Rai toate schimbările ce vor urma în viața lui, însă îmi părea mai tot timpul distrat, visător. Reușeam să-i captez atenția doar când îl enervam suficient cu insistențele mele de-a învăța câteva reguli de civilizație.

Îmi amintesc că nu reușeam nicicum să-l determin să se spele pe dinți și până la urmă am avut ideea salvatoare de a-i cumpăra o periuță electrică. Mi-am dat seama că trebuia să mizez pe curiozitate când epuizam explicațiile. Și a fost atât de curios să-și lustruiască dinții cu periuța zgomotoasă, că a stricat-o într-o săptămână. Asta era pentru mine o lecție nouă, să am răbdare cu capacitatea de distrugere a unui copil. Cu chiu cu vai am reușit să-l conving să facă baie cu săpun

o dată pe zi, însă a fost imposibil să stea încălțat mai mult de câteva minute și până la urmă m-am consolat cu gândul că numai Mamina acasă, cu suflet de mamă, va ști să facă din sălbaticul meu un băiețel model.

Cu toate că în fiecare zi îi povesteam despre țara mea și despre viața ce ne aștepta acolo, nu aveam deloc senzația că mă ascultă cu adevărat. Mi-a pus foarte puține întrebări și nu l-am auzit făcându-și nici un plan sau exprimându-și vreo dorință. Eram destul de intimidat de noul meu rol, de noua mea responsabilitate, dar mai ales eram copleșit de teama că nu voi avea suficient tact să depășim ușor toate traumele lui. Căutam bâjbâind explicațiile cele mai simple sau cele mai logice pentru tot ce îi ceream să schimbe în viața lui, nefiind sigur că acționez exact cum ar trebui cu el, nici eu nu eram răbdarea întruchipată și nici el nu era un model de adaptabilitate. Așa că, la sfârșitul fiecărei zile, amândoi eram cu nervii întinși la maximum și ne sfârșeam invariabil ziua cu o ceartă monstruoasă seara, eu țipând și poruncind, el urlând și plângând. Și, deși îi promiteam de fiecare dată că va adormi plângând până va învăța să mi se supună, în câteva minute cedam nemaiputând suporta să-l văd atât de amărât și îl împăcam luându-l în brațe și dezmierdându-l. A doua zi o luam de la capăt în același stil. Orice îi ceream era o negociere cu el, o luptă, nimic nu venea ușor.

Un singur lucru câștigasem deplin, compania lui nelimitată. Nu mai voia să stea fără mine o clipă, mă urmărea pretutindeni, nici în baie nu-mi dădea pace, chiar și când ne certam nu pleca, nu-mi întorcea spatele, mă înfrunta, dar nu mă lăsa singur. De câte ori a trebuit să bat pe la ușile oficialilor ce se ocupau de formalitățile adopției, a mers cu mine ca o umbră peste tot, a fost prezent în fiecare moment, ținându-mă strâns de mână. Se temea de străini sau pur și simplu nu-i plăcea compania altora, căci răspundea monosilabic de câte ori era întrebat ceva, însă nu m-ar fi lăsat nici în ruptul capului să merg undeva fără el.

***

Într-o seară în care stăteam tolăniți pe plajă și ne jucam leneși cu nisipul, m-am apucat să-i explic ce este școala, ce va învăța și cum e structurat învățământul, despre colegi și despre cărți. Eram încântat că mă ascultă, până când m-a întrerupt brusc:

-Nu e nevoie, eu nu vreau să merg la școală.

Am dat să răspund pe aceeași notă a explicațiilor, însă ceva din privirea lui sinceră și senină m-a făcut să am un moment de ezitare și am continuat să ne privim unul pe altul câteva secunde, până ce un râs copleșitor a pus stăpânire pe mine. Surprins de reacția mea, a continuat să mă privească tăcut câteva momente,

apoi m-a luat de gât cu un gest protector și am râs amândoi până ne-au dat lacrimile.

* * *

Nu-mi amintesc prea bine lunga călătorie spre casă. Rai a moțăit mai tot timpul, a ronțăit câte ceva fără chef, a răsfoit dezinteresat revistele din avion și a păstrat aceeași atitudine distrată pe care o avea de când aflase că vom călători departe, către țara mea. Eu am încercat să citesc tot zborul, însă mi-a fost imposibil să mă scufund în lectură. Gândurile îmi zburau razna și neliniștea viitorului nu-mi dădea pace. Aveam o stare de nemulțumire surdă, greu de definit. Priveam către ceilalți călători și nu-mi plăcea nimic din ce vedeam. Mă enervau hainele lor, ochelarii, laptop-urile, telefoanele, ziarele, tot ce ținea de civilizație, această paradă greoaie de obiecte moderne și vanitoase. Am tot încercat să citesc fără să văd cuvintele și nu-mi amintesc nimic, nici măcar numele autorului, însă nici gândurile care nu mă lăsau să mă concentrez asupra cărții. Habar n-am la ce anume mă gândeam.

Amorțiți de orele de zbor, înțepeniți, cu ochii roșii de nesomn epuizant, am aterizat în sfârșit la destinație. Rai m-a apucat imediat de mână și m-a ținut strâns cât am părăsit avionul, apoi la fel în fața ghișeului vamal, aproape că am recuperat valizele cu o singură mână și, în sfârșit, am împins ușile, dincolo de care începea noua noastră viață. În holul mare al aeroportului ne aștepta bunul meu prieten George ca să ne ducă acasă.

De cum l-am zărit am știut că ceva nu e în regulă. Prietenul meu era același, doar puțin mai obosit și parcă mai slab, dar același tip înalt, întotdeauna cu un cap deasupra celorlalți, îmbrăcat excentric, astfel încât era imposibil să nu-l remarci, nu numai datorită staturii, cu fular de mătase și pălărie din piele de căprioară, la fel de pedant în ce privește ținuta, așa cum îl cunoșteam de-o viață. Mereu zâmbitor și galant, mereu ironic, parfumat și purtând accesorii trăsnite din argint masiv, mă aștepta calm și fericit că ne reîntâlnim.

-Bun venit acasă, dragilor!

Ne-am îmbrățișat, am schimbat câteva impresii și am încercat numaidecât să-l prezint pe Rai, dar n-a fost chip să-l dezlipesc de picioarele mele, pe care le ținea strâns, ca de frica înecului și nici să-i scot capul din piept. N-am avut timp atunci să mă ocup de spaimele lui, altceva mă rodea:

-De ce n-a venit Mamina?

Nu credeam că ea ar fi putut rata momentul exact al întoarcerii mele în țară.

Ar fi fost în stare să doarmă în aeroport, de-ar fi fost nevoie.

-Hai să ieșim, mi-a zis George și am știut precis că ceva nu e bine.

-Rai nu înțelege încă limba noastră. Spune ce e de spus.

Însă prietenul meu nu era ca mine omul tăieturilor fulgerătoare și adânci. El era un artist sensibil și subtil. I-au trebuit vreo mie de cuvinte ca să-mi spună că Mamina plecase fără să mai poată aștepta, chiar în noaptea de dinaintea sosirii noastre. O găsise dimineața Maria, cea care în ultimii ani o ajuta la îngrijirea casei. Moartea a surprins-o în bucătărie, acolo unde era teritoriul ei suveran, pregătind bunătăți pentru mine și copil. Câte vise trebuie să-și fi făcut draga de ea, tocând , amestecând, gustând, ornând… Nu-mi aminteam să-și fi dorit în ultimii ani ceva mai mult decât să devină bunică. Nu-mi stătuse o clipă gândul la ea când hotărâsem să-mi împart definitiv viața cu Rai, dar cât de mândru de mine mă simțisem când realizasem că astfel o fac fericită pe Mamina, că-i împlinesc ultima dorință adevărată pe care o mai avea la vârsta ei.

* * *

Tot ce a urmat a fost un iureș de formalități, emoții, amintiri, nervi, telefoane, organizare, mi-e greu să îmi amintesc exact ordinea evenimentelor. Nu știu cum am dormit și ce am visat, dacă am mâncat, cu cine m-am văzut întâi și unde. Cea mai clară amintire care pare să vină acum prima în mintea mea, e ziua înmormântării.

M-am trezit la cimitir, pe o groaznică ploaie de toamnă, suportând frigul de care mă dezvățasem de atâția ani, privind copacii goi de frunze și înțelegând că e octombrie. Momentul în care preotul a început slujba de înmormântare e cel în care parcă brusc m-am depresurizat de toată alergătura nebună în care mă învârtisem ca prins într-o tornadă, din momentul sosirii noastre acasă. Și n-am mai auzit nimic în jur, după bunul meu obicei, începând să visez cu ochii deschiși amintiri.

Întâi am văzut-o pe Mamina cu plăcinta de mere pudrată cu zahăr, necăjită că a înșelat-o cuptorul și nu a crescut coca îndeajuns, ceea ce era doar o cochetărie, căci prăjitura era perfectă ca de obicei și noi am fi lăudat-o oricum cu gurile pline, înfulecând pofticioși. În viața mea, niciunde în lume n-am mâncat prăjituri mai bune decât ale ei și n-am văzut mai mare dragoste în a răsfăța pe cineva cu bunătăți. Iubea să ne vadă încântați și sătui, iar ea abia dacă gusta. Fratele meu în cei patruzeci de ani ai trainicei lor căsnicii nu știuse să-și găsească singur o cană în bucătărie.

O vedeam acum făcând toate acele lucruri care duc zilele unei case într-un ritm acceptat unanim ca fiind normal, toate acele lucruri pe care nu le vedeam atunci

când se întâmplau în timp real. Ea ținuse întotdeauna casa cu toate treburile ei și abia după ce rămăsese văduvă acceptase cu greu să se lase ajutată. Nu mi-o aminteam decât gospodină și mamă. Aș fi vrut să mi-o amintesc femeie, însă îmi era imposibil să o definesc ca pe o ființă individuală. Veșnic fusese legată de noi doi, eu și fratele meu. Tot ce reușeam să îmi amintesc despre ea era în strânsă legătură cu noi, ajutându-ne, servindu-ne, răsfățându-ne. Discuțiile cu ea fuseseră întotdeauna despre subiecte practice, nici copil, nici adult nu abordase cu mine vreun subiect memorabil. Nu îmi aminteam s-o fi văzut vreodată petrecându-și timpul exclusiv pentru ea, nici măcar privitul unui film la televizor nu era un moment doar al ei, chiar și atunci tricota pentru noi ori croșeta ceva pentru viitoarea mea casă, astfel încât m-am ales cu un munte de lucruri pe care niciodată nu m-am îndurat să le arunc, însă nici nu le-am putut expune, modernitatea anulând categoric eforturile ei materne.

Cu toate astea, nu îngropam astăzi o femeie care fusese doar nevasta fratelui meu și singura mamă pe care mi-o aminteam, nu fusese doar măritată ori doar bătrână. Mă gândeam cu ostentație la faptul că nu știam nimic despre tinerețea ei, bineînțeles știam datele vieții ei, nu era nici un secret, dar despre ea ca ființă unică în univers nu știam nimic, nu-mi spusese, n-o întrebasem. La ce visase ea habar n-aveam… Eu cred că sufletul nu îmbătrânește niciodată, trupul și mintea sunt cele care ne trădează și mă întrebam cum fusese sufletul ei cu adevărat, la ce visase, ce iubise, ce fusese viu în ea întotdeauna?

Îmi aminteam albumele de familie cu poze alb-negru în care apărea o fetiță negricioasă, cu ochii ca smoala, genunchi costelivi și codițe cu funde albe, o fetiță ce privea timidă dar curioasă din puținele fotografii ale acelor vremi. Unde în sufletul Maminei fusese fetița aceea? Apoi o singură fotografie de la liceu cu o tânără subțire ca o trestie, pe o bancă din centru, la fântâna arteziană, într-un pardesiu negru cu guler de astrahan, într-o splendidă zi de toamnă, cu o mână strângând la piept o carte și cu cealaltă, într-un gest cochet, ridicând o buclă de pe obraz. Aceeași ochi negri, însă privind cu mai mult curaj. Adolescenta aceea unde se ascunsese în sufletul Maminei? Fotografiile lor de nuntă erau puține, însă deosebit de frumoase, pe vremea aceea nu se inventase societatea de consum cu toată risipa și abundența ei sufocantă. Vedeam o tânără mireasă cu dantelă pe cap, rochie albă cu trenă și un splendid buchet de cale. Ochii negri privesc nerăbdători și intimidați. Unde a fost în sufletul ei tânăra aceea în toți anii în care am cunoscut-o? Căci ele toate, fetița, adolescenta, tânăra, au murit abia acum trei zile, o dată cu Mamina, au trăit atâția ani lângă mine și eu nu le-am cunoscut niciodată.

George mă scutură de umăr delicat, dar insistent:

-Iartă-mă, copilul a înghețat de frig.

Îmi trebuiesc câteva secunde să înțeleg zgomotele din jur, mirosul de pământ ud, pe ceilalți privind în jos spre mormânt și strânsoarea ce-mi înconjoară piciorul stâng. Sunt mâinile lui Rai ce se ține de mine strâns ca de-un stâlp, are mâinile reci ca gheața și un fes ud pe cap. Mă întreb când i-am cumpărat fes, poate că nici n-am fost eu. Părul îi atârnă peste geacă ud și răsucit în fuioare ca sforile. Am uitat să-l spăl pe cap, dacă nu-l dau cu puțin ulei de măsline, cum m-a învățat Papi, nici nu-l pot descâlci după baie.

George mă scutură din nou:

-Cred că ar fi bine s-o luați înainte spre mașină, s-a terminat și nu e cazul să mai stați în ploaie, de restul mă ocup eu aici.

Nu apuc însă să mă mișc, căci toți cei prezenți la înmormântare încep să se perinde pe rând în fața mea, pentru ultimele condoleanțe. Vocea mea nu o aud deloc, însă văd priviri ciudate pe chipuri cunoscute, am impresia că sunt privit cumva altfel și asta mă obosește în plus. O femeie îmi întinde mâna ultima, are un chip cunoscut și ea, ce bine că e ultima și pot să plec, Rai mă trage de pantaloni și are ghetele pline de noroi, tușește.

-Bun venit în țară! îmi spune ea și, după lungi secunde în care așteaptă ceva de la mine, ceva ce nu mai vine, reușesc și eu să înțeleg gândul simplu că, până la urmă, Mamina o iubise sincer, ca pe singura ei noră, o acceptase așa cum era, fără să-i ceară nimic în plus, cu simplitatea și discreția cu care iubise tot ce venise de la mine. Și era foarte firesc ca și Ada să fi iubit-o la fel și să fi regretat-o suficient ca să dorească s-o conducă în această ultimă zi.

Eu îmi aduc aminte clar că i-am zâmbit până la urmă, înainte să plec spre mașină, după ce l-am ridicat în brațe pe Rai, cam în momentul acela au reușit neuronii mei să-mi descifreze gândurile pe înțeles, însă George a spus că m-am uitat prin ea și atât.

* * *

Îmi vine să râd când mă gândesc că abia acum o prețuiesc pe Ada și nu m-ar crede nici moartă, dacă i-aș spune-o. După scurta noastră întâlnire la înmormântarea Maminei, a reușit să convingă toți foștii prieteni comuni că băiețelul din brațele mele, de care nimeni nu știa nimic, este copilul meu cu cea pentru care o lăsasem pe ea și de aceea nu voisem să suflu o vorbă, reușind să reînvie la întoarcerea mea acasă o poveste pe care o lăsasem neexplicată la plecare. Pentru

că fusesem luat pe sus imediat de la sosire de evenimentul groaznic al înmormântării celei care-mi fusese mamă, nu apucasem să-mi văd prietenii, doar câțiva foarte intimi ce participaseră alături de mine la pregătirile înmormântării, așa că nu vorbisem cu nimeni despre copil sau despre viața mea din anii în care lipsisem.

Abia atunci mi-am dat seama că Rai ar fi putut avea vârsta aproximativ egală cu dispariția mea de acasă și că, într-adevăr, seamănă cu mine, așa cum vorbea lumea, aceeași ochi mari cu sprâncene groase, aceeași frunte înaltă și, mai ales, aceeași privire suverană. Deși nimeni nu a suflat o vorbă în fața mea, căci tuturor le-am spus varianta oficială a adopției, însă nedând nici o explicație asupra deciziei, am știut că toți au crezut de fapt varianta copilului natural cu o iubită exotică, rămasă secretă. Eu cred că ambele variante erau interesante, însă cu toții au preferat-o pe cea de-a doua.

Și, astfel, Ada mi-a dăruit până la urmă un fiu, fără să-și mai fi dorit-o câtuși de puțin, însă făcându-mă fericit cum n-ar fi reușit niciodată pe vremea când pretindea că asta își dorește. Iar eu am prețuit-o din tot sufletul pentru acest dar, gândindu-mă la ea pentru prima dată cu duioșie și căldură. Nimic n-ar fi putut face mai mult pentru mine, cu nimic nu m-ar fi putut face mai fericit fata asta la care nu mă gândisem niciodată cu adevărat.

* * *

Nu știu ce s-a mai întâmplat în următoarele zile de după înmormântare. În continuarea poveștii, am prima amintire dintr-o noapte în care nu puteam să dorm. Cred că trecuseră deja două săptămâni de când eram singuri în casa mare în care crescusem. Fusese imposibil să-l conving pe Rai să doarmă singur în vechea mea cameră de copil, așa că ocupam amândoi dormitorul mare. Stăteam cu ochii în tavan și ascultam pe rând sunetul repetitiv al diferitelor aparate din casă. De când venisem nu puteam dormi din pricina lor și, dacă reușeam să ațipesc un pic, mă preluau una câte una mașinăriile blestemate, purtându-mă de la o stare de nervi la alta. Încă din avion, de la primul contact cu civilizația, începuse acest disconfort ce îmi dădea o stare difuză de nervi. Nici nu-mi dădusem seama că mă dezvățasem într-atât de modernitate în anii în care lipsisem de acasă. Ziua erau zgomotul străzii și telefonul la care invariabil răspundeam răstit și acru, însă cel mai greu era noaptea când rând pe rând trosneau mobilele, pereții și se încărcau conștiincios aparatele casnice. Într-una din nopțile lungi de nesomn am pus mâna din reflex pe telecomanda televizorului și l-am pornit aproape fără să-mi doresc. Am închis speriat în câteva secunde, o stare cumplită de panică m-a cuprins sufocantă, atacându-mi auzul și văzul. Mă simțeam otrăvit de civilizație, parcă toate năvăleau

peste mine și simțeam furnici pe sub piele. Nu-mi găseam locul orice aș fi încercat să fac și-mi era frig încontinuu. Însă Rai era mai rău decât mine, umbla dârdâind oricâte haine încercam să pun pe el. Îl îndopam cu vitamine și imunostimulatoare, spunându-i mereu că se va obișnui, că doar iarna e frig, iar el repeta ca o moară stricată că țara mea e urâtă și rea.

Aș fi vrut să-mi găsesc ceva de făcut ca să-mi treacă zilele mai ușor, dar nu aveam chef de absolut nimic și mai era și problema copilului pe care, nici nu-l puteam lăsa singur, nici nu-l puteam lua oriunde. În fața primelor scări rulante s-a tras înapoi cu părul zburlit, în lift a sărit încontinuu de am crezut c-o să rămânem blocați între etaje. Și asta n-ar fi fost nimic în fața isteriei ce-l apuca dacă încercam să-l învăț câteva cuvinte în limba țării mele.

Mă durea capul în fiecare zi și o tensiune surdă mă petrecea din tălpi până în creștet și înapoi. Îmi dădeam seama că eram nemulțumit, însă nu puteam defini precis sursa acestei stări și asta mă enerva și mai tare. Venisem acasă fără un plan precis, dorisem să mă întorc și probabil gândisem instinctiv că îmi voi reîncepe vechea mea viață cu puține modificări, însă nimic cert nu pusesem la cale. Nu gândisem ce urma să fac acasă, mai degrabă adulmecasem romantic amintiri despre viața din țara mea și îmi lăsasem conștiința relaxată, bazându-mă ca un copil pe sprijinul necondiționat al Maminei. Deciziile luate fulgerător nu fuseseră niciodată o capacitate a mea, din contră, excelam în a analiza, plănui, dezbate, așa că virajul brusc din viața mea mă năucise și acum începeam să resimt amețeala viitorului incert. Nu-mi făcusem nici o grijă în privința sarcinii mele de părinte la prima experiență, teoretizasem fel și fel de dorințe în ce-l privește pe Rai, însă nimic practic, tot ce ținea de organizarea detaliilor lăsasem liniștit pe seama rolului salvator al Maminei. Iar acum dispariția ei mă lăsase complet descoperit și nu era suficientă spaima prin care treceam, mai era și orgoliul de-a nu recunoaște că nu mă prea descurcam singur. Cu aroganță crezusem întotdeauna că e suficient să fii inteligent și curajos ca să reușești tot ce-ți propui.

Cu fiecare zi care trecea nervozitatea și văicăreala copilului creșteau direct proporțional cu durerile mele de cap și starea mea de panică neexprimată. Nu era numai Rai cel căruia nu-i găseam un rost, ci și faptul că nu aveam nimic de făcut, dar doream neapărat să fac ceva. Zilele îmi păreau înfiorător de lungi, enervante sau plicticoase, iar nopțile un coșmar de bâzâituri și pocnituri pe care le recepționam din toate ungherele casei. Mă plimbam noaptea prin casă, scormoneam prin sertare, inspectam rafturile cu cărți, treceam prin bucătărie să-mi torn un pahar ori să ronțăi ceva, dar nimic nu mă calma, același plictis ori aceeași stare de neliniște în fiecare colț al casei. Orice citeam uitam imediat ce închideam cartea, căci mintea mi se învârtea într-un cerc gol.

Prietenii încercau să mă atragă spre cunoscutele preocupări comune și să-mi propună să reluăm vechi colaborări de afaceri. Mergeam cu ei din când în când, atât cât puteam să-l iau și pe Rai cu mine, mai mult în speranța că voi reuși să-l distrez cât de cât, ca să nu-l mai văd atât de amărât și mucos, însă nici eu, nici copilul nu ne bucuram cu adevărat de nimic din ce-i distra pe ceilalți. Iar discuțiile despre afaceri îmi păreau așa de obositoare și anoste, că am renunțat foarte repede la a mă preocupa de asta, mai ales că nu aveam nici o grijă financiară. Mamina, ordonată și grijulie cum fusese o viață întreagă, gestionase cu eficiență tot ceea ce reușisem să dovedesc și eu că pot, astfel încât îmi lăsase suficiente posesiuni valoroase, iar eu pierdusem cu desăvârșire gustul unei vieți scumpe, așa că nu cheltuiam mai nimic, deși aveam destul. Când spun că aș fi vrut să am ceva de făcut, îmi dau seama că de fapt aș fi vrut să am ceva de dorit, însă de la revenirea mea acasă nu reușeam să găsesc nimic de dorit. Așa că zilele îmi treceau plutind într-o stare mediocră de nervi neexprimați.

Nu am fost în stare să văd din timp nefericirea copilului și pentru că eram un tip destul de intolerant și pentru că, până la urmă, nici nu ne cunoșteam prea bine. Așa că am experimentat pe el fel și fel de metode tot încercând să-l determin să se acomodeze rapid la viața nouă ce-i picase pe cap, însă n-am avut cu adevărat răbdare și înțelegere pentru el, l-am tratat ca pe un adult și am lăsat lucruri esențiale să-mi scape de sub control, așa că relația noastră se deteriora și afecțiunea lui pentru mine scădea vertiginos.

Ne certam în fiecare zi aproape din orice. Nu-i era foame niciodată, singura lui dorință erau cerealele pe care le ronțăia goale. Slăbise, se lungise și avea un chip rătăcit ori îmbufnat, încât îmi părea că e un om mare în miniatură. Mari progrese în ce privește gradul de civilizație nu vedeam la el. Încă trebuia să-l duc cu forța la baie pentru un duș, încă trebuia să-l spăl chiar eu pe mâini, căci altfel nu dădea și cu săpun, îl prindeam des cu mâna în nas și era un stres infernal să-l determin să mănânce conform canoanelor, stând pe scaun și folosind tacâmuri. Ceea ce mă descuraja cel mai tare era că vedeam cum starea mea de nervi ori de plictis era copiată fidel de el, reacționând la orice identic cu mine. Nu mă îngrijora faptul că mă copiază, căci înțelegeam câtă nevoie avea de un model și știam că asta se va diminua în timp, pe măsură ce-și va consolida propria personalitate. Ceea ce mă întrista era faptul că nu reușeam să fiu un model bun de urmat și mă temeam să nu-l transform într-un tip ursuz și nesuferit, mai ales că noua lui viață nu se anunța a fi prea ușoară, cel puțin nu curând.

Până la urmă concluzia majoră în ceea ce-l privea pe Rai în acea perioadă a fost că toate greșelile lui erau de fapt greșelile mele, dar până am fost în stare să înțeleg pe deplin asta, am continuat să-l chinui cu cerințe ce-l depășeau, să-l oblig

la lucruri care îl frustrau și să mă arăt veșnic nemulțumit de el.

Intuiam că rădăcina cea mai profundă a nereușitelor mele cu el era faptul că îi știrbisem brutal libertatea în toate formele pe care le cunoscuse în mica și traumatizanta lui experiență de viață, însă nu înțelegeam încă cum aș putea negocia favorabil ideilor mele dorința de libertate a unui copil.

Așa că moartea Maminei am resimțit-o cu pizmă mai mult decât cu tristețe, nervos că a murit când aveam mai multă nevoie de ea, obligându-mă să mă descurc singur cu deciziile mele. Cât de ușor ar fi fost să îi las ei partea lipsită de romantism a hrănitului, spălatului, a tuturor grijilor ce priveau trupul lui mititel, păstrându-mi doar rolul nobil de pedagog, singurul la care mă gândisem cu adevărat în tot procesul adopției. Însă eram nevoit să mă descurc acum singur cu toate, fără prea mult succes. Ca să înțelegi asta, era suficient să vezi cum mă îmbătrânea în fiecare seară când trecea demult ora culcării și eu tot nu reușeam să-l determin nicicum să se bage în pat și să închidă ochii.

-Nu vreau să mă culc, nu mă poți obliga, era ceea ce auzeam în fiecare noapte până foarte târziu și orice ușă deschideam în casă era și el imediat prezent să iscodească ce fac ori doar să își găsească de lucru aproape de mine.

Încercasem tot felul de activități peste zi pentru el, mai ales ca să îi cultiv dorința de a-și face prieteni de vârsta lui, dar eșuasem în toate. Nu era doar bariera de limbă, începuse să înțeleagă câte puțin, doar că refuza ca un catâr să încerce să vorbească limba țării mele, era o problemă și modul agresiv în care impunea regulile lui altor copii. Dorea să fie primul în orice, să conducă și nu avea încredere în cunoștințele sau capacitățile altor copii, astfel încât îi brusca în toate modurile până ori isca o bătaie, ori îi punea pe fugă. Așa că am întrerupt încercările de socializare, insistând să-i vorbesc mai mult în noua limbă ce trebuia să devină fluentă și pentru el, sperând ca prin comunicare să ușurez drumul spre colectivitate. Dar am avut parte de niște scene de isterie autentică la orice încercare de acest gen. Probabil că limba lui îi conferea siguranța unui tărâm cunoscut, aproape singurul lucru cert din viața lui, în fața atâtor schimbări teribile. Și probabil că instinctiv își apăra singura posesiune.

Cred că puținele momente de acalmie, când mai reușeam să râdem amândoi ca pe vremuri erau cele când mergeam să mâncăm la un restaurant cu specificul țării lui, unde aromele mirodeniilor folosite la gătit și fructele importate de acolo îi amăgeau prezentul și-l binedispuneau. Nu pot spune că mânca cu prea multă tragere de inimă, dar măcar zâmbea și nu mă mai înfrunta, cocoțându-se la mine în brațe și rugându-mă stăruitor să mergem la plajă ca să nu-i mai fie frig. Nu avea deloc o reprezentare clară a distanței uriașe față de țara lui. Îmi era și mie la fel de

dor de plaja și de soarele lăsate atât de departe. Măcar aici eram amândoi de aceeași parte a tristeții.

* * *

Cred că am început să scriu din lipsă de ocupație, în nopțile de insomnii când mă înnebuneau toate zgomotele aparatelor casnice, zgomote pe care nu le sesizasem niciodată înainte. Am început să scriu dorindu-mi să citesc ceva, orice la care să mă pot concentra, căci nici o carte nu reușea să mă mobilizeze. La început a fost un exercițiu de amuzament, căutam să păstrez un fir de poveste, însă încercam să schimb continuu felul în care o spuneam. N-am avut în minte nici o idee, mai mult descriam sentimente neavând nimic altceva la îndemână pentru a continua exercițiul. Curând mi-am dat seama că scrisul se transformase într-un obicei, încă nu aveam nimic de făcut peste zi și nopțile mă prindeau prea puțin obosit pentru a dormi, astfel încât continuam să scriu fără țintă. Pe măsură ce se adunau la numărătoare nopțile de când scriam, a început să se contureze și exercițiul meu contra plictiselii într-o muncă organizată și coerentă și în scurt timp a devenit cel mai interesant lucru pe care îl făcusem vreodată. Descopeream cuvintele de parcă nu le mai citisem niciodată înainte, mă desfătam combinându-le și armonizându-le, punând la încercare toate resursele mele de sensibilitate pentru a crea muzica frazelor, așa cum o doream. Începuse să-mi placă nebunește să scriu și mă întrebam cum de niciodată nu bănuisem cât de extraordinar poate fi acest lucru, deși avusesem întotdeauna o pasiune copleșitoare pentru citit. Peste zi umblam absent, cu mintea prinsă în țesătura poveștii ce mă aștepta noaptea s-o scriu.

***

Apoi a urmat o lungă perioadă de timp din care nu-mi mai amintesc nimic, căci nu făceam altceva decât să scriu. Nu-mi mai ajungeau nopțile, nu aveam răbdare să treacă ziua și să-l culc într-un final dramatic pe Rai, începusem să scriu și peste zi. La început a fost un chin, căci copilul nu înțelegea ce fac și oricât îl rugam să-mi dea pace, să tacă, oricât îl amenințam cu pedepse, el tot călare pe mine era, întrebându-mă, rugându-mă, sâcâindu-mă, amenințându-mă la rândul lui, gelos și nemulțumit de lipsa mea de atenție. Până la urmă l-am lăsat să bâzâie ca o albină în jurul meu, în timp ce eu țeseam cuvinte, ignorându-l dintr-un glob de sticlă prin care-l vedeam, dar nu-l auzeam, îl auzeam, dar nu-l înțelegeam, adept resemnat al adevărului că practica ucide teoria în ceea ce privește educarea acestor mici teroriști, ori cel puțin educarea micului meu terorist.

În timp a renunțat și el să-mi mai vorbească, doar sporadic mai punea câte-o întrebare fără rost, mai mult ca să verifice trist dacă-i dau totuși atenție. Rămânea

însă lipit de mine ca un cățeluș, măcar să-mi simtă piciorul, ori spatele aproape, în timp ce meșterea la un radio vechi, căutând fără oboseală alt post de radio și altul, și altul, singura lui preocupare constantă și singura pasiune pe care o descoperise de când venise în casa mea. Nu se juca cu nimic altceva, orice jucărie primise în dar de la mine ori prietenii mei o demontase rapid și, după ce-i aflase secretul magic, o abandonase definitiv. Radioul vechi ce îmi încântase și mie copilăria, la care ascultasem fermecat teatru radiofonic, primul lucru pe care îmi aminteam că puneam mâna imediat ce intram în casă, cam în același timp în care strigam lacom ``Mamina, miroase a ceva bun. Ce mi-ai pregătit?``, același radio era acum sursa fermecată de plăcere a lui Rai. Îi învârtea butonul mare de căutat emisii, printre pârâituri și bâzâieli, de la stânga la dreapta și înapoi, cu o abnegație de admirat, în fiecare zi, fără abandon.

Iar eu împleteam cuvinte în fraze, dintr-o poveste în alta, înainte și înapoi, iar înainte cu mai multă siguranță, cu dragoste și încântare, până când poveștile au prins curaj, le-au crescut aripi personale, și-au găsit nume și contur, s-au înălțat, luându-mă pe sus, beat de plăcerea de-a le scrie, extaziat și subjugat de puterea lor de-a se inventa, fascinat de independența de necrezut a personajelor ce jonglau cu amintirile mele, amestecând într-o țesătură fantastică oameni, fapte, locuri a căror memorie îmi aparținea.

Așa s-a topit în acea perioadă toată realitatea ploioasă, monotonă și rece a noii mele vieți. Nu mai știu nimic concret, îmi amintesc cum scriam, citind și recitind, pauzele de-o țigară și-un pahar, tot absent, cu gândurile căutând un cuvânt ce-mi trebuia ca să dezlege o frază, mângâindu-l fără implicare pe Rai, fără să-i văd chipul debusolat, grăbit să notez o idee, să mă întorc la scris.

Ieșeam foarte rar, doar atunci când insistențele vechilor mei prieteni nu mai puteau fi amânate. Calendaristic venise primăvara, însă nu era nici o schimbare, aceeași ploaie rece și vânt, părea că soarele s-a topit undeva departe, lăsând doar o lumină cenușie în urmă. Rai mă anunța înciudat, imediat ce ieșeam din casă, că țara mea e urâtă și rea și continua să mă întrebe retoric de ce nu mi-am făcut o casă pe plajă. Nu-l mai încurajam cu nimic căci și eu eram sătul până în gât de ploaie și frig. Mi-era dor de soare ca de dragoste.

Din această perioadă de visare cu ochii deschiși, în care poveștile se concentraseră singure pe un unic făgaș, iar eu nu făceam altceva decât să le urmez vrăjit de la o scriere la alta, sustras aproape total din realitate, m-a trezit într-o dimineață soneria de la intrare, la o oră extrem de matinală pentru pasărea de noapte ce devenisem. Pentru că nu voiam să folosesc un telefon mobil, iar cel fix suna degeaba sub un morman de perne aruncate de Rai într-o criză de plictis,

aveam acum în fața ochilor un rechin de la o firmă de asigurări, care părea că mă cunoaște, însă eu nu reușeam și pace să înțeleg ce-mi spune. Așa că a trebuit să mă comport civilizat și să-l invit în casă. În timp ce mașina pregătea cafeaua, mi-a explicat doct și organizat situația conturilor mele de asigurări, precum și posibilitățile ce le aveam pe viitor, dar mai ales necesitatea de-a crea un cont de asigurări și pentru copil, căci aflase din ziarele de scandal de întoarcerea mea în țara și de faptul că devenisem tată. Am scăpat de el cum am putut mai repede și mai curat, apoi l-am sunat pe George:

-Da, au fost și câteva poze cu Rai foarte reușite. Știam că nu merită să menționez subiectul cu tine. Habar n-am nici eu de ce a-i mai fi un subiect fierbinte, după o absență așa de lungă din viața publică, probabil erau în pană de evenimente. Nu aș vrea să te enervez, însă articolele erau de fapt legate de viața Adei, acum că a intrat în lumea televiziunii prin noul ei mariaj. Voi doi ați fost un detaliu legat de ea. Cum Ada nu are prea multe de spus, dar ține neapărat să fie pe prima pagină, a dat tot felul de declarații despre legătura ta cu copilul. Cam asta a fost…

Peste lămuririle acestea am trecut imediat, ștergându-mi-se instantaneu din minte, însă a fost momentul în care mi-am amintit despre cealaltă casă a mea, unde trăisem cu Ada câțiva ani, la câteva numere distanță de casa fratelui meu. Pare ciudat, trecusem de atâtea ori prin fața ei de când mă întorsesem și privisem ca la orice casă cunoscută, dar străină. Am căutat cheile și am plecat imediat să deschid o poartă ce părea că aparține unei alte vieți.

Cred că Mamina se îngrijise constant de casă, căci primul lucru pe care l-am observat au fost dalele pretențioase de mozaic printre care ieșeau prea puține fire de iarbă pentru o atât de lungă părăsire și tufele tunse corect de la marginea gazonului. Am descuiat ușa de la intrare și m-a izbit un miros de aer stătut. Am deschis prima fereastră cu greu, înjurând în gând ideea tâmpită ce-o avusesem să pun ferestrele cele mai scumpe, cu fel și fel de protecții și sisteme diferite de închidere și deschidere, astfel încât, în câțiva ani uitasem algoritmul complicat prin care puteau fi deschise fără să urle vreo alarmă. Casa era pusă în ordine, curată, cu un strat prea subțire de praf, semn că fusese îngrijită în lipsa mea. Cărțile mă așteptau cuminți pe rafturi, într-o nemișcare eternă și era singura imagine familiară, restul obiectelor, al mobilelor, al tuturor detaliilor erau casa unui alt om, unul care evident cumpărase numai vârfurile oricăror colecții, pentru care nimic nu fusese suficient dacă nu era și cel mai scump. Mă uitam la ecranul uriaș al televizorului și nu aveam nici ce-a mai mică dorință de a-l porni. Nicăieri nu apărea vreun detaliu care să-ți spună că acolo locuise și altcineva în afară de mine, iar de la construcție până la interioare totul fusese comandat după gustul meu. Marmura,

faianțele rare, esențele de lemn scump, pielea canapelelor, mătăsurile, vitraliile, tot acest vertij de lăcomie, această grandoare de autorăsfăț, tot ce priveam acum, nedorind să ating, fusese îndelung căutat și comandat de mine în credința că automulțumirea prin confort și lux este suficientă. Fratele meu fusese atât de mândru de mine că-mi construiesc o casă, certificându-mi bărbăția conform principiilor lui, încât grandoarea alegerilor mele fusese acceptată cu mândrie părintească și trecută cu ușurință la capitolul ``risipele tinereții``. Doar Mamina, cu modestia ei, nu reușise niciodată să intre în casa mea fără să se simtă intimidată.

Bucătăria fusese utilată cu tot ce oferise tehnologia pentru a ușura viața modernă și singura explicație pentru această investiție o constituise snobismul, eu nu găsisem niciodată vreo plăcere în a găti și nici Adei nu-i cerusem s-o facă pentru mine. Nici n-aș fi avut cui, era atât de stângace și nepriceputǎ, încât aducea la dezastru și cele mai simple încercări. Iar Mamina o tratase de la bun început ca pe celălalt copil al ei și ne așteptase în fiecare zi cu bunătăți, necăjită dacă mâncam în oraș și nu treceam pe la ei măcar pentru o plăcintă și o cafea.

Am deschis ușa băii matrimoniale fără vreo curiozitate anume. Îi uitasem totalmente mărimea și decorul. M-am apropiat de chiuveta sidefie și mi-am amintit scoicile lustruite cu care se juca Rai pe plajă. Aproape că uitasem jocul lui favorit: să caute cele mai frumoase scoici și să mi le aducă mie în dar, cu cea mai inocentă siguranță că-mi oferă o surpriză de fiecare dată, semn de supremă afecțiune din partea lui, joc pe care eu îl preluam întotdeauna cu aceeași seriozitate, uimindu-mă de darul lui prețios și mulțumind emoționat. Soarele acelor amintiri m-a făcut să clipesc și să ridic ochii către oglinda din care mă privea un bărbat tras la față, cu umbre adânci sub ochi, un chip pe care doar negrul ochilor părea fierbinte, o privire vie, devoratoare, ascunsă între riduri străine, barba mijind pe obrajii palizi și părul aspru, al cărui cârlionți lungi era singurul detaliu ce îndulcea asprimea imaginii. Strâns simplu în coadă, m-a surprins lungimea părului meu, dar mai ales firele albe, șocantă contradicție a senzației că mă trezesc același în fiecare dimineață. Neîncrezător, m-am apropiat mai mult de oglindă și, încercând să duc mâna către tâmple, am dărâmat în chiuvetă un coșuleț de piele în care se afla o bogată și incredibilă trusă de manichiură. M-am uitat tâmpit la acele delicate obiecte, știam că nu aparțineau altcuiva decât mie, nimic nu rămăsese în casă după ce strânsesem furibund tot ce fusese al Adei, însă nu puteam crede că unui gest atât de simplu de higienă eu îi dădusem vreodată atâta importanță, îmi consumasem timpul folosind toate aceste obiecte, iar alții, mai nebuni decât mine, le inventaseră pentru un scop atât de mic. Era o lume nebună ce inventa realități inutile, o lume ce mă sufoca de falsitate și derizoriu. Aveam senzația unei vieți artificiale în care superficialitatea ținea cu aroganță locul elementelor primordiale ce-i lipseau. Am

simțit până în rărunchi nedumerirea obsedantă a lui Rai că în țara mea se plătește apa și căldura. Inoxul lustruit și sticla scărilor pe care le-am coborât aproape fugind, ca să nu încapă în mintea mea explicația acestor deșertăciuni, mi-au dat o senzație de frig pe care am alungat-o doar îmbrățișând trupul mititel și adormit al lui Rai, dar mai ales zâmbetul lui m-a încălzit și expresia instantanee de fericire ce a dat în sfârșit un sens acelei zile.

* * *

Nu mai reușeam să scriu nimic de câteva zile, doar reciteam corectând și, de frică să nu mă înscriu într-o cursă înspăimântătoare de neîncredere, m-am hotărât să mă ocup de lucruri domestice care să-mi lase totuși mintea liberă, dar să mai exersez și responsabilitatea față de Rai pe care îl neglijasem atât în ultima vreme. Așa am observat casa într-o debandadă ce-ar fi omorât-o a doua oară pe Mamina, dar mai ales am observat atitudinea confuză a copilului în ce mă privește. Aproape că nu mă credea că-i vorbesc fără să-l rog să tacă imediat ce-mi răspunde. Decizia înțeleaptă de-a o chema în ajutor pe Maria și de a-i preda sarcina nesuferită a curățirii și a organizării casei s-a impus de la sine, însă m-am văzut nevoit să preiau o listă lungă de cumpărături ce mi s-au cerut în acest scop. Pentru prima dată îl luam pe Rai la supermarket.

De cum am intrat în uriașul furnicar al supermarketului, multitudinea de culori și sunete l-au speriat și s-a agățat strâns de mâna mea, trăgându-mă înapoi. L-am convins să intrăm după ce am găsit un cărucior de copii cu volan și steguleț, la adăpostul căruia s-a simțit în siguranță. În scurt timp aveam să regret timiditatea lui de la început, căci în fața rafturilor l-a cuprins așa o frenezie a aprovizionării, încât încerca să pună în cărucior aproape toate produsele. El căra în coș, eu puneam la loc. Am încercat în fel și chip să-l lămuresc ce înseamnă a cumpăra, a avea nevoie, a cheltui, vorbindu-i în felul meu pedagogic, în timp ce el, surd la explicațiile mele, căra în continuare marfă, împiedicându-se precipitat. Ai fi zis că se pregătește de o anunțată blocadă. Iritat, am încercat să-l chestionez asupra alegerilor lui, sperând ca astfel să declanșez un sistem de responsabilitate și să conștientizeze agitația lui fără rost. N-am făcut decât să pierd timpul și să am și mai multe obiecte de pus la loc pe rafturi, timp în care, mut și surd, el căra altele și altele. Nicicum nu pricepeam ce-l apucase sau măcar pe ce criterii le alege. Până nu am recurs la stratagema isterică a oricărui părinte obosit și chinuit, adică până nu am strigat la el, smucindu-l, nu s-a potolit.

-Nu mai vorbesc cu tine în viața mea până mâine, mi-a spus nervos, trântindu-se înapoi la volanul căruciorului.

Când încercam să respir adânc ca să mă calmez, am descoperit că uitasem

acasă lista ce mi-o dăduse Maria, așa că am pornit-o printre rafturi și mai nervos, străduindu-mă să-mi amintesc ce trebuia să cumpăr. Nu prea eram obișnuit cu sarcina asta, cât trăisem la Mamina fusesem un holtei fără griji, apoi în casa mea preferasem să-i dau Adei câți bani cerea pentru întreținerea casei, bani care până la urmă ajungeau tot în sarcina Maminei spre a fi cheltuiți cu spor. Folosisem stratagema asta ocolitoare, căci Mamina nu suferea să trateze astfel de treburi cu un bărbat. Apoi călătorisem ani de zile prin lume fără mofturi și responsabilități. Și iată-mă acum, târând după mine un copil bosumflat, trebuind să aleg între zecile de oferte ale fiecărui gen de marfă. Nici prin cap nu-mi trecuse că există șampon de parchet, cremă de păr sau unt pentru corp. În fața standurilor cu produse de curățat am descoperit că-mi ofereau detergenți diferiți pentru gresie, ceramică ori suprafețe de inox și nu oricum, ci fiecare produs în parte cu câteva variante de arome. Tot atâta abundență de marfă și pentru curățatul parchetului, unde aveam la alegere șampon, ceară, săpun, sub formă lichidă sau condensate, unele cu miros de brad, altele de salcâm, pin, lămâie, la litru ori în cantități mai mari. Detergenții de rufe evoluaseră până la a fi cu un secol înaintea mea, mă depășeau totalmente sutele de operațiuni pe care promiteau să le facă pentru mine și se lăudau că puteau parfuma mai ceva ca-n paradis, iar eu mai alb decât albul zăpezii chiar nu știusem că există. Și în nici un caz nu bănuisem că bacteriile și microbii trebuiau considerate niște inamici atât de periculoși și de capabili să ne controleze viața.

Oare cum reușise Mamina să fie o gospodină atât de eficientă? Nu mă gândisem că asta ar fi putut fi o treabă așa de complicată, care să ceară discernământ, cunoștințe, strategie. Mă întrebam dacă în condițiile astea mai poți spăla pe jos fără să știi să citești. Îmi era imposibil să înțeleg ce relevanță poate avea tipul aragazului pentru alegerea buretelui de vase, încercând să buchisesc romanul de aventuri de pe fiecare etichetă. Nici cu mopul n-am avut mai mult noroc, căci până și pentru o muncă atât de umilă se dezvoltase o știință.

Până la urmă am dat-o dracului de curățenie și am împins căruțul mai departe, îngrozit de dimensiunea de aeroport ce o aveam de străbătut. Tone de marfă în fața mea cât cuprindeam cu ochii, gata să satisfacă și cel mai ciudat moft, cea mai aprigă ambiție, abundență nemăsurată, belșug amețitor, lăcomie, risipă, risipă… Cunoscusem atâția oameni care nu posedau decât cămașa de pe ei, nici frații lor nu avuseseră mai mult și nici copiii nu și-i creșteau cu mai multe dorințe. Erau oameni la fel ca și mine, respirau, visau, râdeau, își trăiau zilele în mod firesc cu ce aveau. În același timp în care eu pierdeam ore din viață în acest supermarket inventat într-o eră a nebuniei, știam colțuri de lume cu oameni desculți de-o viață, pur și simplu săraci, niciodată cu burta ghiftuită ori cu probleme de stres, care trăiseră întotdeauna fără impozit pe profit, fără probleme de dietă și fără reduceri de sezon. Oamenii aceia trăiau în timp real cu mine, aveau și ei principii, legi,

valori, frumusețe. Și-mi păreau mai umani și mai reali decât toată nebunia din jurul meu.

Rai zărise o scoică de plastic cu rol de săpunieră și începuse să mă întrebe obsedant de ce îl mint că suntem departe de plajă, iar eu priveam furnicarul de oameni ce alegeau, sortau, cereau, cântăreau, de la un raft la altul, de la o dorință la alta. Când mai aveau oamenii ăștia timp să trăiască? Ce fel de valori le rămâneau în urma atâtor selecții? Era o lume nebună, o minciună sfruntată, o ipocrizie fără margini, frumusețea nu avea nevoie de atâtea culori artificiale pentru a fi valoroasă, ``simplu`` nu înseamnă altceva decât ``simplu``, e degradant să ridici satisfacerea nevoilor la rang de știință, reclamele sunt o insultă pentru un om cu discernământ, până la urmă pentru a fi curat ai nevoie de apă și săpun, la dracu, nu din punctul ăsta de vedere e viața complexă și tulburătoare. Și nu are nevoie să fie reinventată, viața există pur și simplu în noi.

Cam acolo eram când m-am trezit în fața ochilor cu o căprioară cu gene false și ecuson, care a început să-mi turuie ca o mașină despre oferta șocant de avantajoasă la produse de păr și despre șampoanele special concepute pentru tipul meu de păr și pentru cel al copilului, noi fiind super norocoșii ce împingeam căruțul cu numărul câștigător, având la alegere între cel puțin șapte arome fiecare, numai să facem minimul efort de a răspunde la întrebările unor chestionare de marketing , unul fiind destinat special pentru a identifica nevoile și preferințele copilului, toate aceste lămuriri fără să clipească ori să respire.

Am crezut că am ucis instantaneu rânjetul ce-l avea agățat de la o ureche la alta când i-am spus cu o voce seacă că nu găsesc nici un motiv pentru care mi s-ar adresa fără pronume de politețe. Însă eram naiv, criteriile mele de selecție nu făceau doi bani în fața societății de consum. Am fost imediat lămurit cu indulgență și superioritate despre principiile marketingului, despre politica firmei și despre super ocazia ce-o aveam să particip la super tombola lunii. Tot așa la superlativ i-am zbierat și eu că o pleznesc dacă nu dispare din ochii mei super rapid.

Până la urmă am avut satisfacția măruntă de a-l umili cu ironii usturătoare pe șeful relațiilor cu publicul, în biroul căruia am fost condus de oamenii de la pază, după ce am ucis elanul căprioarei. Rai m-a făcut fericit mâzgălind cu marker permanent tot ce i-a picat în mână, în timp ce mă aștepta plictisit să termin retorica infernală pe care o aplicam managerului, cu dorința diabolică de a-l scoate din minți și a-l determina să aibă o reacție umană, să arate sentimente, opinii, să văd în ochii lui un om și nu un robot perfect antrenat în ultimele strategii de tehnica vânzării.

* * *

Explozia cumplitelor evenimente ce au urmat a zguduit din temelii toate credințele mele, aruncând în aer tot ce știam, tot ce doream, tot ce credeam că am.

Scrisul meu se conturase într-o poveste coerentă, stabilă și reușisem să înaintez foarte mult, având deja gata aproape toate capitolele, rămânându-mi de scris doar finalul și de conceput cadrul în care trebuia ancorată povestea. În mintea mea totul era gata, trebuiau doar scrise și ultimele pagini.

Cu Rai lucrurile nu înaintau prea bine deloc, eram din ce în ce mai nemulțumiți unul de altul, eu încercam încontinuu să-l împing de la spate spre ceea ce consideram a fi progres, el căuta cu încăpățânare să-și păstreze toate apucăturile de mică sălbăticiune. Îl forțam cu tot felul de terapii ocupaționale, premergătoare școlii, care speram să-i dezvolte îndemânarea, răbdarea, gândirea. Îl obligam să se joace cu copiii în parc și să se descurce singur în situații de conflict, deși copiii nu-l prea acceptau, îl necăjeau, râdeau de el pentru că nu înțelegea ce i se spune, iar el reacționa agresiv, răzbunător, îi fugărea cu pumnii strânși până ce interveneam nervos și dezamăgit. Îl forțam să devină independent și responsabil, iar el îmi cerea obsedant un singur lucru: să mă joc cu el.

De câteva zile era cam apatic și moale, nu avea deloc poftă de mâncare și se văita încontinuu de frig, dar asta nu-mi părea a fi ceva ieșit din comun în ceea ce-l privește. În după-amiaza aceea am scris foarte mult și seara, fericit că am reușit să-l culc relativ ușor, mi-am propus să nu mă opresc până nu termin și ultimul capitol. Am continuat să scriu până târziu în noapte, apropiindu-mă febril de forma finală a cărții. Când am simțit că înțepenisem în fața calculatorului era deja două noaptea. M-am ridicat să fumez și să verific dacă nu se dezvelise în somn. L-am găsit aiurind, fierbinte ca jarul, lac de apă și roșu la față. Am încremenit cu vintrele golindu-mi-se brusc de sânge. L-am ridicat înnebunit, încercând să-l trezesc, dar nu mă auzea. Am smuls așternutul de pe pat cu o mână, ținându-l strâns în brațe cu cealaltă, făcuse pe el și din păr îi picura transpirație rece, l-am schimbat de haine aproape smucindu-l disperat să-l trezesc, scâncea ca un bebeluș și scrâșnea din dinți, era atât de fierbinte că mă ardea.

Cu el în brațe, înfășurat în ceva ce nu-mi amintesc, am condus orb, zburând până la spital. Cât timp echipa de la urgențe l-a examinat, eu am urlat încontinuu explicații, rugăminți, întrebări, porunci, acuzații, învârtindu-mă printre ei ca un câine turbat. Când au fost gata cu toate acele, tuburile, plasturii, benzile pe care le-au atașat trupului mititel și inconștient, au împins precipitați patul mobil către lifturi, cu mine alergând nebun în urmă, urlând despre incapacitatea lor de-a înțelege limba străină a copilului, despre traumele lui, împingând să intru o data cu

ei în lift, să-i trag mai bine șosetele în picioare, să-i dau părul de pe frunte, să se dea dracului la o parte idiotul care-mi pusese mâna în piept și mă împingea înapoi, cui îi pasă de politica spitalului și de ce m-ar interesa pe mine protocolul primirilor la urgențe?

-Îmi pare rău, domnule, doar în situații excepționale și atunci numai mamelor li se permite internarea împreună cu copiii.

N-am avut decât o secundă de ezitare perplexă și imediat am sărit la gâtul lui cu cele mai primitive instincte, exact în momentul în care din lift a ieșit un înger. Cu vocea cea mai calmă din lume, cu ochii cei mai albaștri și mai blânzi m-a făcut să merg fără să-mi simt pașii, să mă așez fără să întreb, să-mi măsoare tensiunea și să-mi dea apă împreună cu niște pastile fără gust, să mă domesticească în timp ce eu plângeam ca un prost, fără să înțeleg nimic.

* * *

Nu mi-am dat seama cine îmi pusese papucii aceia străini în picioare și nici cine îl învelise pe Rai, stăteam în genunchi lângă patul lui ca să-i pot șterge fruntea fără să mă mai doară spatele, nu știam cât timp trecuse de când mașina îl obliga să respire regulat, singura certitudine părea a fi podeaua rece și dură sub genunchii mei.

* * *

Se certase cu Papi, strângând din pumnii micuți, bolborosind ceva despre un nume pe care nu-l cunoșteam, zvâcnise din picioare ca să-l las să sară în cascadă, amenințându-mă că dacă nu-l dezleg o să sară din avion, degeaba îi vorbisem întruna încurajându-l și mângâindu-l, căci tot deschidea ochii inconștient, zgornind niște pisici obraznice din încăpere.

-Ține-mă, ține-mă că alunec, uite cum se învârte, oprește eeee… mi-a strigat, uitându-se fix în ochii mei, înainte să leșine.

Dacă îngerul cu ochi albaștri nu ar fi apărut imediat lângă noi mi-aș mai fi ținut mult timp respirația, luptându-mă să-l scot la suprafața apei. Numai cu măiestria divină și cu ajutorul apostolilor albi, a reușit să aducă aerul horcăind în plămânii noștri, să ne șteargă lacrimile, să ne tragă pe nisipul fierbinte la soare, ca să-mi aud râsul dement și bătăile inimii spărgând pieptul ud, să-i mângâi palmele micuțe și reci, în ritmul sigur și impasibil al aparatelor ce ne înconjurau, să nu mai plâng, să înțeleg că nu-l doare nimic, să dau drumul strânsorii disperate cu care-mi țineam la piept îngerul să nu mă mai părăsească, ca să pot să înghit ceva rece ce aluneca pe gât și să pricep că foalele negre ce se mișcau de sus în jos, într-un ritm

perfect echilibrat îl ajută să respire și să poată dormi liniștit.

* * *

Cineva a spus că e dimineață și habar n-am de ce altcineva îmi explică liniștit situația unor hârtii ce le avea pe birou, aflam surprins că sângele lui sălbatic avea componente rare și mă miram că străinii aceia puteau desluși chimia secretă a unui trup atât de mititel. Auzeam ceva despre niște viruși periculoși ce devorau un sistem imunitar nepregătit pentru zona noastră climaterică, despre o situație de stabilitate cu șanse mari de regres din pricina a ceva recidivant, ceva de neînțeles, dar ce părea important pentru că avea legătură cu un trecut medical necunoscut și multe alte informații tehnice despre un laborator de analize din alt oraș, toate astea în timp ce singura mea preocupare era să găsesc ochii aceia albaștri și blânzi ce veneau o dată cu vocea caldă care topea toată otrava din vene și fierea din gât.

* * *

Pielea îi era atât de albă că părea transparentă, vedeam venele subțiri ca niște firișoare, mai subțiri decât acele înfipte în ele și umbrele vineții de sub ochi, părul se încâlcise îngrozitor și observam abia acum unghiile fragile cum se rupseseră, ce mai hal de tată eram, uitasem să i le tai. Felul în care slăbise, încât îmi era groază să nu-l strivească cumva cei ce se aplecau asupra lui, îmi anula orice control față de lacrimile de rușine ce curgeau valuri.

Pieptul mititel se ridica și cobora atât de ușor încât inima lui îmi părea că are puterea de imponderabilitate a unui fulg, atât de mic și fragil în patul străin și mare, însă dându-mi o imensă certitudine că nu există viață fără viața lui.

Îmi țineam cu frică buzele lipite ușor de mânuța delicată a căror degete incredibil de subțiri îl făceau să pară o ființă venită dintr-o lume acvatică, la fel cu sunetele ce ne înconjurau, înotând printr-o apă mare și rece. Mă temeam să ridic mânuța fragilă la buzele mele și mă aplecam eu, mirându-mă că abia acum puteam să definesc mirosul lui ce mă intrigase întotdeauna, de când sărise în brațele mele pe plaja cuprinsă de ceață și mai apoi când ajunsese să facă parte permanentă din viața mea. Încontinuu mă întrebasem a ce-i miroase trupul, în ciuda oricărui săpun pe care-l foloseam și abia acum înțelegeam, bineînțeles că Rai nu putea mirosi a altceva decât a iarbă crudă.

* * *

Apoi îmi amintesc clar cum alergam îngrozit dintr-o cameră în alta a unei case părăsite, încercând disperat să închid ferestrele șubrede, cu geamuri sparte, prin care încercau să intre păsări mari și negre, suma tuturor păcatelor mele și numai

Papi cu blândețea lui nemăsurată a reușit să mă liniștească punându-mi mâna pe umăr și împingându-mă ușor să mă întind pe spate în nisipul fierbinte, ca să privesc albastrul perfect al cerului, "liniștește-te, copile, totul o să fie bine, îți las coliba mea, nu vreau să spui că am fost un tată rău", iar eu am ridicat ochii mirat, niciodată nu îl prețuisem pe Papi condiționat, însă dealul ce-l urcam m-a dus în fața unui călugăr care mă aștepta fără să i-o cer și, dacă tot se spunea că are har, am deschis gura să-l rog, dar m-a oprit făcând semnul crucii pe capul meu și eu mă chinuiam să rețin figura lui osoasă și părul negru, lung, căci îmi spusese halucinant că dorința îmi va fi îndeplinită imediat ce voi fi sigur de ce vreau, dar încă nu am cerut nimic, cum îmi poți promite asta?

* * *

-Situația lui s-a îmbunătățit, sunt semne stabile de câteva zile și ar fi bine să vă odihniți.

Nu vreau să adorm, închid ochii ca să fiu lăsat în pace, căci încerc din răsputeri să-mi amintesc cum era incantația aceea despre îngeri, pe care o auzeam când eram mic și mă pregăteau de culcare părinții mei pe care îi știu doar ca niște nume pe pietre funerare. Mă rog disperat tuturor divinităților cu care am fost crescut, ale căror nume au fost invocate mereu spre a face minuni în familia mea și în țara mea, mă rog de-asemenea tuturor divinităților pe care le-am întâlnit în experiența mea de adult, mă rog tuturor zeilor despre care s-a scris, mă rog tuturor sufletelor dragi ce mă ocrotesc de pe tărâmul celălalt.

* * *

Nu știu dacă timpul s-a oprit în loc ori dacă noi am ieșit în afara lui și nici nu-mi pasă, dar simt din nou sângele cald în vene abia când îi văd zâmbetul fragil și îl aud rugându-mă în șoaptă:

-Hai să mergem la cascada lui Papi.

-Orice pentru tine, Spiriduşule, orice!

* * *

De câteva zile nu mai stăteam permanent la spital cu Rai, starea lui se îmbunătățise, îl răsfățam și-l încurajam de dimineața până seara, iar noaptea plecam să dorm singur în casa mare, care urla a pustiu. Nu puteam dormi, nu puteam scrie, mă blocasem total și foloseam timpul ce-l aveam la dispoziție pentru a sorta și împacheta. Nu mai puteam suporta atâtea obiecte în jur, mă sufocau, mă făceau să mă simt meschin și lacom și nici nu mai suportam să cheltuiesc timp și

bani pentru a întreține atâtea obiecte de care mă puteam lipsi fără să simt nici o pierdere în viața mea. Prea multă risipă, prea mult derizoriu, nu-mi găseam locul în ceea ce mă înconjura.

Aproape două zile am împachetat numai cărți. Plătisem o avere pe cutii speciale, cu protecție contra umezelii și a loviturilor, doar era vorba despre lucrurile mele cele mai de preț. Fiecărei cutii îi aplicasem o etichetă cu lista completă a cărților ce le cuprindea, având grijă să nu amestec genurile literare. Așezasem cărțile în cutii, precaut să nu îndoi vreo copertă, după ce verificasem fiecare carte în parte ca să nu conțină ceva uitat între file. Nu știam care va fi viitorul acestor comori personale, însă nici mort nu le-aș fi putut lăsa în grija altora. Apoi am cărat totul în subsolul enorm al casei, constatând cu admirație că dispuneam de o colecție impresionantă, adusesem toate cărțile din casa mea și strânsesem de pe rafturi și toate cărțile fratelui meu, având grijă să sortez și să organizez totul cu luare aminte. Acum mă pregăteam să adun în cutii toate obiectele personale din ambele case pentru a fi donate, căci mie nu-mi mai erau de nici o trebuință. Restul mergea la gunoi.

Însă aveam nevoie de o pauză. M-am îmbrăcat și am ieșit să mă plimb prin ceața ce se lăsase, era seară deja și prea umed ca să mă bucur de plimbare, așa că mi-am propus să merg doar până la primul magazin ca să-mi iau țigări. Însă altceva era plănuit pentru mine în seara aceea.

* * *

Am trecut unul pe lângă altul, ascunși în fulare de urâtul ceții ce ne înconjura și abia după câțiva pași am înțeles de unde cunoșteam ochii aceia care se ridicaseră asupra mea doar o secundă. Am privit înapoi cam în același timp în care eram strigat și, recunoscând pe de-a-ntregul acum și vocea și amintirile ce veneau odată cu ea, am avut o senzație urâtă de gol în stomac, de surpriză amestecată cu tristețe. Uitasem cu totul de ea. Încercam să-mi amintesc în grabă câți ani trecuseră de când n-o mai văzusem. Mulți, mulți… și abia acum mă miram că în toți acești ani nu aflasem nimic despre ea. Incredibil cum ochii rămân aceiași indiferent câți ani trec și câte schimbări au de privit. Eram emoționat să privesc aceiași ochi, aceeași alură, aceeași fată ce altădată îmi aparținuse și acum era o străină, aproape că-mi făcea rău senzația aceea de întoarcere brutală în timp. Și ea era emoționată, însă în alt fel, cumva îmi părea că mă privește ca și când ar fi avut un ascendent asupra mea, ca și când poseda ceva din mine, ca și când era o întâlnire așteptată.

Am invitat-o acasă să bem ceva și să vorbim, dintr-o pornire în care se amestecau curiozitatea, entuziasmul, politețea, iar ea a acceptat imediat, incapabilă să refuze, deși era târziu și avea o familie care o aștepta. Am admirat faptul că,

deși speriată, n-a ținut cont decât de bucuria ei, dorind s-o consume până la capăt, amânând pentru mai târziu convenienţe, responsabilități, datorii, adică toate de care avea parte oricum în fiecare zi.

Brusc am avut chef s-o răsfăț, am cumpărat cel mai bun vin, mi-am impus să zâmbesc, am aprins șemineul și am scos paharele de cristal. Privind-o cum își mișcă mâinile, cum fumează, "Nu știam că fumezi", "Ăsta e cel mai urât obicei ce mi-a rămas de la tine", observând ostilitatea greu stăpânită în privire, dar și în replici, urmărind firul poveștilor ei din acești ani în care nu mai știusem nimic unul de altul, începeam ușor să mă cufund în amintirile unei perioade atât de departe în memoria mea.

Abia trecuți de adolescență, ne avântasem amândoi dincolo de pragul virginității și asta părea a fi cel mai important lucru pe care mi-l aminteam să-l fi făcut împreună. Trecuseră prea mulți ani și fuseserăm prea tineri ca să iau acum în serios relația tumultuoasă pe care o avusesem cu ea timp de vreo doi sau trei ani, fusesem îndrăgostit într-adevăr, însă trecusem mai departe convins că vreau mai mult de la viață, că mă așteaptă multe alte lucruri de cunoscut, de trăit. O priveam acum, după atâta timp, se maturizase puțin, își schimbase culoarea părului, dar își păstrase silueta și, ascultând-o cum îmi povestește, remarcam cu surprindere că nu-mi plac la ea aceleași lucruri care nu-mi plăcuseră nici atunci. Și, încă o dată, i-am repetat în gând aceleași răspunsuri pe care, cu o sută de ani în urmă, i le dădeam de câte ori mă ruga în genunchi să mă însor cu ea.

Ce fată exuberantă și plină de încredere de sine fusese atunci când o cunoscusem și cât de frustrată și umilită o lăsasem în ultima zi a poveștii noastre, atunci când plecasem să-mi continui studiile în alt oraș. Fuseserăm la fel de îndrăgostiți unul de altul, atât timp cât era vorba despre sexualitate. Descoperiserăm împreună toate deliciile amorului, cu pudoarea și curiozitatea acelei tinereți când nu poate fi nimic mai incitant și mai dezirabil decât gimnastica sexului. Tot timpul pe care îl petreceam împreună era dedicat explorării simțurilor, cu o poftă fără măsură de-a ne descoperi, de-a ne apropia, de-a ne uni. Pe vremea aceea credeam că i-aș putea recunoaște mirosul legat la ochi, de-ar fi să aleg dintr-o infinitate de femei și credeam că nu există trup mai senzual decât al ei.

Dar nu fuseserăm la fel de îndrăgostiți și în restul momentelor, atunci când nu ne puteam retrage singuri. Ea era complet subjugată de personalitatea mea, nu reușea să mă contrazică cu succes nici în cele mai insignifiante lucruri, astfel încât era veșnic în defensivă, veșnic speriată, intimidată de părerile mele, de atitudinile mele. Pe vremea aceea pentru mine un om care nu citea nu exista. Dădeam atenție doar acelora care citiseră cel puțin cât mine, căci nimic altceva nu-mi părea demn

de a fi luat în serios și numai despre cărți îmi plăcea să vorbesc. Nici acum nu eram prea departe de acele criterii de selecție, doar că anii mă mai înmuiaseră un pic.

Încercase cu disperare să citească toate cărțile pe care le lăudam eu, într-un efort ce-ar fi trebuit să topească orice intransigență, dar când suntem tineri suntem atât de necruțători. Cu cât vedeam mai clar incapacitatea ei de a împărți aceeași pasiune cu a mea, cu atât arătam mai precis cu degetul către tot ceea ce ne separa, fără să mă mai mulțumească nimic. Cred că i-am otrăvit cei mai frumoși ani, pentru că la scurt timp după despărțirea noastră s-a măritat în speranța că legându-se de altcineva o să se poată dezlega de amintirea mea. Îmi povestea că în primele luni de căsătorie nu-i putuse spune pe nume soțului de teamă că ar pronunța numele meu și mult timp ocolise toate locurile în care fuseserăm amândoi, incapabilă să suporte amintirile. Nu mă puteam simți vinovat pentru suferința asta, eu nu dorisem să i se întâmple nimic rău, din contră, încontinuu încercasem să-i explic că suntem prea tineri pentru o legătură permanentă, că ar trebui încă să ne exersăm libertatea. Însă mereu avusesem impresia că e înclinată spre autoflagelare. Îmi aminteam că renunțase la sportul de performanță ce-l practica de mulți ani și care fusese tot universul ei înainte să ne cunoaștem, din pricină că eu consideram cu dispreț ca fiind pierdere de vreme orice altă activitate în afara cititului. Nu-i cerusem să facă asta, mai ales că eram convins de inutilitatea sacrificiului. Eu nu-mi urmăream pasiunea pentru că aveam ceva de dovedit cuiva, ci pentru că, pur și simplu, credeam că e cel mai grozav lucru de pe lume, chiar mai grozav decât ea cu toată senzualitatea ei, cu toate rugămințile și jurămintele ei. Mă acuza că n-am iubit-o niciodată, dar nu era adevărat, fusesem înnebunit după ea, era prima fată care conta în viața mea, fusesem gelos și posesiv, o chinuisem cu aceeași plăcere cu care o dezmierdasem, dar n-o iubisem atât de mult pe cât mă iubise ea, nu într-atât încât să renunț la visele mele de dragul ei, nu într-atât încât să o consider unică.

Abia acum înțelegeam privirea ei, după ce băusem și o privisem suficient. Senzația că ochii ei mă privesc ca și când ar poseda ceva din mine venea din dreptul pe care ți-l dă dragostea, drept ce ți se cuvine după lungul șir de suferințe la care ești supus în numele ei. Înțelegeam că ascendentul ei asupra mea vine din faptul că în toți acești ani ea mă iubise fără speranță, cu toate umilințele și frustrările unui astfel de fapt. Mi se părea incredibil că atât de mult timp ea nu se putuse elibera de această povară neîmpărtășită, că nu putuse da drumul amintirii mele. Toate celelalte momente importante din viața ei nu putuseră stinge focul ascuns din inimă. Înțelegeam uluit că în toți acești ani eu rămăsesem captiv fără să știu în sufletul ei, mă prețuise și mă adorase într-o realitate paralelă, asupra căreia viața pe care o trăise nu avusese nici o putere. Eu trăisem în sufletul ei, în mintea

fără să aibă vreo relevanță coordonatele de spațiu și timp în care plecasem. Certitudinea acestui fapt o vedeam limpede în ochii ei. Mă păstrase cu ea și-i aparțineam. Însă eu, tot eu, plecasem către alte povești, către alte realități, tot eu eram, același care trăia acum certitudinea unei alte iubiri, a unei alte vieți cu alte personaje, în care o singură iubire îmi fusese de-ajuns, îmi fusese perfectă. Păstrasem și eu o poveste vie în suflet, indiferent de trecut și de viitor. Știam și eu cum e să ai toate drepturile asupra unei iubiri.

Aș fi vrut să îmi pot aminti mai mult, să dezgrop senzațiile, emoțiile acelei perioade atât de tinere, să găsesc un argument cu care s-o pot convinge măcar să nu mă mai urască, dacă tot era prea târziu pentru a mă uita, să îi înduplec mila pentru că și eu băusem din aceeași otravă din care băuse și ea, chiar dacă oferită din alt pocal, însă n-am reușit să sting cu nimic lumina necruțătoare ce-o avea în ochi. Era prea târziu pentru orice iertare, pentru orice înțelegere, tot ce puteam face pentru ea ori pentru a evoca frumos povestea ce-o trăiserăm împreună, era să mă dăruiesc pe mine însumi, atât cât mai aveam de dat.

M-am apropiat de ea din curiozitatea de-a descoperi ce-mi puteam aminti după atâta timp, în virtutea credinței că și eu am un ascendent asupra ei, că tot ce-mi pot aminti este al meu, câștigat definitiv. Mirosul ei îmi era străin, la fel și gustul buzelor, la fel toate explorările pe care le-am parcurs pe trupul ei cu ochii închiși, căutând amintiri pe sub haine, căldura pielii era nouă pentru mine, ca și mătasea părului, doar momentul precis al intimității mi-a explodat în minte toate senzațiile uitate într-o tinerețe prea îndepărtată și toate amintirile acelor percepții m-au năpădit cu o precizie uluitoare, ca și când ieri era chiar azi, ca și când noi eram aceeași, ca și când timpul era al nostru să facem ce vrem cu el. Am iubit-o fericit că mă pot disimula în acel tânăr care nu iubise pe nimeni altcineva, care nu pierduse, nu fusese umilit, am alintat-o fericit să dau timpul înapoi, acolo unde mai aveam speranțe și vise de împlinit, acolo unde mai credeam în iubire, fericit să retrăiesc un timp în care viața însăși avea un gust plăcut, dezirabil.

* * *

Mi-aș fi dorit enorm să-i pot promite ceva când a plecat, orice care să umple golul din inimă pe care îl aveam amândoi.

-Aș vrea din tot sufletul să ai succes cu cartea ta. Nu-mi e de niciun folos să știu că ți-ai trăit viața mediocru. Asta o face pe-a mea să pară și mai inutilă, mi-a spus.

-Tot ce-mi urezi tu mie îți întorc eu de o mie de ori, i-am răspuns cu un zâmbet jalnic care se străduia să alunge sentimentul că suntem două victime ce

încearcă să se consoleze reciproc.

Am rămas treaz până dimineața, cu ochii țintă spre Zeii Iubirii. Ce fel de divinități puteau fi acelea care dădeau dovadă de atâtea inadvertențe în planurile lor? Cred că, dincolo de faptul că se dovedeau a fi capricioși și cruzi, zeii aceștia erau niște proști incapabili să potrivească două sentimente cap la cap. Plini de grandoare, infatuați ne transmiteau și nouă aceleași caracteristici, după chipul și asemănarea lor. Numai că noi nu eram nemuritori și nu puteam avea resurse nelimitate. Odată căzuți în genunchi nu mai aveam timp nici măcar să evităm bătrânețea. Singurul efect durabil al operei pline de greșeli grave a acestor zei incapabili era sentimentul copleșitor de perplexitate, căci de atâta amar de vreme nu reușeam să înțeleg ce rost avusese toată această risipă de emoții, de sentimente, de gânduri? Ce rost avusese s-o întâlnesc pe aceea pe care o iubeam atât, dacă n-o putusem avea? Ce rost avusese să înțeleg că-mi era perfectă, dacă putusem trăi cu ea doar în realitatea sufletului meu? Și ce rost avusese toată risipa de emoții a fetei celeilalte, ce mă păstrase în inimă fără să-i aparțin? Ce fel de operă clădeau acești zei? Proiecte atât de inutile și de incomplete crezusem că doar muritorii pot construi, însă Zeii Iubirii se arătau mai proști și mai orbi decât noi, iar cei care băuseră din otrava oferită de ei, duceau nemurirea în povara secretă a iubirii.

Priveam îngrozit înainte și nu înțelegeam cum voi putea continua să trăiesc fiind atât de lucid că pierdusem capacitatea de-a iubi. Mai ales că nu eram omul care să se mulțumească cu puțin. Cei mai mulți trăiau viața cu ochii închiși, preocupați să-și plătească facturile, să-și satisfacă nevoile, protejați de un nivel de sensibilitate extrem de scăzut, însă exemplul ăsta pentru mine nu exista decât ca o contabilitate a stocurilor. Mai cunoșteam un mod de a trăi viața ambițios, într-o permanentă cursă de satisfacere a lăcomiei ce renaște perpetuu din ea însăși, bani, posesiuni, recunoaștere publică a unor valori pe care ești convins că le ai, suficient cu tine însuți. Trăisem și eu așa, senin și convins că n-am nimic de pierdut. Dar nici nu mai putea fi vorba despre asta acum când mă îndreptam spre bătrânețe fără să mai cred în nimic. Bineînțeles că m-aș mai fi putut lăsa iubit, aș mai fi găsit, poate, resurse de cruzime și lăcomie pentru asta, însă ar fi fost un simulacru care eventual mi-ar fi mulțumit doar singurătatea. Nu eram nici suficient de egoist, nici suficient de împăcat cu mine însumi ca să mă bucur de viață fără să am cu cine împărți bucuria și un partener pe care să nu-l consider perfect pentru mine nu mi-ar fi fost de niciun folos, nu m-aș fi putut păcăli singur. Simțisem o singură dată că viața nu m-ar fi putut dezamăgi nicicum, în orice formă mi s-ar fi servit, având alături compania unei femei pe care o descoperisem ca fiind perfectă pentru mine. Până să o întâlnesc pe Ea, nu știusem că ar putea să-ți placă într-atât de mult o altă ființă

umană, încât doar compania ei să-ți fie de ajuns ca să trăiești fericit orice ți s-ar da și, odată plecată, să nu-ți mai fie nimic pe plac, să ai în fiecare zi un dor continuu de reîntregire. Citisem despre asta de nenumărate ori, dar o tratasem ca pe o problemă literară, fără să bănuiesc măcar că ar putea deveni realitate chiar pentru mine. Nu crezusem niciodată că o singură ființă umană poate fi mai valoroasă și mai dorită decât viața însăși, cu toată bogăția ei.

De aceea știam acum că singura așteptare majoră pe care o mai puteam aveam în viitor era mart, ca unică alternativă interesantă. Începeam să îmbătrânesc și să percep iubirea ca pe-o caracteristică a tinereții. Eram obosit să trăiesc și mă gândeam la moarte ca la o schimbare, ca la o ieșire din plictis. Mă îngrozea gândul că o să vină vremea când trupul o să mă trădeze, iubisem viața prea mult ca să o trăiesc umilit. Aveam de gând să fiu stăpânul meu până la capăt și să continui să trăiesc în limitele de spațiu și timp dorite de mine. Și, pentru că nu mai aveam nici o ambiție, nu aveam de gând să fac nici o concesie. De aceea împachetam, convins că singurul lucru plăcut în restul zilelor ce voi vrea să le mai trăiesc va fi să citesc și să scriu. De ce m-aș mai fi deranjat pentru altceva?

Oricât de umilit și de frustrat mă simțisem, trebuise până la urmă să accept gândul oribil că Ea nu mă iubise. Ani de zile mă luptasem cu acest gând pe care nu puteam nici măcar să-l silabisesc în șoaptă, într-atât de impotent mă făcea să mă simt. Acceptasem acest verdict fără să pronunț cuvintele, fără să le spun pe nume. O doream cu o furie care mă făcea să-i simt în palme conturul trupului, aș fi urlat până aș fi omorât-o, numai să priceapă că era perfectă pentru mine. Aș fi călcat în picioare orice, fără să mă uit înapoi, dacă asta m-ar fi ajutat să văd în ochii ei că mă acceptă ca fiind tot ce-i lipsește, perechea perfectă.

Veșnic în piept aveam un fluture ce palpita cu o viață independentă de viața reală și asta mă făcea să mă simt de parcă aș fi trăit cu sufletul într-o lume și cu trupul în alta. Îmi doream pur și simplu s-o vad și dorul acesta neconsumat mă ținea într-o stare de veșnică căutare, niciunde nu-mi era bine, nimic nu-mi era de ajuns, tot aș fi plecat, tot aș fi fugit, dorindu-mi să scap de mine însumi și de toată iubirea asta ce n-o puteam dărui.

* * *

În ziua în care l-am adus pe Rai de la spital încerca să iasă soarele, dar un vânt nesuferit și rece îți tăia orice elan de entuziasm față de venirea primăverii. Așa că îl înfofolisem ca pe-o mumie egipteană, de teamă să nu respire aerul rece. Medicii îmi tot explicaseră că sistemul lui imunitar e foarte slăbit și trebuie ferit cu orice chip de cea mai mică răceală. Starea delicată în care se afla era evidentă pe chipul lui palid. Redevenise la fel de slab precum îl cunoscusem, numai piele și

oase. Părul lung și încâlcit, cascada de cârlionți negri și aspri îl făcea să pară o jucărie vie. Am pierdut o grămadă de timp în baie străduindu-mă să-i domesticesc părul. Când am terminat s-a așezat la fereastră cu radioul.

-Ai vrea să ieșim puțin pe terasă, Rai?

-N-am încredere în soarele tău, mi-a răspuns apatic.

Destul de târziu a observat schimbările din casă, deși biblioteca era complet goală și lipseau o grămadă de alte obiecte. Lăsasem casa doar cu lucrurile strict necesare confortului occidental. Fotografiile, corespondența și alte lucruri cu caracter sentimental, erau aranjate în cutii și tronau în subsol alături de cărți, în siguranță. Mă folosisem cu ipocrizie de toate instrumentele societății în care trăiam și pe care în mare parte le disprețuiam și încheiasem niște contracte de închiriere ale ambelor case la prețuri ametitoare, pe care doar snobismul le-ar fi justificat. Mă frământasem toată ziua cum să-i spun lui Rai că hotărâsem să ne întoarcem în țara lui, de teamă că o nouă schimbare îl va bulversa din nou, însă nu găsisem nici o cale de-a i-o spune delicat, așa că i-am dat vestea fără nici o introducere:

-Plecăm să căutăm cascada lui Papi și să vedem ce s-a întâmplat cu coliba.

S-a uitat mult timp la mine de parcă nici propria lui limbă n-o mai înțelegea, apoi brusc și-a scos șosetele și a început să alerge prin casă. În culmea entuziasmului a încercat să scape și de haine, lucru pe care cu greu l-am oprit:

-Ia-o ușor, Spiridușule, mai e până ajungem la plajă și încă ești bolnav. Trebuie să iei medicamente în continuare și să avem mare grijă să nu mai răcești.

-Când plecăm?

-Foarte curând, imediat ce rezolv câteva probleme.

-Și nu ne mai întoarcem!

-Voi ține cont de părerea ta.

-Și nu mai merg la școală!

-Asta în niciun caz nu se va întâmpla, la asta nu renunț nicicum. Ai să mergi la școală.

S-a uitat la mine, cântărindu-mă:

-Bine, dar doar puțin.

Apoi l-a apucat grija jucăriilor, adică ceva ce nu-l preocupase niciodată până atunci. M-a anunțat solemn că le vom lua pe toate cu noi și nu a ținut deloc seama de protestele mele, deși i-am amintit că le distrusese pe toate și nici nu se jucase vreodată cu ele. Erau ale lui și nu voia să renunțe, însă eu eram convins că nu-și dorea să se joace cu ele. Până la urmă lăcomia țării mele îl contaminase și pe el.

Nu mai aveam de ce să trăiesc în țara mea, căci nu mai găseam nici un motiv pentru care ar fi trebuit să mă supun unei societăți care nu-mi mai era pe plac și în valorile căreia nu mai credeam. Lipsisem prea mult timp, mă dezrădăcinasem, nu-mi era greu să plec din nou și nici nu mai era nimeni care să-mi plângă plecarea. Nu-mi doream decât să scriu și să citesc și aveam destui bani pentru a duce un trai simplu și liniștit în țara lui Rai. Voiam să-l văd din nou pe micuțul meu râzând și bronzându-se fără teama că ar putea iar să cadă pradă unor viruși cu care sistemul lui imunitar nu era obișnuit. Ca și la întoarcerea în țara mea, nu aveam nici acum un plan precis asupra viitorului, nu știam cum și ce voi face, dar mă simțeam ușurat de orice grijă. Ajunsesem să-mi doresc copilărește, asemeni cu Rai, să stau pur și simplu la soare. Când hotărâsem să-l aduc în țara mea fusesem mânat de sentimente de datorie față de Mamina care mă iubea și mă aștepta, de sentimente de responsabilitate față de viața pe care o lăsasem brusc și fugisem și de credința într-un sistem social superior și salvator pentru viitorul copilului. Însă nimic din toate astea nu regăsisem la întoarcere, Mamina nu mai era, vechea mea viață nu mai avea nici un gust pentru mine și nu mai credeam deloc că ar fi mai bine pentru Rai să crească asemeni concetățenilor mei. După ce trăisem atât de mult timp cu nevoile reduse la strictul necesar, lipsindu-mă de orice formă de confort inutil, fără mofturi, simplu, la întoarcerea acasă priveam țara mea ca pe-o societate a cărei principală preocupare era instigarea la lăcomie în toate formele imaginabile. Nu aveam vanități de părinte care-și dorește pentru copilul lui un viitor excepțional într-o formă sau în alta, nu-mi trecea prin cap să-i pretind nimic. Și, în nici un caz, nu voiam să-l împing de la spate ca să se înroleze în sistemul unei societăți în care vedeam că agresivitatea și suspiciunea sunt etalate ca pe caracteristici naturale a individului. Parcă asistam la o piesă de teatru despre un fapt de viață real, în care toți actorii jucau prost, fals, fără talent, fără sensibilitate, măscărici de doi bani, cu pretenții de artiști. Până la urmă lungile mele călătorii mă duseseră la concluzia că acolo unde câștigase tehnologia pierduse umanitatea. Nu puteam fi atât de arogant încât să cred că banii mei i-ar putea influența pozitiv destinul, puteam doar să mă străduiesc să-l învăț să iubească viața și să-și prețuiască libertatea.

Nu aveam nici un regret și nici o rezervă, era de ajuns să-l privești ca să-ți fie clar că nu se adaptase în niciun fel, nu-i plăcea lumea mea și orice insistență ar fi fost o brutalitate în plus.

Capitolul III

CĂRȚILE DE TAROT

A mai trecut ceva timp până la concursul de debut literar și s-au întâmplat o grămadă de lucruri mici, care m-au chinuit de dimineața până seara, dar nu merită să le menționez. Pe avocat nu l-am mai întâlnit, nici nu aveam de ce, iar despre autorul meu n-am mai încercat să aflu nimic în plus, îmi spusese el însuși suficient prin ceea ce scrisese.

Am așteptat cu inima cât un purice și eu și mama anunțarea câștigătorului, mie îmi plăcuse fără rezerve ce citisem, în secret mă îndrăgostisem de personaj, iar mama chiar a plâns la câteva pasaje. Cartea devenise principala noastră preocupare, numai despre asta vorbeam, nici nu-mi mai aminteam de când nu mai stătusem noi amândouă așa, la palavre, comentând și dezbătând fără să ne enervăm una pe alta. Mă tulburase mult ce citisem, scoțându-mă din monotonia mea obișnuită, aș fi vrut ca măcar o dată să fi gustat și eu din otrava din care băuse el, să fi trăit și eu măcar o dată cu pasiunea cu care povestea el că se poate trăi. Îl invidiam și-l admiram în același timp pentru sensibilitatea lui. Pe mine m-ar fi speriat să descopăr că și eu aș putea trăi ceva asemănător, mi-ar fi fost frică să dau frâu liber unor astfel de pasiuni. Mă speria orice era prea mult, prea pătimaș, așa cum îmi părea tot ce scrisese el. Nu eram un om curajos și cred că el ar fi considerat că de aceea nici nu eram un om liber.

Cartea noastră a câștigat la secțiunea la care a participat și ne-am delectat amândouă cu o sticlă de șampanie, de parcă era o victorie personală, două femei singure ce aveau în sfârșit ceva palpitant de trăit. Ne bucuram și pentru că aveam după mult timp un subiect asupra căruia eram amândouă de aceeași părere, lucru mare, pe care îl apreciază numai cine continuă să trăiască în casa părintească și după adolescență.

Cartea a ieșit repede de la tipar, m-am ocupat de asta cu o abnegație aparte de stilul meu comod și prudent. Nu puteam trăi ca el, deși aș fi vrut să fi fost în stare, dar puteam măcar să îl admir într-atât încât să le povestesc tuturor prietenilor mei la superlativ despre carte. Și așa am și făcut, am trimis mail-uri tuturor cunoscuților, colaboratorilor, foștilor colegi, tuturor celor pe care îi știam. Cred că am fost pentru prima dată în viața mea atât de convingătoare, parcă mi se insuflase curaj și încredere de sine, căci am fost extrem de surprinsă de câte răspunsuri nerăbdătoare am primit, cerându-mi-se să trimit cartea spre a fi citită. În secret am scos mai multe exemplare, fără să-mi pese că le tipăresc pe banii mei, care nu erau prea mulți și am trimis-o entuziasmată tuturor celor ce se arătaseră interesați.

În câteva zile urma să particip la festivitatea de decernare a premiilor, care era transmisă și la televiziune, iar în aceeași seară avea loc și o petrecere organizată în cinstea câștigătorilor. Mie nici nu-mi trecuse prin cap să mă pregătesc în mod special, dar aveam o mamă ca o coțofană, tot ce era strălucitor îi trebuia și ei. Aici era cea mai veche și mai dureroasă bătălie dintre noi. Mama trăise doar pentru creme, bigudiuri, farduri, volane și alte pene, iar fata ei fusese veșnic satisfăcută cu părul strâns în coadă și cu pantofi fără toc. O tragedie care ne-a mâncat zilele amândurora. De data asta mama a pregătit războiul șantajându-mă cu aparatul de măsurat tensiunea. Eram atât de fericită că numele obscurei mele edituri va fi făcut public în legătură cu un roman, o carte adevărată, încât nu m-am mai opus deloc, spre surprinderea teribilă a mamei, care se înfoiase ca pentru o luptă grea. Mă bucuram ca un copil care e lăudat prima dată în fața clasei când întotdeauna fusese mediocru și retras. Așa că, facă ce-o vrea mama cu mine, sunt generoasă azi!

Am colindat magazinele de parcă eram la inspecție, eu m-aș fi mulțumit demult cu o bluză nouă, dar nimic nu era pe gustul ei, `` prea simplu``, `` prăfuit ``, `` de gravidă``, `` prea mulți nasturi`` și tot așa câteva ore. Până la urmă n-am mai rezistat și m-am repezit într-o rochie de bumbac, cu toată încăpățânarea de care eram capabilă în situații de stres. Ea, care ciripise ca o păsărică de la un raion la altul, de la o colecție la alta, naturală ca o nativă în zodia modei, nici nu băgase de seamă cât timp trecuse și cât mâncase din nervii mei. Parcă o văd cum s-a întors candidă către mine:

-Ce, ești obosită? Ia uite pentru ce am alergat noi atât!

În mână ținea o splendoare din mătase înflorată, garnisită cu o panglică lucioasă de satin liliachiu, strânsă sub sâni și vaporoasă ca briza mării într-o seară de vară, splendoare în care m-aș fi simțit ca o pisică de angora dusă la montă. În timp ce căutam sufocată

replica cea mai potrivită, tot ea, drăgălașa a găsit să-mi arate senină:

-Cred că rochia rămâne pentru petrecere și la festivitate ar fi extrem de elegant costumul ăsta, spune, fluturând pe lângă mine, de parcă aveam doar rol decorativ, un costum în două piese dintr-o stofă ușoară, de culoarea cafelei cu lapte, cambrat pe talie și asortat cu o eșarfă transparentă, verde-crud.

A trebuit să recunosc că nu găseam nimic nepotrivit costumului și, luând acceptul meu tăcut drept un răspuns general afirmativ, a plecat grăbită către casa de marcat. Nu era nici o nevoie să probez, femeia asta era un geniu în materie de achiziționat haine. Graba ei era determinată și de groaza de-a mă lăsa să mă foiesc în cabina de probă, având ocazia să mă răzgândesc și să dau înapoi. A cumpărat cu cartea mea de credit și rochia pe care nu am putut s-o pun la loc în raft și eșarfa pentru care s-a jurat că nu e deloc prea tare culoarea, ba din contră, foarte potrivită cu ochii mei care sunt cei mai banali ochi căprui, însă n-a contat argumentul ăsta pentru ea.

Apoi a decretat că vrea o pauză pentru c-o dor picioarele și m-a luat pe sus către o cafenea cochetă din holul principal al mall-ului, unde a sorbit satisfăcută un cappuccino și a comentat tot ce a pășit pe lângă noi.

Dupa aceea am trecut la faza următoare a planului ei grandios: pantofii. Am luat-o de la capăt, fără să înțeleg de unde izvora atâta energie într-o femeie la pensie, ce mâncase pe pâine trei divorțuri, o operație de pietre la rinichi, o comă diabetică și câteva peregrinări la locuri sfinte, în speranța de a-și vedea fata măritată. Pantofii au trecut prin fața ochilor noștri precum elevii la examenul de admitere, nimic n-o mulțumea și a rămas surdă la toate insistențele mele de a ne mulțumi cu ce aveam deja acasă. S-a oprit până la urmă la niște sandale care mi-au tăiat respirația, erau într-adevăr splendide, făcute din cea mai fină piele de căprioară, în culoarea untului și, împreună cu poșeta delicată la care se asortau, costau cât un iminent infarct al meu. Cu lacrimi în ochi m-a amenințat că le plătește din pensia ei, dacă nu le cumpăr și că va trebui s-o îngrop apoi pe banii mei.

Când credeam că ne îndreptăm spre ieșire, eu cu o gaură amețitoare în buget și ea triumfătoare ca o cloșcă ce-a scos pui, a virat halucinant către un raion de lenjerie intimă, cel mai scump pe care îl știam.

-Mama, doar n-o să mă dezbrac la petrecere, ce e în mintea ta?

-Frumusețea vine din interior, mi-a răspuns în cel mai șocant mod.

Așa o fatalitate a înnoirilor din cap până în picioare nu mai pățisem de la balul de absolvire al facultății, dar cred că tot de pe atunci nu mai așteptasem cu atâta emoție un eveniment. Economisise mama din salariul ei modest de dactilografă, un an de zile, banii ce m-au transformat atunci în prințesă, spre stupefacția colegilor în ochii cărora avusesem întotdeauna imaginea unei tocilare bună de luat în seamă doar la examene. Și nu puteam s-o las acum să-și încheie ziua de muncă fără să-i spun zâmbind:

-Mama, alege-ți și tu ceva, orice consilier se apreciază și printr-un comision, nu-i așa?

-Știam eu că nu te-am crescut degeaba! mi-a răspuns ea încântată.

Și, fără ezitări, a pus mâna pe-o pălărie cochetă, garnisită exact cât îi trebuia, cu puțin tul. M-a dus glonț către ea, mărturisind:

-O ochisem în vitrină, când am stat la cafea.

* * *

În dimineața cea mare ceasul deșteptător a sunat la o oră matinală, dar nu în camera mea, ci în cea a mamei. Până să apuc să mă ridic din pat am auzit vocea ei din baie:

-Mișcă-te repede, avem programare la coafor.

Nu mi-a dat timp să procesez informația, căci m-a și lămurit:

-Doar nu era să te las să-mi compromiți toată munca cu elasticele tale de păr.

Spre surpriza mea, nu m-a dus la prietena ei care avea un coafor în cartier și îi aranja părul de câte ori primea pensia, un ritual de o religiozitate fără abatere, ci direct în centru, unde era mai scump și mai snob, adică exact ce uram eu mai tare, explicându-mi în șoaptă, de parcă prietena ei avea spioni prin oraș:

-Știi, e puțin cam demodată.

Acolo, spre totala mea stupoare, a știut precis care sunt ultimele nuanțe la modă, ce se aplică drept culoare de bază, precum și ce fel de șaten auriu trebuie obținut pentru meșe, dar când a ajuns la a explica și în ce fel trebuie tăiat părul și eu și stilistul am luat foc,

desigur fiecare din motive diferite. Mama s-a resemnat până la urmă și s-a așezat pe scaunul de alături, unde de-asemenea a știut precis ce fel de permanent dorește pentru sine. La plecare toată lumea ne-a complimentat și le-am dat și eu dreptate, nu-mi stătea rău.

Eram convinsă că sunt gata cu tot dichisul, lac de unghii, parfum, fard, dar a trebuit să mai accept încă puțin fard de obraz și un ruj ceva mai tare. Înainte să ies pe ușă am băut păhărelul de cognac pe care mi l-a oferit pentru dezinvoltură și pentru strălucirea ochilor, după care a venit bomboana mentolată și am ieșit pe ușă lăsând în urma mea o grămadă de lumânări aprinse pentru câțiva sfinți cu influență.

* * *

Mama avusese dreptate, păhărelul de cognac făcuse minuni, am urcat pe scenă fără să mă împiedic, am stat dreaptă și mi-am ținut micul discurs fără să mă bâlbâi, doar îl învățasem pe de rost de cât îl scrisesem și rescrisesem. Numele editurii mele necunoscute a fost pronunțat de câteva ori și menționat împreună cu curajul de care dădusem dovadă în a publica un debutant ce semnează sub pseudonim. Aș fi vrut mult ca el să fi fost de față și să vadă ce am reușit să fac. Nu-mi aminteam să mă fi lăudat cineva vreodată pentru curaj și nici nu prea credeam că merit lauda, dar tot era grozav că mă aflam acolo și că mă descurcasem să duc treaba până la capăt, fără să mă împotmolesc ori să dau înapoi. Când s-a încheiat filmarea și cei prezenți discutau informal, pregătindu-se să se mute cu toții în clubul unde se ținea petrecerea, în drum spre ieșirea din sala de festivități, am avut surpriza de-a mă întâlni cu avocatul personajului meu, care se apropiase de mine ca să mă felicite. Foarte scorțos, fără să zâmbească, mi-a lăudat în special discursul ce-l ținusem după ce primisem premiul în numele autorului. M-am bucurat sincer că mă felicita și el, chiar dacă masca lui apretată mi-a mai diluat exuberanța și mi-am arătat nădejdea că vom putea vorbi mai mult la petrecere. A bâlbâit ceva despre un dosar la care lucra și a pomenit niște termeni din care n-am înțeles nimic, dar n-am apucat să mă lămuresc, căci cineva m-a luat pe sus, strigându-mi cu entuziasm că nu ne-am mai văzut de o grămadă de ani.

Am mers mai departe pe mâna mamei și m-am schimbat la garderobă cu rochia fluidă, ce-mi lăsa umerii goi și inima cât un purice. Norocul meu că am dat imediat de un valet care aștepta cu o tavă plină de pahare cu șampanie și mi-am refăcut curajul ce mă cam părăsise. La petrecere participarea era mult mai numeroasă, lumina mai difuză, așa că m-am pierdut în mulțime și m-am simțit liberă să mă bucur de tot ce mi se oferea. Am mai băut câteva pahare, am ciugulit câte ceva din toate bunătățile, mai ales dintr-un tort de

ciocolată amăruie, am vorbit cu toți de parcă îi cunoșteam, dar, mai presus de toate, am dansat până a trebuit să mă așez pe un scaun mai retras și să-mi scot sandalele care se contopiseră cu tălpile mele. Pe când priveam fericită în jur, un domn țeapăn s-a apropiat de mine. Era avocatul care mă privea ciudat, însă nu m-am mirat prea tare, căci și eu mă privisem la fel în oglinda de la baie. Am pălăvrăgit un pic despre cât de grozavă era petrecerea și am încercat discret să-mi bag picioarele înapoi în sandale, dar nu mai erau ale mele, ci ale cuiva ce purta două numere mai mici. Atunci mi-am dat seama cât sunt de obosită și cât de târziu e. Și cred că el a scos primele cuvinte abia când s-a oferit să mă conducă acasă. Am primit bucuroasă, ar fi fost groaznic să caut un taxi desculță. Pe drum, după cunoscutul lui obicei, a condus mut, însă eu pluteam în niște nori unde totul era minunat.

A doua zi m-am trezit cu capul greu și cu picioarele umflate, dar asta n-ar fi fost nimic pe lângă mama care mă aștepta cu cafeaua caldă și cu un chestionar interminabil despre tot ce nu putuse vedea la televizor. Nu puteam s-o dezamăgesc, așa că n-am ascuns nimic și i-am redactat amănunțit întregul eveniment.

* * *

Peste câteva zile, când încă pluteam în euforia celor întâmplate, erau să-mi iasă ochii din cap citind un mail în care primeam cea mai stângace invitație la cină, de la avocatul autorului meu. L-am citit de mai multe ori și am decretat că nu poți avea încredere în vrăjitorul electronic al internetului. Când am ajuns seara acasă, nu a durat mult și mama a reușit să scoată de la mine motivul pentru care eram schimbată la față, după cum spunea ea. A trebuit să-i arăt mesajul cu pricina și să-i răspund imediat pozitiv, altfel era în stare să-i scrie chiar ea, care luase foc și nu reușea să aprindă mai repede niște lumânări de mulțumiri.

Cina a fost o întâlnire crispată de ambele părți, însă m-a mai invitat o dată, de data asta sunându-mă la telefon și folosind un limbaj mai omenesc și apoi am mai avut câteva ocazii să descopăr că avocatul rigid era un băiat sincer, dar descurajat, care nu avusese norocul unei mame iubitoare ca a mea și nici cu alte femei ce le întâlnise ca adult nu avusese mai mult noroc. Am descoperit surprinsă că aveam o grămadă de gusturi comune și că puteam vorbi amândoi ore întregi fără să ne plictisim. În scurt timp comunicam și ne sfătuiam din oră în oră despre toate nimicurile mari de peste zi. Mama întinerise cu zece ani și nu pot spune că eu eram mai puțin entuziasmată. Îmi străluceau ochii, fustele îmi

veneau mai bine, nu mai uitam să-mi pun cercei și să-mi dau cu ruj, dar mai ales râdeam de dimineața până seara cu un om despre care n-aș fi crezut nici moartă că poate avea atâta umor. A fost de-ajuns să-l aduc o singură dată acasă ca mama să devină admiratoarea lui cea mai mare și să-l invite mereu și a doua zi. Îl plăcea sincer, avea și de ce, căci niciodată nu uita să aducă flori și să-i sărute mâna. Așa că am lăsat-o pe mama să consulte emoționată ultimele cataloage cu rochii de mireasă. Nu aveam de gând s-o dezamăgesc.

Când credeam că nu mai pot avea surprize în alt plan decât cel personal, am primit un mail de la autor, în care îmi mulțumea pentru discreție și eficiență, dându-mi în continuare date tehnice despre un contract cu fundația lui, în vederea tipăririi unor abecedare, dacă mă arătam interesată. Am fost surprinsă pentru că nu menționa nimic despre o eventuală reeditare a cărții, așa cum mă așteptam eu.

M-am pus imediat pe scris, sperând să reușesc să-l conving să scoatem împreună o nouă ediție, de mai mare tiraj și să facem un program de promovare a cărții. Am scris și am șters de câteva ori, nemulțumită de forma insuficient de profesională a răspunsului meu, am scris din nou cu teamă față de spiritul lui critic și, până la urmă, am șters tot și am scris de la capăt așa cum simțeam de fapt, cu toate amănuntele surprizei mele atunci când am fost contactată prima dată. Am mărturisit toată munca de detectiv ce-o dusesem și tot balamucul creat cu ocazia festivității concursului, am scris despre mesajele pe care le-am primit de la toți cei entuziasmați de cartea lui, am spus sincer și cât de mult mă impresionase pe mine și cred că am pomenit cam mult și despre prietenia mea nouă cu avocatul lui, am scris până m-au durut degetele și am trimis imediat, fără să recitesc, înainte să am timp să mă răzgândesc.

Nu am primit nici un răspuns, deși trecuse o grămadă de timp, dar am primit un mail și mai surprinzător de la o fostă colegă de facultate, despre care nu mai auzisem nimic de ani buni. Îmi povestea sumar despre măritișul care o dusese departe de țară, despre divorț și despre copilul ei, rugându-mă să îi dau numărul meu de telefon pentru a-mi comunica ceva urgent, o chestiune extrem de importantă pentru ea. M-a sunat imediat și a trecut direct la subiect. Cartea, pe care eu o trimisesem tuturor celor pe care îi cunoșteam, ajunsese și în mâinile ei printr-un alt fost coleg de facultate, cu care ea ținea o legătură mai strânsă. Îmi cerea să o ajut să dea de autorul cărții. I-am răspuns sincer că nu era posibil, că așa ceva nu pot face. A urmat o pauză grea după care mi-a spus că îl cunoaște personal, că îl caută demult, că e o poveste veche și tristă. Ceva în vocea ei suna deosebit. Am dat din

nou înapoi. Am auzit la capătul firului cum își freca tâmplele, cum tăcea și n-am știut ce să mai spun. Apoi m-a implorat, pur și simplu, plângând să iau legătura cu el și să-l las pe el să hotărască după ce voi spune numele ei. A închis înainte să apuc să mai spun ceva.

Rămăsesem gândindu-mă la cărțile de tarot ale mamei și abia într-un târziu mi-am dat seama că trebuia să fie ceva în povestea asta, căci el semnase cu pseudonim iar personajele aveau nume fictive. Colega mea care mă sunase plângând trebuia să cunoască mult mai mult decât puteam înțelege eu, ca simplu cititor. Apoi, dintr-o dată, mi-am dat seama de ce fusese cartea scrisă așa, adresându-se direct, ca și când ar fi vorbit unei singure persoane, cartea era de fapt o scrisoare aruncată în mare spre a fi găsită. Iar eu fusesem trasă la sorți pentru că eram o speranță de legătură între el și destinatara scrisorii. Mi-am amintit dintr-o dată anii de facultate, cu toate tragediile timidității mele. Mi-am amintit despre colega mea și, mai ales, mi-am amintit râsul ei copilăros, ce ne contamina pe toți de fericire simplă. O privisem întotdeauna cu admirația cea mai sinceră, acolo unde eu eram otrăvită de nesiguranță și teamă, ea era întotdeauna exuberantă și veselă ca un copil norocos și inocent. Ne privea cu ochii ei migdalați, de culoarea cafelei, ca și când eram cu toții niște copii explorând o aventură colectivă. Iubea să danseze și cine ar fi crezut că mai apoi va face carieră tocmai din asta, deși studiasem împreună cu totul altceva. Nu mi-o puteam aminti decât veselă, chiar și atunci când era concentrată la ceva, avea pe chip o lumină ca un zâmbet. După atâția ani, mă căuta plângând. Mă gândeam că niciodată nu asociasem ceva negativ cu ea, îmi păruse veșnic imaginea frumuseții pure, ca soarele, ca apa.

Nu am spus nimănui despre asta și m-am hotărât să transmit mai departe numele ei, deși trecuse ceva timp, iar eu nu primisem încă nici un răspuns la lunga mea scrisoare, în care pledam pentru o reeditare a cărții.

După ce am riscat să comunic numele celei ce mă implorase plângând, au trecut multe zile până ce am primit de la el un mail scurt, conținând doar un număr ciudat de telefon, fiind rugată să-l transmit exclusiv fostei mele colege. Nimic mai mult. Apoi a urmat tăcere din ambele părți, n-am mai știut nimic despre nici unul dintre ei.

Între timp nu am suflat o vorbă despre cele întâmplate și, cu toate că nu am uitat, m-am dedicat total schimbărilor ce se puneau la cale în viața mea.

După mult timp, când reușisem să mă autoconving că fusese o greșeală să îi scriu

atât de sincer, în loc să mă adresez formal ca să-l conving să republicăm, fiind sigură deja că pierdusem încrederea lui și pentru că mă băgasem într-o chestiune privată, atunci când îmi pierdusem orice speranță, am primit o scrisoare lungă din partea lui în care îmi explica singurul mod în care dorește să republicăm cartea. În același stil lipsit de explicații, menționa că urma să primesc un ultim capitol, dacă eram de acord cu propunerea.

* * *

Așa se face că a doua ediție apare în această formă, adăugându-se și povestea mea, care să încadreze povestea lui. Ideea nu-mi aparține, însă m-am simțit onorată și sper că n-am dezamăgit. S-a dorit ca ultimul cuvânt să-l aibă autorul, povestind ultimul capitol.

Capitolul IV

ULTIMUL CAPITOL

Soarele a reușit să topească tot frigul din vene. În câteva săptămâni Rai era din nou bronzat și alerga desculț pe plajă, nici eu nu mai aveam pielea albă și palidă, ne jucam în fiecare zi prin nisipul fierbinte, îl învățam să înoate mai bine, mai corect și cu ajutorul scoicilor făcusem și ceva progrese la aritmetică. Reușisem să închiriez o căsuță aproape de plajă, astfel încât eram toată ziua lângă apă. De casă se ocupa în fiecare zi o doamnă corpolentă și veșnic zâmbitoare, căreia îi plăcea grozav să pornească radioul și să danseze prin casă. Nu-i lua mult dereticatul casei, căci nu avea decât trei încăperi, însă îi plăcea să lenevească la soare pe șezlongul balansoar și, cum nu mă deranja cu nimic, nici n-o grăbeam să plece. Încerca aproape în fiecare zi să-l învețe pe Rai să danseze, iar el îi urmărea pașii concentrat și serios de parcă învăța fizică atomică, dar era o cauză pierdută, nu avea nici un dram de talent, nu simțea ritmul. Îmi plăcea s-o privesc pe mama Ela dansând, mă fascina veselia ei și ușurința cu care își mișca fundul enorm. Ea toată era un spectacol, tot timpul binedispusă, cu un râs nestăpânit, ce urca în cascade, îmbrăcată în culori aprinse, nelipsindu-i mărgelele din imitații de perle, aducea culoare casei și optimism. Rai o botezase din primele zile mama Ela și așa am continuat să-i spun și eu. Cumpărasem o mașină de teren și făceam des mici excursii. De multe ori Rai insista s-o luăm și pe mama Ela, iar ea venea bucuroasă, mai ales că-i cam plăcea să-mi bea berea, dar pentru că nici ea nu făcea abuz, nici eu nu mă supăram.

Îl înscrisesem pe Rai la cea mai apropiată școală, o clădire micuță, ca vai de ea, dar cu o profesoară tânără și frumoasă, pe care o iubeau toți copiii. Rai chiar îmi spusese că o să se însoare cu ea și, deși nu aveam habar când aflase el de însurătoare, nici nu am întrebat,

ca să n-o luăm la vale cu tot felul de întrebări halucinante, după cum îi știam obiceiul. De când ne întorsesem deborda de fericire, la asta contribuia și mama Ela care îl răsfăța în fiecare zi cu tot felul de bunătăți, dar mai ales era fericit că nu ne mai certam și că începusem din nou să mă joc cu el. Râdea și vorbea toată ziua, mă striga din minut în minut să-mi arate, să compare, să mă-ntrebe, să mă ia în brațe, orice numai să audă că-i răspund. La școală nu prea era preocupat de lecții, cât de a o învăța chiar el pe profesoară pașii de dans ai mamei Ela și de-a îndepărta concurența celorlalți colegi, pretendenți și ei la grațiile drăgălașei Iris. Nu-mi făceam prea multe griji, deocamdată voiam să-l văd că prinde rădăcini într-un loc, apoi aveau să vină și celelalte. Oricum ar fi fost, elev eminent sau nu, era băiatul meu și eram mândru de puterea lui de-a supraviețui.

La început fusesem puțin încurcat de prezența mamei Ela în casă, mă învățasem singur, dar Rai era așa de fericit cu tot ce i se întâmpla, încât am găsit o cale de-a mă acomoda rapid felului dezinhibat al mamei Ela de-a ne trata ca pe familia ei. După ce m-am obișnuit cu ea, i-am dat mână liberă la organizarea casei, cu o singură condiție, aceea de a nu se atinge de biroul meu nici pentru a șterge praful. Și astfel ne-am trezit înconjurați de ghivece cu flori ce ne întâmpinau peste tot prin casă, pe etajere, pe terasă, atârnând de grinzi, ne-a decorat ferestrele cu perdele înflorate la fel ca fustele ei și ne-a adus și-o potaie de cățel, care a fost deliciul copilului și chinul meu cel mai mare, căci a ros nemernicul tot ce a prins în cale. Tot mama Ela l-a dezvățat de ros cu niște ardei iute și s-a dovedit apoi a fi un câine serios și de nădejde, dar în primul rând un companion excepțional pentru Rai, așa că l-am acceptat și eu până la urmă.

În fața casei aveam o mică grădină neîngrijită, care se termina cu niște tufe sălbatice și răzlețe ce se pierdeau alene în nisipul plajei. Și, pentru că nu voiam ca Papi să fi spus despre mine că sunt un elev delăsător, m-am apucat s-o curăț. Dar cu un sol arid ca acela era o muncă în zadar, nici nu putea fi vorba de a planta ceva. Reușisem cu greu să smulg din pământ buruienile și firele aspre de iarbă ce crescuseră haotic, iar puținele flori care rezistaseră selecției arătau acum ca niște orfane. Am întrebat-o pe mama Ela de unde puteam cumpăra pământ de grădină, dar a trebuit să repet întrebarea de două ori, căci se uita la mine de parcă vorbeam cu altcineva și apoi s-a pus pe un râs nebun, care s-a terminat cu concluzia că sunt un domn foarte hazliu. Abia atunci am înțeles și eu că e momentul să mă urc în mașină și să încarc niște pământ din pădure. Și n-a fost o ideea rea, după ceva muncă și câteva daruri din partea mamei Ela, constând în răsaduri ale celor mai populare flori locale, aveam de pe terasă o priveliște veselă, în toate culorile, apoi nisipul

strălucitor și mai apoi oceanul cu toată puterea lui de-a fascina.

Ne-am luat și o barcă cu vâsle, pe care Rai a ținut neapărat s-o vopsească albastră și care era deliciul nostru cel mai mare. Cu ea petreceam dimineţile când nu mergea la școală. Ne sculam devreme ca să nu ne ardă soarele, eu îmi luam o carte să-i citesc, iar el lua undița ca să se simtă important, după cum spunea, însă bănuiam că era un pretext de-a fi ocupat ca să nu silabisească și el ceva din carte.

Frumoasa Iris nu avea nici o metodă pedagogică consacrată, se baza mai mult pe instinct, își determina elevii la mici progrese cu ajutorul felului ei gingaș de a fi. La școală cel mai des cântau, se jucau și mai citeau câte ceva ce le scria Iris pe o tablă neagră și bătrână precum școala. Aveau și-o numărătoare cu bile de lemn, la care repetau numerele în fiecare zi cu conștiinciozitate mai mult din partea ei, însă ea nu se supăra niciodată pe micii ștrengari leneși și treceau mai departe, la lecția următoare, cu sau fără caiete, fiecare cum putea. Eu încercam acasă să-l instruiesc în plus, dar nu mai insistam ca altădată, învățasem să devin mai subtil, mai puțin impetuos. Cu ajutorul cărților de povești începeam să-i stârnesc gustul pentru citit, dar cu pași mici, încă era mai încăpățânat decât un catâr.

I-am cumpărat o bicicletă și cu ocazia asta i-am predat și o lecție lungă despre ambiție, care a durat cam o săptămână, iar la finalul ei aveam un mic biciclist mândru de reușită. După încă o săptămână a prins curaj și se ducea cu bicicleta la școală. Pe cât de greu se târâseră zilele în țara mea, pe atât de repede zbura timpul în țara lui Rai. Cred că soarele și veselia lui făceau ca dimineţile să alerge una după alta fără să-mi dea de veste unde s-au dus. Mai toate preocupările mele se învârteau în jurul copilului care începuse să crească dintr-o dată și să facă mușchi mititei și lungi, pe care în fiecare zi mi-i arăta mândru, parcă se mai rotunjise și la față și îmi era tot mai greu să îl ridic în brațe. Mama Ela gătea, dar eu îi dădeam să mănânce, ajutorul pe care îl dorisem altădată de la Mamina acum nu-l mai prețuiam, n-aș mai fi lăsat pe nimeni să ocupe locul ce îmi revenea în viața lui.

Profitam de orele în care Rai era la școală ca să mă plimb și să-mi amintesc. Mă însoțeau pe plajă și prin păduri toate ființele dragi pe care le iubisem și pe care continuam să le iubesc și acum, când nu mai erau cu mine. Papi lăsa barca în voia apei și-mi zâmbea meșterind la ceva, fratele meu mă aștepta pe terasă la un pahar de vin, iar Mamina deseori mă striga îngrijorată că se răcesc cafelele și eu nu mai apar. Excentricul meu prieten George îmi promisese că vine curând într-o vacanță și-l așteptam pentru bucuria

conversației inteligente ce-o aveam cu el. Pe oriunde mă duceau pașii, râsul Ei cuceritor venea odată cu mine. O vedeam râzând în felul acela în care numai Ea reușea să topească toate raționamentele mele, să dea fericirii puterea de-a se materializa într-o imagine strălucitoare în care o vedeam doar pe Ea, doar râzând.

Când eram foarte tânăr consideram că un om cu imaginație nu e niciodată singur și că numai proștii se plictisesc. Anii nu-mi schimbaseră credințele, dar adăugaseră o lipsă de entuziasm care mă apăsa ca o depresie. Și cu care nu știam ce să fac. Aș fi vrut să-mi doresc ceva, dar nu era nimic de dorit în afară de Ea. Aș fi vrut să am ceva de așteptat, dar pentru mine nu exista echivalență, în afară de Ea. În adâncul meu, acolo unde eram doar eu, dincolo de toate informațiile, responsabilitățile, faptele, dincolo de tot ce venea din viața ce-o aveam, acolo unde eram eu față în față doar cu mine, fără trup, fără istorie, acolo nu era nimic care să mă ducă înainte. Și, oricât încercam să-mi colorez zilele, nu percepeam acele culori și în adâncul meu.

Tristețea acută de care sufeream era cauzată de faptul că nu puteam uita ce iubeam.

Căutasem uitarea ca pe un raționament logic, încercând să-i descifrez mecanica, gândindu-mă la uitare ca la o gramatică ce trebuia parcursă pas cu pas, exersând-o, fără să pricep că nu există uitare acolo unde e iubire, că sunt sentimente incompatibile. Nu puteam uita pentru că devotamentul meu în iubire nu avusese nici o fisură care să permită în timp să se strecoare îndoiala și să sape uitarea. Înțelegeam acum că iubirea este un sentiment enorm, complet, pe care așa îl și recunoști, prin faptul că nu poate fi trăit trunchiat, cenzurat. Fusesem supărat pe Zeii Iubirii pentru frustrarea mea personală și nu putusem vedea lecția uriașă pe care ei mi-o oferiseră: scopul vieții este a iubi. Și aceasta se face fără rezerve, necondiționat. Până să primesc această lecție iubisem instinctiv, fără să conștientizez importanța iubirii, acum știam că este singurul lucru care contează, esența vieții.

Sunt conștient de faptul că am creat nemulțumire pentru că nu am povestit mai mult despre Ea, cea pe care-o iubeam și pe care o consideram perfectă pentru mine, că n-am spus ce aflasem despre originea lui Rai, ori ce înțelesesem despre trecutul lui Papi, că nu am dat detalii despre timpul exact petrecut cu niciunul dintre ei, așa cum nu am spus nici cât de tânăr eram când a murit fratele meu, ori cine era el de fapt pentru mine și nici de ce Mamina îmi devenise mamă. Așa cum am explicat de la început, toate aceste detalii le-am eliminat rând pe rând din poveste, pe măsură ce mi-o tot povesteam și repovesteam în

gând, înainte să mă hotărăsc a o scrie. Mi se pare important să transmit doar esența gândurilor mele, toate celelalte detalii neavând importanță, satisfăcând eventual doar o curiozitate mediocră. Perfecțiunea nu se află în destinatarul iubirii, ci în sentimentul însuși.

I-am iubit pe toți de care ți-am povestit, fără să conteze calitățile ori defectele lor și nici timpul în care s-au intersectat cu drumul meu. Nu a contat decât puterea de-a iubi pe care ei au stimulat-o în mine. Asta i-a făcut pe ei perfecți așa cum erau. Nu dimensiunea timpului contează, ci intensitatea lui.

Cu toate acestea mă simțeam ușurat ca atunci când ajungi la capătul unui drum lung și greu. Mă zbătusem atâta timp să găsesc răspunsuri la întrebări dificile, preocupat obsedant de moarte și de iubire. Iar acum știam singurul răspuns important, de aceea mă simțeam ușurat. Puteam trăi senin, împăcat, indiferent dacă aveam sau nu ceea ce dorisem. Pentru că singurul lucru pentru care merita să trăiești era iubirea. Atât de simplu. Tot restul coordonatelor de pe harta vieții, care te-ar fi putut determina să trăiești un sentiment sau altul, erau derizorii, până la urmă toate deveneau inutile. Numai iubirea, acest sentiment perfect, era singura care își păstra intactă strălucirea. Nu voiam să mai trăiesc, decât pentru a mă desfăta cu acest sentiment. În viața reală Rai măsura puterea mea de-a iubi, copilul meu, minunea lumii ce-o trăiam. În cealaltă viață, cea imaginară, îi aveam pe Papi, fratele meu, Mamina și-o aveam pe Ea, iubita mea perfectă. Nu-mi mai trebuia nimic altceva de trăit. Aveam atâta iubire.

Știu, confesiunea iubirii stinghereşte prin patetismul inevitabil, căci orice cuvinte ai folosi, toate sună patetic, contextul însuși transformă cel mai simplu adjectiv în metaforă. Patetismul incomodează prin nuditatea lui, însă cel ce mărturisește descoperirea iubirii, acela resimte confesiunea ca pe-o eliberare, ca pe firescul cel mai uman.

Nu voiam să mai las nimic să-mi dilueze fericirea de-a iubi. Singurul folos personal al banilor ce-mi rămăseseră, era eliminarea cu ajutorul lor a constrângerilor sociale ce m-ar fi sustras de la a trăi pentru a mă desfăta de iubire. În afara universului meu personal aveam o singură datorie, să-mi învăț copilul să iubească. Era lecția supremă, darul divin, esența vieții. Restul era doar o mecanică seacă a supraviețuirii.

* * *

Rai alerga către mine strigând de departe, se împiedica în nisip și-mi sărea în brațe, gata să mă dărâme. Amânam pentru mai târziu fluturele ce mi se zbătea în piept, cu o viață independentă de realitatea prin care pășeam.

În ultima săptămână avusesem o grămadă de neplăceri pentru că Rai pierduse trei dinți în câteva zile și nu mai putea mânca, era speriat și devenise irascibil, plângea din orice. Noaptea îi sângerau gingiile și dimineața mă tot întreba de ce schimb lenjeria de pat, dacă se moare din asta și dacă mai poate mânca înghețată. Slăbise rapid și nu mai avea chef de joacă. Se comporta de parcă ar fi fost bolnav, eu știam că e doar speriat și eram surprins că îl poate doborî o problemă atât de firească la vârsta lui, deși supraviețuise admirabil în situații teribile și pentru un adult. Poate că se adunaseră prea multe emoții și avea nevoie să-și plângă un pic de milă, așa că lăsasem orice deoparte și mă ocupam doar de el. Asta și voia, să-l țin în brațe și să-l alint, redevenise un copilaș mult mai mic și mai fragil. Îl înțelegeam, eu însumi aveam o nevoie obsedantă de-a mă tot întoarce în trecut.

Într-una din nopțile care au urmat am regăsit-o pe Ea pentru prima dată. Șocul a fost atât de mare că nu am știut ce să fac, ce să spun, de parcă în toți anii aceștia de când plecase, nu-i vorbisem niciodată, n-o căutasem niciodată. Însă eu visasem clipa asta în nenumărate feluri. Surpriza a fost atât de mare și pentru că o căutam în vise permanent, dar niciodată n-o găseam, toate căutările mele erau eșecuri, parcurgeam toate drumurile pe care le făcusem amândoi, dar nu mai era acolo, căutam înfrigurat în locuri unde fusesem doar eu, dar nu era de găsit. Cercetasem în vise toate locurile unde credeam că s-ar fi dus după ce a plecat, însă întotdeauna ajungeam prea târziu, după ce dispărea din nou. Iar acum, umblând printr-un vis prin care mai fusesem, căutând încă o dată pe străzi imaginare, ce credeam că sunt aproape de casa ei, deschizând uși, cercetând coridoare, întrebând necunoscuți, iat-o, o zăresc de departe și, halucinant, pot parcurge distanța până la ea fără ca nimic să mă oprească, ea mă vede și mă lasă să mă apropii, nu pleacă, nu mă respinge și, cu totul șocant, îi lasă deoparte pe cei ce o înconjoară, străini mie, dar foarte apropiați ei și mă îmbrățișează. Mă strânge lipindu-se perfect de mine, așa cum fusese întotdeauna intimitatea noastră, o potrivire perfectă. Mă trezesc și umblu zile întregi cu senzația fizică a pieptului ei lipit de al meu, al umerilor, al coapselor, cu mirosul ei sălbatic, cu certitudinea că e aproape.

Nu înțelegeam cum fusese posibil ca, după atâția ani în care nimic nu se schimbase, niciunul dintre noi nu făcuse un singur pas spre a reconsidera deciziile trecutului, să am din senin un astfel de vis, un moment unic de regăsire. Parcă așteptam, ca un copil, să se

întâmple în curând o minune, însă zilele treceau și uimirea mea se transforma într-un sentiment de slăbiciune rușinoasă.

* * *

A mai trecut un timp și abia atunci am înțeles că în toți anii aceștia nu făcusem altceva decât să supraviețuiesc așteptând să aud vocea Ei:

-Alo? ... Adam?... Sunt eu.

-Știu.

~ Sfârșit ~

Julia Lung - Gramatica Uitarii

Editie Online - 2011

ISBN 978-973-0-11319-8